მაისი 4
1996 წ.
კავკასიონი
The KAVKASIONI
© ყოველდღიური გაზეთი №77 (371)
ფასი 40 თეთრი

...ფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგების ...როგრამა — 20 მაისამდე

...ის პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის განკარგულების „აფხაზეთში კონფ-...ების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავების შესახებ" შესაბამისად, საქართვე-...მეთა მინისტრმა ირაკლი მენაღარიშვილმა, სახელმწიფო უშიშროების მინისტ-...რმა, თავდაცვის მინისტრმა ვარდიკო ნადიბაიძემ, ქვეყნის უსაფრთხოების, ...რობლემებისა და კონფლიქტების მოწესრიგების საკითხში საქართველოს პრე-...ის წარმომადგენელმა — მიმართულების ხელმძღვანელმა ირაკლი მაჭავარიანმა, ...უწყებებისა და ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად, ახალ რეალო-... უნდა შეიმუშაონ აფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგების პროგრამა და 20 ...ველად წარუდგინონ ქვეყნის ეროვნული უშიშროების საბჭოს.

იბერია

აფხაზი უხუცესები შერიგებას ითხოვენ

აფხაზეთის უხუცესთა შეკრებაზე მიიღეს გადაწყვეტილება, გაიგზავნოს დელეგაცია თბილისში თხოვნით ორი ხალხის შერიგების და ბანდიტიზმთან ბრძოლაში აფხაზებისთვის დახმარების აღმოჩენის თაობაზე. ასეთი გადაწყვეტილების მიზეზი გახდა ის ხოცვა-ჟლეტა, რომელიც გაჩაღდა რეგიონში სირიიდან გადმოსახლებულების მიერ არასრულწლოვანი აფხაზი გოგონას გაუპატიურების შემდეგ. სირიელებს და გოგონას ნათესავებს შორის მომხდარი შეიარაღებული შეტაკების შედეგად არის მსხვერპლი.

BGI

ყოველ შაბათს: «არილი» ლიტერატურული გაზეთი «კავკასიონში»

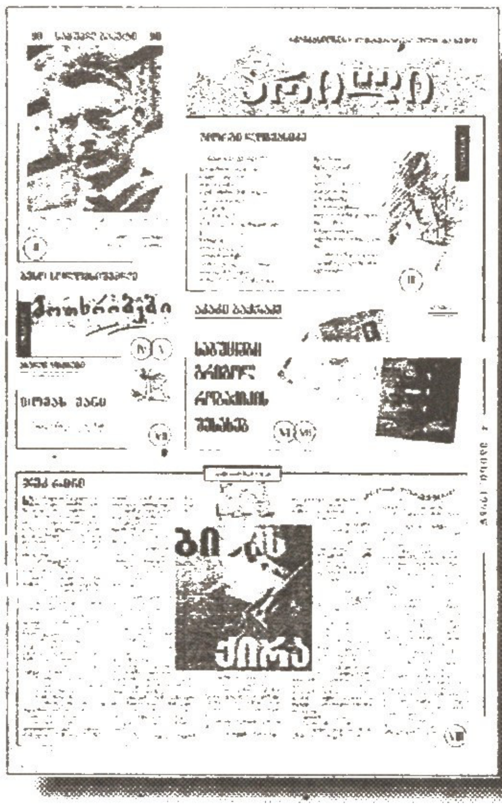

...რთმევენ საბუთებს

...ერბურგის სამართალდამცავი ორგანოების მუშაკები ...ეთიდან დევნილ იმ პირებს, რომელთაც ლტოლვილო-...ილისში აქვთ აღებული. ამის მიზეზი გახდა აფხაზ ...ლიდერის ვლადისლავ არძინბას წერილი, რომლითაც ...ეთის ფედერაციის ქალაქების ხელმძღვანელებს, რათა ...ლად ჩათვალონ საქართველოს სტრუქტურების მიერ ...სთვის გაცემული ნებისმიერი დოკუმენტი. მიმართვაში ...ამია, რომ დევნილებს ხელთ უნდა ჰქონდეთ მხოლოდ ... რესპუბლიკის შესაბამისი სტრუქტურების მიერ გაცე-... საბუთები.

... ცნობილი გახდა, ეს პროცესი მიმდინარეობს მხო-... პეტერბურგში, სადაც უკვე 200-მდე საქართველოს ... (ძირითადად მძღოლებს) ჩამოერთვა პირადობის დამადა-... საბუთები.

მიიღეს ჰუმანიტარული დახმარება

მას შემდეგ, რაც საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება აფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ, კონფლიქტის ზონაში განლაგებული გაეროს სამხედრო დამკვირვებლების მხრიდან იგრძნობა გააქტიურება ადგილობრივი მოსახლეობის დახმარების მიზნით. კერძოდ, სოფელ პირველი გალის ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობას, საგანმანათლებლო სამეურნეო ხამუშაოებთან დაკავშირებით გადაეცა საწვავი, სასუქი და სათესლე მარცვალი.

...თავისუფლებენ აფხაზი ...როვნების დამნაშავეებს

... რაიონის ე.წ. აფხაზური პოლიცია კვლავ ათავისუფლებს კონფლიქტის ... განლაგებული სამშვიდობო ძალების მიერ დაკავებულ აფხაზური ბანდიტური ...ების წევრებს. რუსეთის ფედერალური სამშვიდობო ძალების ხელმძღვა-... აცხადებს, რომ მათ არ გააჩნიათ საპოლიციო უფლებები და ამდენად, ვერ ... ამ საკითხის მოგვარებაში.

1 კილოგრამი სპილენძი — 8000 რუბლად

სარწმუნო წყაროდან ცნობილი გახდა, რომ აფხაზეთის ამჟამინდელ ხელისუფლებას, ტყვარჩელის რაიონის მაღაროებიდან გამოაქვს სპილენძის ფილები, რომლის თითოეულ კილოგრამს 8000 რუბლად ჰყიდის.

...ბაჟო გადასახადი" ...ნგურის ხიდზე

... მდინარე ენგურის საგუშაგოებზე განლაგებუ-... აფხაზური მხარის წარმომადგენლები თითოე-... ადამიანისგან ითხოვენ 10 000 რუბლს ...ბაჟო გადასახადის სახით. იმ შემთხვევაში, თუ ...ფიქსირდება საზღვრის „უკანონო" გადაკვეთა, ...არიმის სახით დაწესებულია 50 000 რუბლის ...დახდა.

"ალერგია" ქართულ ვალუტაზე

აფხაზ სეპარატისტებს, ფაქტობრივად, „ალერგია" აქვთ ქართული ეროვნული ვალუტის — ლარის მიმართ. როგორც ცნობილია, აფხაზეთის ტერიტორიაზე ქართული ვალუტა მიმოქცევაში არ არის. უფრო მეტიც, იმ პირს, ვისაც ლარს აღმოუჩენენ, ფიზიკურ და მორალურ შეურაცხყოფას აყენებენ.

იგივე დამოკიდებულება იგრძნობა საქართველოს სტრუქტურების მიერ გაცემული დროებითი დოკუმენტების მიმართ, რომელთაც აფხაზი სეპარატისტები როგორც წესი, ანადგურებენ.

იბერია

პარლამენტი

მცირეა ვიი კვორუმის პირობებში განხილული საკითხები

2 მაისს პარლამენტის პლენარული სხდომა კვორუმის უქონლობის გამო არ შედგა. 3 მაისის სხდომაც ამავე მიზეზით ლამის ჩაიშალა. სხდომის პირველმა რეგისტრაციამ კვორუმი არ დაადასტურა. მხოლოდ მოგვიანებით, ხელმეორედ რეგისტრაციის შედეგად, მოხერხდა პარლამენტის მუშაობის განახლება.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული იყო „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ" კანონპროექტის მეორე მოსმენით განხილვა, მაგრამ მასზე მსჯელობა გადაიდო. მიზეზი: ორი კვირის წინ პარლამენტმა აღნიშნული კანონპროექტი 117 ხმით პირველივე მოსმენით მიიღო. ფრაქცია ედპ-ს წარმომადგენლის ოთარ მელქაძის განცხადებით, მაშინ, ხმების მიცემის დროს, ადგილი ჰქონდა გაყალბებას, ამიტომ საკითხი შესასწავლად საპროცედურო საკითხთა კომიტეტს გადაეცა. გუშინ საპროცედურო საკითხთა კომიტეტის სახელით დალი აბაშიძემ დარღვევა დაადასტურა და განაცხადა, რომ კანონპროექტის კენჭისყრის დროს გამოყენებულ იქნა ფრაქცია „იმედის" წევრის პეტრე ბერაიას პულტი. როგორც გაირკვა, ბერაია არათუ პარლამენტის სხდომაზე, საერთოდ, თბილისში არ იმყოფებოდა. ოთარ მელქაძემ მოითხოვა კანონის დაცვით კანონპროექტის ხელმეორედ პირველი მოსმენით განხილვა ედპ-ს მიერ შეთავაზებული პრინციპული ცვლილებების გათვალისწინებით. საკითხის განხილვა ედუარდ სურმანიძემ გადადო.

მიგრაციის და უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ გურამ შარაძემ განსახილველად გამოიტანა პარლამენტის დადგენილების პროექტი საქართველოში საიმიგრაციო კვოტის განსაზღვრის თაობაზე. მომხსენებელმა მოითხოვა, რომ მიმდინარე წელს იმიგრანტთა რაოდენობა განისაზღვროს არა 1000 კაცით, როგორც ამას იუსტიციის სამინისტრო ითხოვდა, არამედ 150 კაცით.

პარლამენტარებმა მესამე მოსმენით დაამუშავეს კანონპროექტი ნოტარიუსის შესახებ. საკონსტიტუციო-იურიდიულ საკითხთა და კანონიერების კომიტეტის სახელით საკითხი განსახილვე-

გაგრძელება მე 2 გვერდზე

ენერგეტიკა

...აქართველოს გამოეყო ...იზნობრივი კრედიტი

... გუშინ საქართველოს პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტის თავმჯდომა-... ცქიტიშვილი და ენერგეტიკის ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე ავთანდილ საყვარე-... შეხვდნენ გფრ-ს ეკონომიკის ექსპერტთა სამთავრობო დელეგაციის წევრებს ჰელმუტ ...ის ხელმძღვანელობით. შეხვედრაზე ისაუბრეს საქართველოს ენერგოსისტემაში ... პრობლემების დაძლევის გზებზე. გიოკელმა განაცხადა, რომ საქართველოში, ... სისტემის რეკონსტრუქციისთვის გერმანიის მხარემ 14 წლის ვადით გამოყო 50 ... მარკა, 0,75 პროცენტიანი კრედიტით.

იბერია

...ხოლოდ გერმანიის ...ახმარებით...

...გერმანიის დახმარების გარეშე ჩვენი ენერგოსისტემის რეაბილიტაცია შეუძლებე-... განაცხადა გუშინ ვაჭრობისა და საგარეო ეკონომიკურ ურთიერთობათა მინის-... კონსტანტინე ზალდასტანიშვილმა გერმანიის დელეგაციასთან შეხვედრაზე — ... გარეშე კი შეუძლებელია ეკონომიკისა და მრეწველობის აღორძინება", — ...ნიშნა მან. მინისტრმა თქვა, რომ გერმანულ დელეგაციას ძალიან საინტერესო ...ები აქვს ალტერნატიული ენერგეტიკისა და თბილსრესის მეათე ბლოკის ... დაკავშირებით.

...ნერგომატარებლებზე ...ასები გაიზრდება

... სათბობ-ენერგეტიკული კორპორაციის თავმჯდომარის მოადგილე ივერი ... აცხადებს, მალე მოხდება საქენერგოს სისტემის სტრუქტურული რეორგანი-... შედეგად ენერგომატარებლებზე ფასების ზრდა მოჰყვება.

ალიონი

მოკლედ

ბრალი ედება ჰუმანიტარული ტვირთის მითვისებაში

ცხინვალში გრძელდება ალან ჩოჩიევის სასამართლო პროცესი. მოძრაობა „ადამონ ნიხასის" ერთ-ერთ ლიდერს ბრალი ედება ჰუმანიტარული ტვირთის მითვისებაში.

მანევრები დღეს ტარდება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ ორგანიზებული სამხედრო სწავლება დღეს, 4 მაისს ჩატარდება. სავარაუდოა, რომ მას ქვეყნის და პარლამენტის ხელმძღვანელობაც დაესწრება. შეგახსენებთ, რომ მანევრების ჩატარების თარიღი უკვე ორჯერ შეიცვალა.

BGI

ხანძარი გორში

დიდი ზარალი მიაყენა ხანძარმა გორის სპორტის სასახლეს. ეს უსიამოვნო შემთხვევა პირველ მაისს, საღამოთი, ელექტროგაყვანილობის მოუწესრიგებლობის მიზეზით მოხდა. ხანძრის გამო შენობა სახურავის გარეშე დარჩა.

BS-PRESS

აკაკი ბაქრაძე

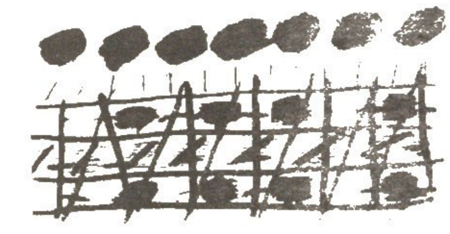

საბუთები გრიგოლ რობაქიძის შესახებ

როცა გრიგოლ რობაქიძის გერმანიაში ცხოვრებას ეცნობა კაცი, ორნაირი შთაბეჭდილება რჩება. ერთი მხრივ, თითქოს მას არც შემოქმედებითად და არც ნივთიერად არ უჭირდა. იენაში დიდერიხსის გამომცემლობა დაუბრკოლებლად ბეჭდავდა მის რომანებსა და ესეებს. გერმანიაში გამოაქვეყნა მან რომანები — „ჩაკლული სული", „გრაალის მცველნი", „მეგი — ქართველი ქალი", ესეები „ჰიტლერი", „მუსოლინი", კრებული „დემონი და მითოსი" და ზოგიერთი სხვაც. უფრო მეტიც, გ.რობაქიძის ცოლმა ელენა ფიალკინამაც დაბეჭდა თავისი რომანი.

გრიგოლ რობაქიძე და მისი თანამეცხედრე იყვნენ რაიხსშრიფტტუმკამერის წევრები.

ნაციზმის დროს, გერმანიაში, როგორც იდეოკრატიულ სახელმწიფოში, კულტურის ყველა დარგის საქმიანობას წარმართავდა რაიხსკულტურკამერი (კულტურის საიმპერიო პალატა), რომელსაც თავად რაიხსმინისტრი იოზეფ გობელსი ხელმძღვანელობდა. კულტურა-ხელოვნების ყველა დარგი ამ დაწესებულებაში შედიოდა. იგი შვიდი განყოფილებისგან შედგებოდა. ერთერთი იყო რაიხსშრიფტტუმკამერი (მწერლობის საიმპერიო პალატა). ვინც გერმანიაში ცხოვრობდა მაშინ და ლიტერატურულ საქმიანობას ეწეოდა, ყველა რაიხსშრიფტტუმკამერის წევრი უნდა ყოფილიყო. თუ არ იყო წევრი, ვერ დაბეჭდავდა და ვერ გამოსცემდა წიგნს. სანაცვლოდ. რაიხსშრიფტტუმკამერი მოვალე გახლდათ ეზრუნა და ნივთიერი დახმარება გაეწია თავისი წევრებისთვის.

რაკი გრიგოლ რობაქიძე მწერლობის საიმპერიო პალატის წევრი იყო, თითქოს, ნივთიერი ხელმოკლეობა არ უნდა განეცადა. მაგრამ, მეორე მხრივ, როგორც დოკუმენტებიდან ჩანს, საქმე მთლად სახარბიელოდ არ ყოფილა.

ჯერ ერთი, გრიგოლ რობაქიძეს უნდა დაემტკიცებინა, რომ არიელი იყო და არა ებრაელი. ასეთი მოწმობა გრიგოლ რობაქიძისგან მოუთხოვიათ კიდეც.

ალექსანდრე აბხაზს, გერმანიაში ქართული კოლონიის თავმჯდომარეს, ასეთი დოკუმენტი გაუცია:

ქართული კოლონია გერმანიაში, რეგისტრირებული საზოგადოება (წინათ: ქართველ მოქალაქეთა საზოგადოება გერმანიაში, რეგისტრირებული საზოგადოება) დაარსებული 1922.

თავმჯდომარე: თავადი ალექსანდრე აბხაზი, ბერლინ —ცელენდორფი, ვილსკიშტრასე 51 ა, ტელ.: 84-0924.

ბერლინი, 1937 წ. 8 მაისი.

მოწმობა

გერმანიაში მოღვაწე (როგორც მწერალი) ქართველი გრიგოლ რობაქიძე დაბადებულია 1884 წლის პირველ [illegible]ბერს, სვირში, ქუთაისის გუბერნი[illegible], საქართველოში.

მამამისი, სახელად ტიტე რ[illegible], დაიბადა 1851, გარდაიცვალა 1[illegible] დედამისი ქეთევანი, გათხოვებამდე [illegible]ვილი, დაბადებულია 1868. მამა [illegible]ქიძისა იყო მღვდელი.

ბაბუამისს გიორგი რობაქ[illegible] ცოლად ჰყავდა ზ., დაბადებით ნიბ[illegible] (ასეა დოკუმენტში. ალბათ, ნებიერ[illegible] უნდა იყოს — ა.ბ.).

ამის შესაბამისად, გრიგოლ [illegible]ქიძე შეიძლება იყოს მხოლოდ არ[illegible] მომავლობის.

ა.აბხაზი, თავმჯდომარე.

\+ + +

მიუხედავად ამისა, ეჭვ[illegible] რობაქიძის წარმომავლობის შ[illegible]ებ, ჩანს, არ გაფანტულა, რაკი 1938 წლის 28 ივნისს ბერლინ ვილმერსდორფის პოლიციის 156-ე უბანი რაიხსშრიფტტუმკამერს თხოვს ახალ საბუთს გრიგოლ რობაქიძისა და მისი ცოლის ელენა ფიალკინას წარმომავლობის დამადასტურებელ საბუთს.

ვიდრე გრიგოლ რობაქიძეზე გავაგრძელებდეთ საუბარს, ორიოდე სიტყვით უნდა მოგახსენოთ — ვინ იყო ალექსანდრე აბხაზი.

ალექსანდრე აბხაზი გახლდათ თავად გიორგი აბხაზის მესამე ვაჟიშვილი. თუ გიორგი აბხაზის სახელი ღდევანდელ მკითხველს არას ეუბნება, სამაგიეროდ, კარგად არის ცნობილი მისი ძმა, გენერალი კოტე აბხაზი, საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის თავდადებული მებრძოლი, 1923 წელს ბოლშევიკების მიერ დახვრეტილი. ძმები გიორგი და კოტე აბხაზები კი იყვნენ დისწულნი ილია ჭავჭავაძისა. ასე რომ, მამის მხრით, იგი ილია ჭავჭავაძის ნათესავია.

დედით, ალექსანდრა მურომცევათი, იგი ყოფილა ბრანდერბურგელი ბენკენდორფების შთამომავალი. როგორც თვითონ ალექსანდრე აბხაზი წერს ავტობიოგრაფიაში, ბენკენდორფები მე-17 საუკუნის მეორე ნახევარში ჩამოსახლებულან ბრანდერბურგიდან რიგაში და რუსეთის იმპერიის სამსახურში ჩამდგარან.

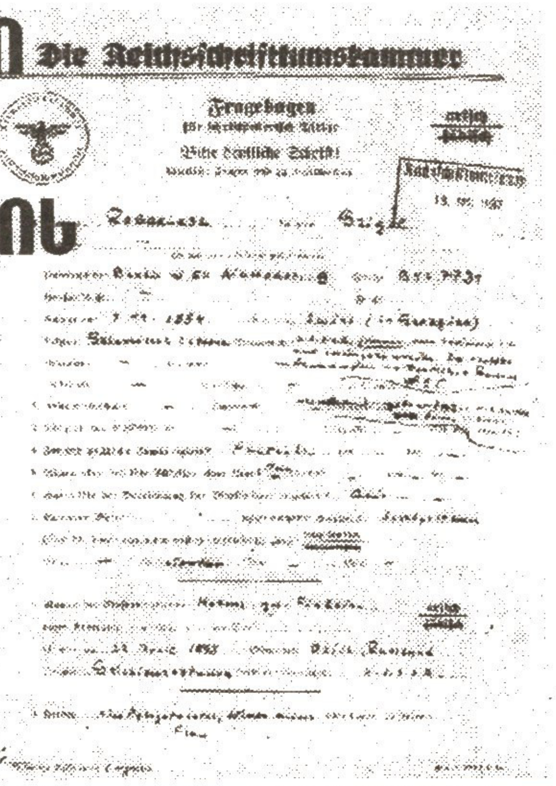

რაიხსშრიფტტუკამმერის ანკეტა, შევსებული გრიგოლ რობაქიძის ხელით

განათლებითა და პროფესიით ალექსანდრე აბხაზი იყო იურისტი და არტილერისტი. დამთავრებული ჰქონდა მოსკოვის უნივერსიტეტი და კონსტანტინოვის (პეტერბურგის ახლოს) საარტილერიო სკოლა.

დემოკრატიულ საქართველოში (1918-21 წწ.) ალექსანდრე აბხაზი მსახურობდა ოფიცრად ქართულ არტილერიაში. როცა დემოკრატიული საქართველო დამარცხდა, იგი ემიგრაციაში წავიდა.

გერმანიაში იგი კინოხელოვნებას გაუტაცია. 1925 წელს წიგნიც გამოუცია — „ფილმი ციფრებსა და რიცხვებში". მას კინოხელოვნება უფრო, როგორც მრეწველობა აინტერესებდა. სწორედ ამას ეძღვნება 1929-35 წლებში გამოცემული მისი ოთხტომიანი ნაშრომი — „კინომეურნეობის ცნობარი".

ალექსანდრე აბხაზიც 1934 წლიდან იყო რაიხსშრიფტტუმკამერის წევრი.

ახლა ისევ გ.რობაქიძეს მივუბრუნდეთ.

ომის დროს ყველას უჭირს და, მით უფრო, ემიგრანტს. გრიგოლ რობაქიძესაც გასჭირვებია. იგი იძულებული გამხდარა თხოვნით მიემართა, არც მეტი, არც ნაკლები, თვითონ ჰაინრიხ ჰიმლერისთვის.

\+ + +

გრიგოლ რობაქიძე

აიჩერშტრასსე 19.

ამჟამად იუბერლინგენი, 20 ოქტომბერი, 1944.

სს-ის რაიხსფიურერს და გერმანული პოლიციის შეფს

შინაგან საქმეთა რაიხსმინისტრს

ბერლინი, 38 (W 8)

ვილჰელმშტრასსე 100

პატივცემულო რაიხსფიურერო და რაიხსმინისტრო!

არ ვიცი, ცნობილია თუ არა თქვენთვის ჩემი სახელი. ამიტომ ჩემს თხოვნას ცოტა რამ უნდა წავუმძღვარო ჩემი პიროვნების შესახებ.

1931 წლის დასაწყისში ჩამოვედი, ჩემ ოჯახთან ერთად, საბჭოთა კავშირიდან გერმანიაში და უკან აღარ დავბრუნებულვარ. მას შემდგომ რაიხში ვცხოვრობ და ვაგრძელებ ჩემს მწერლურ და გონებრივ საქმიანობას. გერმანულ ენაზე ჩემი ცხრა წიგნი გამოიცა. ერთი მათგანი უკვე 1928 წელს. ახალი ხელნაწერი უკვე მზადაა. მე ვარ წევრი რაიხსშრიფტტუმკამმერის და ასევე ევროპის მწერალთა გაერთიანებისა. ჩემი მწერლობის მამოძრავებელი ძალა, რომელსაც სხვადასხვა დროს — შინდაბრუნება ფესვებისაკენ — ეწოდა, გერმანულ არსთან ახლოა. ასე დავუნათესავდი სულიერად გერმანიას და მის მიწაზე მე დროებითი არა ვარ. ეს კავშირი შემდეგი ნაწერებით გამტკიცდა:

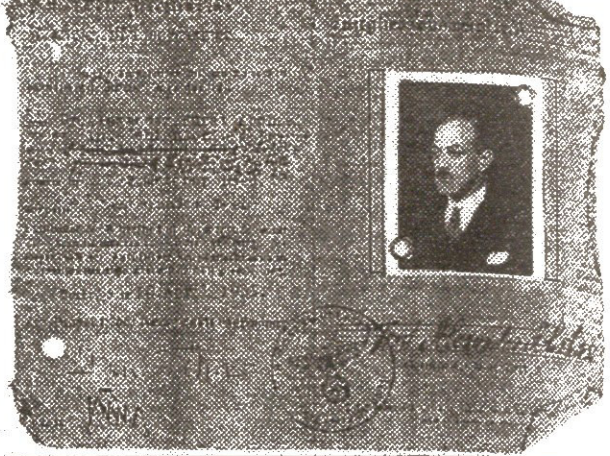

ალექსანდრე აბხაზის ფოტო მისი პირადობის მოწმობიდან

1. „ჩაკლული სული" (გამოიცა 1933 წ.)

აქ ლიტერატურულად პირველად მოხდა ცდა ბოლშევიკური კლიმატის გამოაშკარავებისა, რომელმაც ღვთიური ადამიანი თითქმის მოლეკულურ დონეზე გახრწნა. შემზარავი საჩვენებელი პროცესები, ეს საბოლოო სიმახინჯე იმ დაშლისა, ვფიქრობ ჩემს წიგნში ვიწინასწარმეტყველე და ამოვხსენი. ზოგი რამ ბოლშევიკებისაგან დათრგუნულ მასების ქცევაში, ომის დროს, რაც ევროპელებს მოულოდნელი და გამოუცნობი ეჩვენებათ, ასე მგონია, იმ შემეცნებით აიხსნება, რომელიც წიგნს საფუძვლად უდევს. წიგნს დიდი გამოხმაურება ჰქონდა. საბჭოებმა ამ წიგნის გამო ხალხის მტერი დამარქვეს.

II. „ადოლფ ჰიტლერი, უცხოელი პოეტის მიერ დანახული". დაწერილი 1938 წელს, გამოცემული 1939 წელს.

არა ჩვეულებრივი ბიოგრაფიული პორტრეტი, უფრო მეტად არსის ხატი, ნორდულ-გერმანულ სივრცეში დანახული. ეს ნარკვევი ნაციონალ-სოციალისტურ ბიბლიოგრაფიაში არის შეტანილი. რაიხსშრიფტტუმკამმერის პრეზიდენტმა ჰანს იოსტმა, თავის დროზე, პატივი მიაგო ჩემს ნარკვევს „ფოლკიშერბეობახტერ"-ში გამოქვეყნებული ჩემდამი მომართული წერილით, რომელსაც თან ვურთავ აქ პროსპექტის სახით. ეს ნარკვევი მოხსენიებულია ვერმახტის ჟურნალ „ზოლდატენბრიფე"-ში, რეკომენდირებულ წიგნთა შორის და თანაც როგორც ერთადერთი ნაშრომი ფიურერზე. ბოლო გამოცემამ მიაღწია 79-112 ათასს.

III. „მუსოლინი". ეს წიგნი მსგავსი ხასიათისაა, როგორც წიგნი ფიურერზე, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ აქ წარმოდგენილი პირი ატლანტიურ-ხმელთაშუაზღვისპირა სივრცეშია განხილული.

ეს ნაწერები კარგად გვიჩვენებენ, რომ მე, როგორც გონით შემოქმედი, რაიხის გიგანტური ბრძოლის შუაგულში ვდგავარ.

ამჟამად ვმუშაობ ქართული საკავშირო შტაბის დავალებით ქართული რაზმებისთვის. ესენი ჩემი თანამემამულეები არიან, ათასობით და ათიათასობით სამხედრო ტყვე, რომელნიც მოხალისეებად ჩაეწერნენ რაიხის მხარეზე, საბჭოებისა და დასავლეთის ქვეყნების წინააღმდეგ საბრძოლველად და რომელთაც სჭირდებათ ჩემი სიტყვა მათ ყოველკვირეულ გაზეთში საბრძოლო სულის გასამტკიცებლად მათთვის სრულიად უცხო ქვეყნებში.

ახლა კი ჩემი თხოვნა: გასულ შემოდგომაზე სათადარიგო საცხოვრებელ ადგილად ავირჩიე იუბერლინგენი, ბოდენზეეს პირად, რადგანაც, დრო და დრო, მე აქ სამუშაოდ ჩამოვდიოდი. აქაური ბიურგემაისტერის დრ. შპრენგის დახმარებით შევძელი, ჩემ ოჯახთან ერთად, ფეხის მოკიდება. ასევე კარგად იყო ჩემდამი განწყობილი ლანდრატი დრ.მაიერი. მან მომცა ბინადრობის ნებართვა, რომელიც მე, როგორც საზღვარგარეთელს უცხოელის პასპორტით, ომის დროს, სასაზღვრო ზონაში მჭირდება, და რასაც ის, დრო და დრო, მიგრძელებდა. ბოლო ასეთი თანხმობა ნოემბრის ბოლოს თავდება. იმ რწმენით, რომ, თქვენ ძვირფასო რაიხსფიურერო და რაიხსმინისტრო, ჩემს შემთხვევას, როგორც გამონაკლისს მიუდგებით, მოგმართავთ თხოვნით, რომ მე და ჩემს ცოლს ელენას, დაბადებით ფიალკინას, რომელიც ასევე რაიხსშრიფტტუმკამმერის წევრია, ასევე ჩვენს შვილობილს ელენა პოგორელოვას, ჩემი ცოლის დისწულს, რომელიც, მართალია, ვენაში სწავლობს, მაგრამ, დრო და დრო, ჩვენთან იმყოფება, დაგვერთოს ნება მოგვეცეს ბინადრობის უფლება. მე რომ სხვა სათადარიგო საცხოვრებელი ადგილი მეპოვნა, მაგალითად, ვენაში, როგორც მინდოდა ან სულ მცირედი იმედი მაინც რომ მქონდეს მსგავსის ნახვისა ისეთ ადგილას, სადაც სასაზღვრო წესები არ მოქმედებენ, ან ჩემი ბერლინური ბინა არ იყოს ამასობაში დაკავებული, მაშინ არ შევაწუხებდით თქვენთვის ამ პატარა საქმით ამ ძნელბედობის ჟამს.

ამ თხოვნას საჭიროების შემთხვევაში მხარს დაუჭერენ — ოიგენ დიდერიხსის გამომცემლობა იენაში; — ჩემი ძირითადი გამომცემლობა, შემდეგ ობერრეგირუნგსრატი დრ.ერკმანი (სახალხო განათლებისა და პროპაგანდის სამინისტრო. მწერლობის განყოფილება), კარლ ჰაინრიხ ჰედერიხი — საგამოცდო კომისია ნაციონა-

...ციალისტური მწერლობის დასა... პროფ. ალექსანდერ ლანგსდორფი, ...ბრძოლის ველზეა; დრ. კარლ რო-...ოპის მწერალთა გაერთიანების გე-...ური მდივანი; — როგორც ბევრი ...გამოჩენილი პირები რაიხიდან.

...ველა საჭირო საბუთი დევს იუბე-...ლინგენში ლანდრატთან, რომელსაც ...ქვენს მხრივ საჭირო თანხმობა ჩემი ...ბინადრობის ნებართვაზე უნდა გამოე-ცხადენოს.

...თხოვთ მიიღოთ წინასწარ ჩემი თხო-...ვნის სწრაფი შესრულებისთვის ჩემი ულ-...რმესი მადლობა.

ჰაილ ჰიტლერ!

გრიგოლ რობაქიძე

\+ + +

ალბათ, მარტო გრიგოლ რობაქიძის განცხადება არ კმაროდა. სხვებსაც გაუწე-...ათ მისთვის შუამდგომლობა, კერძოდ ვილჰელმ შეფერს.

\+ + +

დოქტორი ჰონორის კაუზა
ვილჰელმ შეფერი
ზომერჰალდე
ფოსტა ლუდვიგსჰაფენ-ბოდენზეე
ტელ. 28
23 ოქტომბერი, 1944 წ.

ძვირფასო ჰანს იოსტ!

თქვენთვის, ვინც, თავის დროზე, ...ულკიში ბეობახტერში" მშვენიერი ...ერილი გამოაქვეყნეთ რობაქიძის ნარკ-...ვევზე ადოლფ ჰიტლერის შესახებ, არ ...რის საჭირო გითხრათ, რამდენად მნიშვ-...ნელოვანი შენაძენია გერმანიის სულიერი ცხოვრებისთვის ქართველი მწერალი. ერ-...თ წელია, რაც იგი ცხოვრობს იუბერლი-...ნგში და, აქედან გამომდინარე, ჩემი მეზო-...ბელია. გუშინ მომიტანა აქვე თანდართუ-...ლი პირი მისი თხოვნისა სს-ის რაიხსფიუ-...რერ ჰიმლერისადმი. როგორც ხედავთ, აქ ...უბარია მისი ბინადრობის უფლების გა-ხანგრძლივების შესახებ, რომლის გაგრ-ძელებაც რობაქიძისადმი კარგად განწყო-

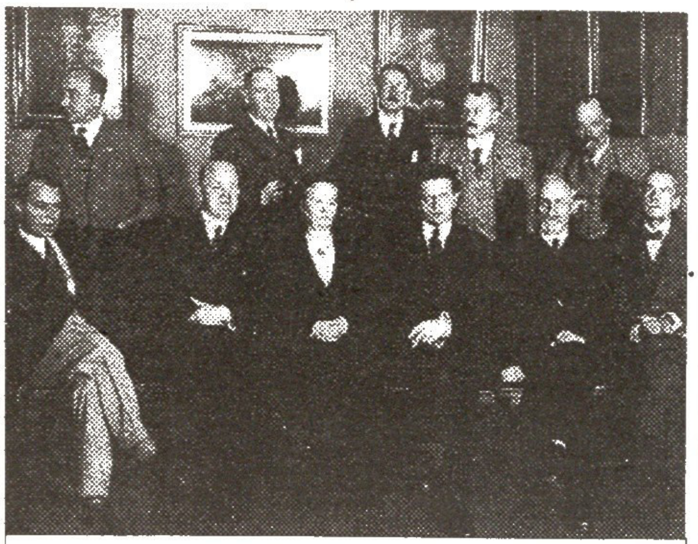

ჰანს იოსტი (მარჯვნიდან მესამე) ზის
ვილჰელმ შეფერი (მარჯვნივ უდგას)

ბილ დოქტორ მაიერს მისთვის, როგორც სასაზღვრო ზონაში მცხოვრები უცხოე-ლისთვის, საკუთარი პასუხისმგებლობით, მეტი აღარ შეუძლია. ინებებთ ამ თხოვნას, რომელსაც უახლოეს დღეებში, სს-ის რა-იხსფიურერ ჰიმლერს ერთი სანდო პირი, პირდაპირ გადასცემს, თქვენი წონიანი სი-ტყვით მხარი დაუჭიროთ! ამისთვის დი-დად მადლობელი დაგრჩებოდით.

გულითადი მოკითხვით და ჰაილ ჰიტ-ლერ!

თქვენი ძველი ვილჰელმ შეფერი.

(წერილში მოხმობილი ყველა დო-კუმენტი და სხვაც ინახება კობლენცის ფედერალურ არქივში — Bundesarchiv - Koblenz - და ამ არქივის პოტსდამის ფილიალში. საბუთები მოძებნა და ქარ-თულად თარგმნა ლაშა ბაქრაძემ).

\+ + +

ჯერჯერობით არ ვიცით, რა შედეგი მოჰყვა ამ თხოვნებს. თანდათანობით, ალბათ, ამასაც შევიტყობთ. სტატიის დასრულებამდე კი ქართველ მკითხველს უნდა ვუთხრა, რომ ვილჰელმ შეფერი (1868-1952 წწ.) იყო პროზაიკოსი და დრამატურგი. ფართოდ ცნობილია მისი 1930 წელს დაწერილი რომანი „კიოპენიკელი კაპიტანი" ("Hauptmann von Kopenick"). გერმანული ლიტერა-ტურის ისტორიკოსები ამბობენ, რომ ნა-ციონალ-სოციალისტური ცხოვრების მოდელის შემუშავებაში გარკვეული წვლილი შეიტანა ვილჰელმ შეფერის ნა-შრომმა — „გერმანული სულის ცამეტი წიგნი" (Die dreizehn Bucher der deutsche seele), რომელიც სავსეა გერ-მანული მესიანისტური იდეით. იგი გამო-ცემულია 1922 წელს.

კიდევ უფრო აქტიური მოღვაწე იყო, ნაციზმის პერიოდში, ჰანს იოსტი (1890-1978 წწ.). ახალგაზრდობაში, სანამ ექსპ-რესიონიზმის მიმდევარი იყო, ბრეხტს მე-გობრობდა. მერე მიმართულება შეიცვა-ლა. 1929 წელს იგი პრეზიდენტი გახდა ორგანიზაციისა — „საბრძოლო კავშირი გერმანული კულტურისთვის" ("Kampfbund fur deutsche kultur"). 1933 წელს გამოაქვეყნა ნაციონალ-სო-ციალისტური დრამა „შლაგეტერ", რო-მელიც ჰიტლერს ეძღვნებოდა, „სიყვა-რულით აღსავსე პატივისცემით და უც-ვლელი ერთგულებით". 1933 წელს გე-რმანული მწერლობის აკადემიის პრე-ზიდენტად აირჩიეს, 1935-45 წლებში კი იყო რაიხსშტრიფტტუმკამმერის პრე-ზიდენტი. უამრავი პრემიითა და ორდე-ნით იყო დაჯილდოებული. მწერლობა-ში იგი დაახლოებით იმავე როლს ასრუ-ლებდა, რასაც გიობელსი საერთოდ იდეოლოგიაში.

გერმანია რომ დამარცხდა, ჰანს იოსტს ერთი ძკირადღირებული კურიოზი შეემთხვა. მიუხედავად მისი ქმედებისა და თანამდებობისა, იგი არ ჩაუთვლიათ ნა-ცისტ დამნაშავედ. „მიტლოიფერად" მო-ნათლეს და 500 მარკით დააჯარიმეს ("მი-ტლოიფერი" იგია, ვინც უშუალოდ არ მონაწილეობდა ნაცისტურ საქმიანობაში, მაგრამ უთანაგრძნობდა, თანამგზავრობ-და). ეს იოსტმა უსამართლოდ ჩათვალა. სასამართლოში იჩივლა მტყუან-მართლის გასარჩევად. სასამართლომ განიხილა მისი საჩივარი და... იოსტი მთავარ დამნაშავედ ცნო. სამნახევარი წლით შრომა-გასწორე-ბის ბანაკში გაგზავნეს. ნახევარი ქონება ჩამოართვეს. ათი წლით აუკრძალეს წიგ-ნების ბეჭდვა-გამოცემა.

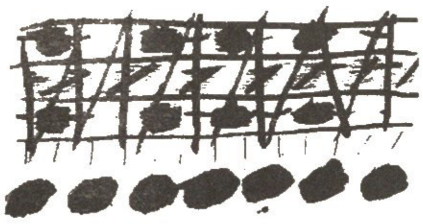

ახალი წიგნები

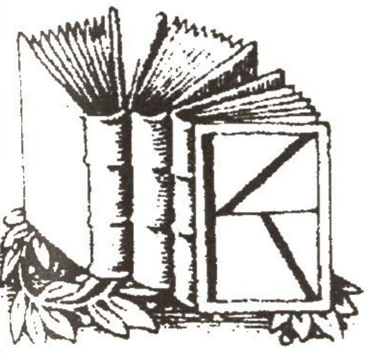

შემოქმედის სიტყვა შემოქმედზე

«რჩეულთა ბიბლიოთეკის" სე-რიით გამომცემლობა „ლო-მისმა" გამოსცა დიდი გერმა-ნელი მწერლის თომას მანის წერილების კრებული. თუმცა ამ წიგნს წერილების კრებული მხოლოდ პირობითად შეიძლე-ბა ეწოდოს. საქმე ის გახლავთ, რომ წიგნის უმთავრესი ნაწილი უჭირავს გერმანელი მწერლის სახელმოხვეჭილ ესეისტურ გა-მოკვლევას ასევე დიდი გერმანელი კომ-პოზიტორის რიჰარდ ვაგნერის შემოქმე-დებაზე. გამოკვლევის სათაურია: „ვნებანი და სიდიადე რიჰარდ ვაგნერისა". უმცირე-სი ნაწილი კი ეთმობა ისევ ვაგნერისადმი მიძღვნილ წერილს: „რიჰარდ ვაგნერის დღესასწაულისა გამო". წიგნი გერმანული-დან ქართულ ენაზე თარგმნა რუსუდან ...ნეფაძემ.

ვაგნერის შესახებ ამ ორ გააზრებას შორის პრინციპული სხვაობა არ არის. როგორც ჩანს თომას მანს დაუსრულებ-...ლად შეეძლო ესაუბრა ბრწყინვალე კომ-პოზიტორზე, მისთვის ვაგნერი შთაგონე-ბის უშრეტი წყარო იყო. ამ დიად შემოქ-მედზე საუბრისას თითქოს თვალდათვალ, ...ზრდილი თუ თხზვის პროცესშივე ებადება ...ნერალს ახალ-ახალი აზრები და დაკვირ-ვებები. თომას მანი წარმოაჩენს ეპოქის ნიშნებს და ამ ეპოქის ნიშნებში ადგილს მიუჩენს განუმეორებელ მუსიკალურ შე-მოქმედებას. ვაგნერის ფენომენი სასაუბ-როდ რთული თემაა და მდიდარ მასალას აწვდის მწერალს ანალიზისთვის. საინტე-რესოა თომას მანის თვითონ აზროვნების მანერა — პარადოქსებით და მოულოდნე-ლი მიგნებებით აღსავსე.

თომას მანისთვის XIX საუკუნე ტანჯ-ვის და სიდიადის განსახიერებად წარმოს-დგება, რიჰარდ ვაგნერის მო-ნუმენტური და მასშტაბური ფიგურა, მისი თვალთახედ-ვით ამ საუკუნის მსგავსია, ამ საუკუნესავით პირქუშია, წა-მებული და „ჭეშმარიტების წვდომის ფანატიზმით" ნი-შანდებული. მწერლის მოხ-დენილი თქმით, XIX საუკუ-ნის სკულპტურულ ხატად ყველაზე უფრო ზნეობრივი ტვირთის ქვეშ ატლანტის მსგავსად კუნთებდაძაგრუ-ლი არსება გამოდგებოდა, მიქელანჯელოს ქანდაკებებს რომ მოგვაგონებს. მართ-ლაც! იმდროინდელი ხელო-ვანები და მწერლები უმძი-მეს „ეპიკურ უღელს" იდგა-მდნენ მხრებზე და ამ ეპიკო-სებს შორის, თომას მანის აზ-რით, არა მხოლოდ ტოლს-ტოი და ბალზაკი არიან, არა-მედ ვაგნერიც.

თომას მანი ერთმანეთს ადარებს ტოლსტოისა და ვა-გნერს, მათ მწერლის აზრით,

აახლოებს არა მხოლოდ მასშტაბურობის-კენ სწრაფვა, არამედ მსგავსი სოციალური ეთიკაც.

თომას მანი მიიჩნევს, რომ ფსიქოლო-გიის და მითოსის შერწყმამ ვაგნერის მუ-სიკალურ დრამაში სრულიად ახალი სინ-თეზი შექმნა. „ხიყვარულის ნექტარში" უფაქიზესი სიტყვიერი და მუსიკალური მინიშნებების მეშვეობით ტრფიალების ცხოველმყოფელი ბუნებაა გადმოცემუ-ლი. გერმანელი მწერალი აქ საჭიროდ თვლის, ხაზი გაუსვას ვაგნერის მუსიკაზე ფროიდის ფსიქოანალიზის გავლენას. იგი-ვე გავლენის კვალი ცხადად ჩანს „პარსი-ფალშიც".

თომას მანი უხვად გადმოგვცემს თავის შთაბეჭდილებებს, ვაგნერი მისი სიჭაბუკის მადლმოსილი კერპია: „ვაგნერის მომაჯა-დოებელი შემოქმედებით გატაცება მთელი ჩემი ცხოვრების თანამგზავრია, მას შემდეგ, რაც იგი პირველად აღმოვაჩინე და რაც მისი შემეცნებითი წვდომა დავიწყე, ვერ დავი-ვიწყებ ღრმა განმარტოებული ბედნიერე-ბის საათებს თეატრის მრავალრიცხოვან მა-ყურებლებს შორის".

მწერლის დაკვირვებები მით უფრო საინტერესოა, რაც უფრო ღრმად პიროვ-ნულია და ბიოგრაფიული. თომას მანი ისე ლაპარაკობს ვაგნერზე, რომ ცხადი ხდება: ვაგნერი მისთვის მხოლოდ გენიალური შემოქმედი კი არ არის, არამედ ის შემო-ქმედია, ...მაც წარუშლელი კვალი დატოვა ...ას ...ასეთ შემოქმედთა რაოდე-ნობა ... მცირეა. სხვათა სულიერ სამყაროში ...უდამო დაბინადრება ერ-თეული ... რია.

„რჩეულთა ბიბლიოთეკის" სერიით გამოცემული თომას მანის წერილები რი-ჰარდ ვაგნერზე თანაბარწილად წარმოგვი-ჩენს ორ დიდ შემოქმედს — რაღა თქმა უნდა ვაგნერს და ამავდროულად, თომას მან-საც, ვინაიდან წერილებში გერმანელი მწერლის მთელი მსოფლმხედველობაა გამჟღავნებული.

ამირან თავაძე

პირველი გვერდიდან

კატეგორიაში გადიხართ, დაიმახსოვრე ბოლოს.

ბოსი მოიღუშა და ხელი ...

მოაშორეთ ეს ფული აქედან, საჭმელი უნდა ვჭამოთ.

მე სუფრა გავშალე და ...

მივიტანე.

პენკი პირგამოტენილი აქაქანდა:

— ქალაქში რომ ჩავალთ, ყველაფერი საუკეთესო მექნება: მსხვილ-მსხვილი ბიფშტექსები, ძვირფასი სასმელები, ლამაზი ქალები.

მე შედედებული რძის ქილა გავხსენი და მაგიდაზე დავდე.

— კითხვა შეიძლება უხეშური გეჩვენოთ, მაგრამ ჩემს მომავალზე რას ფიქრობთ?

ფრედმა თეთრი კბილები გადმოყარა.

— მომავალზე ნუ სწუხარ, ყველაფერი წინასწარ გათვლილია.

როცა დანაყრდნენ, პენკმა კბილსაჩხრეკი აიღო და ამხანაგებს გადახედა.

— პოკერი ხომ არ გვეთამაშა ოცდახუთ დოლარზე? რამეთი ხომ უნდა მოვკლათ დრო...

მე თაროსკენ წავიწიე კარტის მოსატანად, მათ კი ჯიბეებიდან ხურდა ამოყარეს და დათვლა დაიწყეს. ჩემკენ არავინ იყურებოდა. სწრაფად ამოვიღე დასტიდან ყვავის ტუზი და ჯიბეში ჩავიდე.

მერე ბიფშტექსიდან სენდვიჩი გავიკეთე და მაგიდას მივუჯექი, რომ მათი თამაშისთვის მეცქირა.

პენკს ბედი სწყალობდა და როდესაც მორიგი სტრიტი გაშალა, რომ ფრედის სამი ტუზი გაექრა, ჯიბიდან შეუმჩნევლად ამოვიღე ტუზი და მაგიდას ქვემოდან მუხლით მივაჭირე.

— ზოგჯერ ადამიანზე იმის მიხედვით შეიძლება იმსჯელო, თუ როგორ თამაშობს კარტს, — ვთქვი. — განსაკუთრებით, ისეთ ნამუსიან თამაშში, როგორიც პოკერია.

ბოსი ორმოცდაათ ცენტს ჩამოვიდა.

— საინტერესო შენიშნე რამე?!

რამდენიმე წამის განმავლობაში ხმა არ ამომიღია. შემდეგ ჩავახველე და მივუგე:

— არა, მე მგონი რომ. არა!

ფრედმა დაფიქრებით შემომხედა. მერე კარტი აიღო და დათვლა დაიწყო.

მე მუხლი ჩავწიე. ტუზი იატაკზე დავარდა.

ფრედმა ბანქოს დასტა ხელში შემომაჩეჩა:

— ერთი აკლია...

მე დავიხარე და მაგიდის ქვეშ შევიხედე.

— აგერ იქაა, იატაკზე გდია, შემთხვევით თუ ჩავარდა, — ვთქვი და ფრედს გავუღიმე, — ალბათ ბოლო დარიგებაში გამოგადგებოდა. სანყენია, რომ დასტაში არ იყო.

ფრედმა პენკს შეხედა. თვალებზე შევატყვე, რაღაცამ დააფიქრა. ვიცოდი, ამ საღამოს პოკერს აღარ ითამაშებდნენ.

საათს დავხედე და დავამთქნარე.

— აქ მხოლოდ ერთი საწოლია. ვიცი, რომ ზედ არავინ დამაწვენს, მაგრამ, ყველა შემთხვევაში, ორ თქვენგანს მაინც იატაკზე წოლა მოუწევს, — ვთქვი და ბანქოზე მივანიშნე, — ხომ არ გაითამაშებთ, ვის დარჩეს საწოლი?

ბოსმა თავის ამფსონებს გადახედა, წამოდგა, საწოლთან მივიდა და ფეხსაცმლის გახდა დაიწყო.

— ჰოდა, ასე, — ვთქვი და ისე დავდექი, რომ პენკსა და ფრედს ჩემს სახეზე ღიმილი დაენახათ, — ვფიქრობ, საწოლის საკითხი გადაჭრილია.

ბოსმა ცალი ფეხსაცმელი იატაკზე დადო და შემომხედა.

— შენ საკუჭნაოში დაიძინებ ეგლა გვაკლია, ძილის დროს ნაჯახით გაგვიპო თავები.

მე სათადარიგო ლამპა ავანთე, საბანი ამოვიილლიავე და საკუჭნაოსკენ გავემართე. კარი მივხურე თუ არა, ურდული ჩამოსწიეს და საკეტში რაღაც გაუყარეს.

საკუჭნაო ჩემს ქოხში მეორე ოთახის მაგივრობას სწევს. ფერდობქვეშაა გამოთხრილი და იატაკიც მიწური აქვს. შიგ ქოხიდან უნდა შეხვიდე. მე ორიოდე საათი დაველოდე, ვიდრე დავრწმუნდებოდი, რომ სამივემ დაიძინა, შემდეგ თაროდან პატარა ბარი ჩამოვიღე და კართან მიწის თხრა დავიწყე. რვა დუიმის ორმო გავთხარე, ავარჩიე ყველაზე დიდი ხაფანგი, შარშან ზამთარში შიგ დათვი რომ გაება, ორმოში ჩავდგი, ზედ ჯვალოს ნაჭერი დავაფარე, ხის პალოებით დავამაგრე, მიწა მივაყარე, ზემოდან ფიცარი დავადე. მერე კარტოფილის კასრთან მივედი, სადაც მუშაობის ჩანთით ფული მქონდა შენახული, თხუთმეტი ოცდოლარიანი ამოვიღე და ჯიბეში ჩავიდე.

გათენებას ყუთზე დამჯდარი დაველოდე, ვფიქრობდი, დილით რა მელონა.

რვა საათს ცოტა აკლდა, პენკმა

ბინის ქირა

კარი რომ გაალო. მე ოთახში გავედი.

— დილა მშვიდობისა! — ვთქვი საკმაოდ რიხიანად, პენკი რომ გამეღიზიანებინა.

ბოსს ჯერ კიდევ ეძინა ჩემს საწოლზე. ფრედი კი მაგიდას მისჯდომოდა, ღამე იატაკზე ნაგორავები არცთუ ისე მხიარულად გამოიყურებოდა.

— ყავა მოადუღე! — მიბრძანა.

მე ჩავიცინე და საუზმის თადარიგს შევუდექი. ბუფეტთან კვერცხისთვის რომ მივედი, ბუფეტის კარი ღია დავტოვე, რათა ჩემს დაუპატიჟებელ სტუმრებს თაროზე ხელადა დაენახათ.

შემწვარი ბეკონის სუნმა ბოსს თვალი დააჭყიტა, დაამთქნარა და ჯიბეში სიგარეტი მიოძია.

— აქაური ჰაერი და ღამის ტკბილი ძილის შემდეგ სულ სხვა კაცი ხდები... — ვუთხარი თავის დაკვრით.

ფრედმა შუბლშეჭმუხნვით შემომხედა.

— რა არის იმ დოქში?

მე ყოყმანით გავაქნიე თავი.

— რაღაც ისეთი, რაც ამ დილაადრიან შეიძლება ზედმეტად გრადუსიანი გამოდგეს შეუჩვეველი კაცისთვის.

— მოიტა აქეთ!.. — შემომიღრინა.

ხელადა მივუტანე. მან საცობი ახადა, დაყნოსა, მერე დაისხა და ერთი ყლუპი მოსვა.

— თვითონ ამზადებ ამ საზიზღრობას? — მკითხა ჩახლეჩილი ხმით.

ნასაუზმევს მაგიდას მივუჯექით. ზანტად ავჭერი კარტი.

— მე მგონი, პოკერის თამაში არავის გინდათ...

ფრედმა კიდევ დაისხა ვისკი და პენკს დაძაბული მიაჩერდა.

— რატომაც არა?

მე მაგიდაზე ხურდა დავყარე და ვთქვი:

— მოდით, ჯერ კარტი გადავთვალოთ.

რამდენიმე ხელის შემდეგ პენკმაც გადაჰკრა ვისკი.

— როდემდე უნდა ვიყურყუტოთ აქ?

— კიდევ რამდენიმე დღე დავრჩებით, — მიუგო ბოსმა.

პენკი მოიღუშა.

— ჩემი აზრით, ჯობია ახლავე გავემგზავროთ. მე მგონია, ამ სოფელში მანქანას ვიშოვით.

ბოსმა მზერა მოაცილა კარტს.

— ჩვენ აქ იმდენ ხანს დავრჩებით, სანამ მე არ გეტყვით, ნასვლის დროამეთქი.

ათიოდე წამი ჩაშტერებოდნენ ერთმანეთს თვალებში, შემდეგ პენკმა თავი შეაბრუნა.

მე ხურდა ავაჩხრიალე და ვთქვი:

— ადვილი გამოსაცნობია, ვინც არის აქ ბოსი.

პენკმა მრისხანედ გადმომხედა და ჭიქა ხელახლა შეივსო. მერე პიჯაკი გაიხადა და ბოსის სპორტული პიჯაკის გვერდით, საწოლზე მიაგდო.

ნახევარი საათის შემდეგ პენკს ხელი მოემართა, ვა-ბანკზე წავიდა და დიდი თანხა მოიგო.

მე თავი გავაქნიე და ვთქვი:

— ალბათ, ცოტა ვისკი ყველამ უნდა დავლიოთ, პენკი, ვგონებ, ამის წყალობით იგებს.

ბოსმა სიგარეტი ჩააქრო.

— მეც დამისხი!..

როდესაც ქაღალდი ხელახლა ჩამოარიგეს შეიდკაციანი სტედპოკერისათვის, წამოვდექი და ოთახში გავიარ-გამოვიარე.

მაგიდასთან დაძაბულად თამაშობდნენ, ჩემთვის ყურადღება არავის მოუქცევია. ჯიბიდან ოცდოლარიანი ამოვიღე და პენკის საწოლზე დაგდებული პიჯაკის ქვეშ შევაცურე.

როცა ჩემს ადგილას მივბრუნდი, ისინი თამაშს განაგრძობდნენ. ბანკში, ასე, ორმოც დოლარამდე იქნებოდა ჩასული, როცა ბოსმა კარტი დაყარა: მე პასო.

პენკმა ჩაიღიმა და ოთხი ცხრიანი გაშალა.

ფრედს სახე ჩაეტეტკა.

— მე ამ ბინძურ თამაშზე არ წამოგყვები!

პენკს ღიმილი სახეზე შეეყინა და მაგიდაზე გადაიხარა:

— მაინც, რას გულისხმობ?

ფრედი ფეხზე წამოიჭრა, თან ბუდიდან პისტოლეტი დააძრო.

— ასე ზედიზედ როგორ უნდა გაგიმართლოს, რაღაცას თუ არ ჩალიჩობ?

ბოსიც წამოხტა.

— მოაშორე აქედან ეგ პისტოლეტი!

ფრედმა ნელა დაუშვა იარაღი:

— ჩვენი შეცდომა იყო საქმეზე ამ ტიპის წამოყვანა. წესიერად არც ვიცით, ვინ არის!

მე ხაწოლთან მივედი, პენკის პიჯაკი ფულთან ერთად ავიღე, ფულს ქვემოდან ხელი შევაშველე, რომ არ დავარდნილიყო.

— აი, შენი პიჯაკი პენკ, — ვუთხარი, — თუ რამე გამეგება, შენ აქ საჭირო აღარა ხარ.

პიჯაკი ოდნავ დავაქნიე და ფული ფარფატით დაეშვა იატაკზე.

მიუხედავად იმისა, რომ კარგა ბლომად ჰქონდა ნაყლაპი, ფრედი პირველი მიხვდა საქმის ვითარებას და მძვინვარედ მიაჩერდა პენკს.

— შე ბინძურო ღორო!... განა არ ვიცოდი, რომ ამ საქმიდან თვრამეტი ათასზე მეტი გამოდნებოდა!

პენკი პირდაღებული დასჩერებოდა ფულს.

ფრედმა ხელახლა შემართა პისტოლეტი.

— ჩანთა ხომ სულ შენ მოგქონდა, — უთხრა, — გასაღებიც შენ გქონდა!

პენკმა იაზრა, რაც უნდა მომხდარიყო, შეეცადა თავი ყვირილით დაეცვა და იბღავლა:

— მე ეს ფული თვალითაც არ მინახავს!

მაგრამ ფრედს სახე არ შეცვლია, ისევ ბოროტად იყურებოდა, პისტოლეტმა მის ხელში ორჯერ იგრგვინა.

პენკს ორივე ტყვია მკერდში ჩაეჭედა და მოკრუნჩხული დაეცა. იატაკამდე სულიც არ დაჰყოლია.

გაშმაგებული ფრედი ერთიანად ცახცახებდა და მოკლულის გვამს ... რებოდა.

ბოსიც შეუბრალებლად დაჰყურებდა მიცვალებულს.

მე, პიჯაკით ხელში, საწოლზე ... მოვჯექი, რამდენიმე წამის ... პიჯაკი დავდე და მის ნაცვლად ... პიჯაკი ავიღე.

— აპა, — ვთქვი წყნარად, ... ალბათ, ფულის ორად გაყოფა ... ნევთ.

ორივემ შემომხედა. ფრედი ... დააცქერდა და თვალები დაუვიწროვდა.

— აპა! — თითქმის დაიყვირა ... პიჯაკი ხელიდან გამომგლიჯა და ... მიუბრუნდა:

— ეს პენკის კი არა, შენი ... ყოფილა! — მუქარით წარმოთქვა.

მე უკუსვლით, ნელ-ნელა ... საკუჭნაოსკენ.

ბოსმა ფიქრიანად შეიკრა ... პიჯაკს დახედა და მერე მე შემ... ერა.

უეცრად ყველაფერს მიხვდა ... თვალები გაუფართოვდა:

— ნუ სულელობ ფრედ, ნუთუ ... ხვდები, რა ხდება?

მაგრამ ფრედს არაფერი ესმოდა ... სახე კვლავ გაფითრებული ჰქონდა.

— შე იდიოტო!.. — ისტერიულად დაიყვირა ბოსმა.

გაისმა სროლის ხმა.

მე საკუჭნაოში შევვარდი და კარ... მოვიჯახუნე.

ბნელში ის ფიცარი ავიღე, ხაფანგ... რომ ეფარა. კარტოფილიანი კასრი... უკან ჩავიმალე და ლოდინი დავიწყე.

ნახევარი წუთიც არ გასულა, რო... ფრედმა კარი შემოაღო. მისი ტან... დღის შუქზე მკაფიოდ გამოჩნდა. ცალ... ხელით კარის ამყოლს ჩასჭიდებოდა, მეორეში პისტოლეტი ეჭირა.

მე დავუძახე და კარტოფილი ვე... როლე. კარტოფილი მკერდში მოხვდა, იმწამსვე სიბნელეს დაუმიზნა და გაის... როლა. მერე რაღაც ჩაიბურტყუნა და ერთი ნაბიჯი წამოდგა წინ. მეორ... ნაბიჯზე აღრიალდა, როცა ხაფანგის ყბებმა ავბედითად გაიტკაცუნეს.

კედელზე ხელი მოვაფათურე. წიჩა... ბი ჩამოვხსენი.

ფრედი ხაფანგში იყო ჩაჭედილი... ნიჩაბი მოვუქნიე და თავში ვხვდი... ერთი მოქნევა საკმარისი აღმოჩნდა.

მერე იატაკიდან მისი პისტოლეტი ავიღე და ფრთხილად გავედი ოთახში.

ბოსი მკვდარი იყო, ისევე, როგორ... პენკი და ფრედი.

მერე ვისკი დავისხი.

მძიმე სამუშაო მელოდა. სამივე... ტყეში უნდა გამეთრია და იქ ჩამემარხა.

ყოველ შემთხვევაში, ადგილის პრო... ბლემა გადაწყვეტილი მქონდა. ქოხ... უკან პატარა ხევი ჩამოუდიოდა. ადგი... ლი სამივესთვის იყო.

სწორედ იქ ჩავმარხე ამ ერთი წლ... წინ ვილი სტივენსიც, ბანკი რო... გავძარცვეთ. მაშინ სულ ხუთი ათას... წამოვიღეთ და ვიფიქრე, გაყოფა ა... ღირს-მეთქი.

პენკის ჯიბეში გასაღები ვიპოვე ... ჩანთას დავწვდი. მათი ფული უკვე ... მეკუთვნოდა.

სარედაქციო ჯგუფი

შადიმან შამანაძე (მთ. რედაქტორი)
თამაზ ვასაძე, ანდრო ბუაჩიძე, რეზო გოგია,
ირმა არჩუაშვილი, ზვიად რატიანი, მალხაზ ხარბედია
თამაზ ჩხაიძე, მამუკა ალიმუნაშვილი (კომპიუტერული მომსახურება)

სარედაქციო ფოსტა

ერთი ლაფსუსის გამო

გაზეთ „რესპუბლიკის" 1991 წლის 20 დეკემბრის ნომერში (№ 44, გვ.6) დაიბეჭდა რედაქციის მიერ მომზადებული პუბლიკაცია, სათაურით „წინაპარს რაც აწუხებდა", რომელიც მკითხველს აცნობს „ივერიის" ფურცლებზე 1891 წლის 1 ნოემბერსა და 31 ოქტომბერს გამოქვეყნებულ ორ წერილს. ამ წერილებიდან პირველი უავტოროდ არის მოტანილი (ისევე, როგორც ეს „ივერიაშია"), ხოლო მეორე წერილი ეკუთვნის XIX საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისიდან „ივერიის" რედაქციაში აქტიურად მოღვაწე ახალგაზრდა ნიჭიერ ლიტერატორს არტემ ახნაზაროვს (1866-1942), რომელიც სხვა ფსევდონიმებთან ერთად („...ორ-ანი", „ჩიორა" და სხვ.), იმ ხანად პრესაში „დუშიკოს" ფსევდონიმითაც აქვეყნებდა ხოლმე მასალებს. სწორედ ამ ფსევდონიმით არის ხელმოწერილი „ივერიის" 1891 წლის 31 ოქტომბრის ნომერში (იხ. № 231, გვ. 2) მოთავსებული ის წერილიც, რომელიც მკითხველ საზოგადოებრიობას გაზეთმა „რესპუბლიკამ" მიაწოდა. სამწუხაროდ, გაზეთმა „დუშიკო" გაშიფრა, როგორც ილია ჭავჭავაძის ფსევდონიმი, რაც არ არის მართებული. დიდ ილიას თავისი ხანგრძლივი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური, ლიტერატურული და პუბლიცისტური მოღვაწეობის მანძილზე არც ერთი მხატვრული ქმნილება, პოლემიკური ხასიათის კრიტიკული წერილი თუ „შინაური მიმოხილვა" არ გამოუქვეყნებია „დუშიკოს" ფსევდონიმით და ამდენად, ილია ჭავჭავაძისთვის მისი მიკუთვნება, დელიკატურად რომ ვთქვათ, აშკარა ლაფსუსია. „დუშიკო", როგორც აღვნიშნეთ, არტემ ახნაზაროვის ფსევდონიმია.

გიორგი გაბუნია

მსოფლიო

ახალი პრემიერი — ახალი პროგრამით

ესპანეთის ახალ პრემიერმინისტრ ხოსე მარია ასნარს გუშინ პარლამენტში სახალხო პარტიის პროგრამა უნდა წარედგინა. არჩევნებში აბსოლუტური უმრავლესობის მოუპოვებლობის გამო, როგორც უკვე გიუწყებოდით, ბოლო პერიოდი ასნარმა სხვა პარტიებთან მოლაპარაკებებს მოანდომა. შედეგი საკმაოდ კარგია: მან შეძლო კატალონელ ნაციონალისტთა და კანარის კუნძულების კოალიციის თავის მხარეზე გადაყვანა და ახლა თავისუფლად შეუძლია ძლიერი მთავრობა შექმნას, რომელსაც შეეძლება ესპანეთი ღირსეულად მართოს.

ასნარს უკვე შემუშავებული აქვს ახალი სამთავრობო გეგმები. თუმცა, მან ფრთხილად უნდა იმოქმედოს, ვინაიდან ვალდებულია წინასაარჩევნო დაპირება — სოციალური დანახარჯების დონის მოწესრიგება, საგადასახადო სისტემაში შეღავათები ...რეალობად აქციოს.

ასნარი დღეს ოფიციალურად დაიკავებს ახალ თანამდებობას.

მიწისძვრა მონღოლეთში

გუშინ დილით შიდა მონღოლეთის ავტონომიურ რაიონში რიხტერის შკალით 6,4 ბალის სიძლიერის მიწისძვრა მოხდა. ეპიცენტრი ქალაქ ბაოტოუს მახლობლად დაფიქსირდა. სააგენტო როიტერის ცნობით, დაიღუპა, სულ ცოტა, 8 ადამიანი, 100 კი მძიმედ დაშავდა. დაინგრა ათეულობით სახლი. მიწისქვეშა ბიძგები პეკინშიც კი შეიმჩნეოდა, რომელიც შიდა მონღოლეთიდან 600 კილომეტრის დაშორებით მდებარეობს.

ისრაელი — სამხრეთ ლიბანი

ისრაელის არმია, როგორც ცნობილია, აკონტროლებს 1978 წელს ოკუპირებული სამხრეთ ლიბანის ტერიტორიას ეგრეთ წოდებულ უშიშროების ზონას. ოფიციალური თელ-ავივი ისრაელის ჯარების იქ ყოფნას იმით ხსნის, რომ ისრაელის ჩრდილოეთი რაიონები პერიოდულად განიცდიან თავდასხმებს მუსლიმანი მებრძოლების მხრიდან. ლიბანის ხელმძღვანელობა კი ჯარების გაყვანას კვლავ კატეგორიული ტონით მოითხოვს.

ისიამოვნეთ ფეხბურთით ისიამოვნეთ ფეხბურთით დალიეთ კოკა-კოლა

«კოკა-კოლა» ელის მოგებული პრიზების მფლობელებს

როგორც მას „კოკა-კოლა კავკასიონის" ვიცე-პრეზიდენტმა ვახტანგ ლალიძემ განაცხადა, ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატისადმი მიძღვნილი „ინგლის-ჰოლანდიის" ერთ საფეხბურთო მატჩზე დასასწრებად გათამაშებული ლატარიის ვადა 31 მაისს იწურება. ქსელში გაშვებული 10 საგზურიდან დღეისთვის გათამაშებულია მხოლოდ ერთი.

საგენტოს კორესპონდენტის კითხვაზე, შეესაბამება თუ არა სიმართლეს, რომ ჩემპიონატზე წასვლელობის შემთხვევაში საგზურის თანხა აუნაზღაურდება მის მომგებს, ვ. ლალიძემ უპასუხა: „ფირმის ხელმძღვანელობა დაინტერესებულია იმით, რომ დროულად გათამაშდეს ათივე საგზური, რომელიც ითვალისწინებს მხოლოდ ჩემპიონატზე გამგზავრებას და არა მოგებული საგზურის თანხის ანაზღაურებას". მისივე თქმით, 31 მაისიდან დაიწყება ატლანტის ოლიმპიადისადმი მიძღვნილი ახალი ლატარიის გათამაშება.

ხელოვნების სიახლენი

სცენარზე მუშაობა გრძელდება

კინოსტუდია „აჭარას" მრავალ შემოქმედებით გეგმებში იმთავითვე განსაკუთრებული ადგილი ეჭირა სამოციქულო და მისიონერული მოღვაწეობის თემატიკას. სტუდიის ხელმძღვანელობასთან საუბარში აჭარის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარემ ბატონმა ასლან აბაშიძემ ორიოდე წლის წინათ წამოაყენა იდეა, შეიქმნას ისტორიული ფილმი წმინდა მოციქულ ანდრია პირველწოდებულზე, რომელიც „ვავიდა ქალაქად ტრაპიზონად და შევიდა ქვეყანასა ქართლისასა რომელსა დიდ-აჭარა ეწოდების" (ქართლის ცხოვრება), სადაც დაემკვიდრა, სადაც ჰპოვა ადგილი, სათესად ჭეშმარიტი სარწმუნოებისა, სადაც ქმნა სასწაული — აღმოაჩინა წყარო, რომელიც დღესაც მოედინების, ალაგო ტაძარი, და დატოვა ხელთუქმნელი ხატი ღვთისმშობლისა. ანდრიას სახე სწორედ ის იდეალია, რომელიც ადამიანებს გაუღვიძებს ყველა საუკეთესო თვისებას, აღორძინებს საზოგადოების სულიერ ღირებულებებს.

ერთი წლის წინ კინოსტუდიამ გამოაცხადა კონკურსი საუკეთესო კინოსცენარის შესაქმნელად. არაერთმა ისტორიკოსმა, მწერალმა, მეცნიერმა გამოთქვა სურვილი, მონაწილეობა მიეღო ამ საქმეში. მათ შორისაა საერთაშორისო ავტორიტეტის მქონე პიროვნება, საქართველო-კანადის ერთობლივი არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელი პროფესორი ვახტანგ ლიჩელი. რამდენიმე ხნის წინათ კინოსტუდიაში მოვიდა ბატონ ვახტანგ ლიჩელის წერილი და ნაწყვეტი მომავალი სცენარიდან. კინოსტუდიამ გააფორმა ხელშეკრულება ბატონ ვახტანგთან. იგი დღეს სცენარის პარალელურად მუშაობს კოსტიუმების ესკიზებზე და ეპოქის შესატყვისი გარემოს-დეკორირებაზე.

სცენარზე მუშაობა გრძელდება, დღეს კი, მკითხველს ვთავაზობთ ნაწყვეტს სცენარიდან.

* * *

ქალაქი' მათიუმი ზღვის წყნარი უბის გარშემო იყო გაშენებული. ახალგაზრდა მხედარი ნელა მიიკვლევდა გზას ქალაქის ხალხმრავალ ქუჩებში. დახლები ერთმანეთზე იყო მიდგმული. ზოგი თევზს ჰყიდდა, ზოგი — ქსოვილს, ვინ — კერამიკასა და ვინ ნაირნაირ სამკაულს. ურმები და ეტლები გაჭირვებით უვლიდნენ გვერდს ერთმანეთს. სხვადასხვა ენაზე მოლაპარაკე ხალხით შეძახილები ავსებდა ქალაქს.

ზღვის სანაპირო ქუჩაზეც უამრავი ხალხი ირეოდა. რამდენიმე ნავი ზღვაში გასასვლელად ემზადებოდა. ზოგიერთი ახლახანს მოსდგომოდა ნაპირს. ეზიდებოდნენ ზეითუნის ზეთით სავსე ორყურა ამფორებს და იქვე ჩარიგებულ ურმებზე ალაგებდნენ.

ჭაბუკი მოდიოდა და ცხენი ალვირით მოჰყავდა ამ არეულობაში. ხალხი ეხლებოდა ერთმანეთს, ზოგი უთმობდა გზას, ზოგიერთი თვითონ ცდილობდა პირველად გასვლას.

უცებ ერთმა მონამ, რომელსაც უზარმაზარი ტვირთი ედო ზურგზე, წაიფორხილა, თავი ვეღარ შეიმაგრა და თავისი ტვირთიანად ახალგაზრდას დაეჯახა. დაჯახება იმდენად ძლიერი აღმოჩნდა, რომ ახალგაზრდა გვერდით მდგომ დახლს მიეხალა და გადააყირავა. იგი სწრაფად წამოვარდა, მათრახი მოიმარჯვა და გადასცხო წაქცეულ მონას. ერთხელ, ორჯერ...

— მე მაპატიე, ჩემო ბატონო. რისხვა დაიცხრე და მაგას მე დამსჯე, — ახალგაზრდას წვეროსანი ვაჭარი მიუახლოვდა, — მე გიხდი ბოდიშს ამ ცხოველის მაგიერ, — თქვა და თავი დაუხარა ჭაბუკს.

მაგრამ გაცეცხლებული ჭაბუკი არა ცხრებოდა. კიდევ ერთხელ გადაუჭირა მათრახი მონას და მერე ვაჭარს ხწვდა ყელში:

— შენ რაღას მებლანდები ფეხებში! როგორ მიბედავ! და ის იყო მათრახიანი მარჯვენა ზე აღმართა, რომ უცებ ვიღაცის ძლიერმა ხელმა შეუჩერა მკლავი. ჭაბუკმა მიიხედა და დაინახა საშუალო სიმაღლის კაცი, რომელსაც წვერში აქა-იქ ჭაღარა შერეოდა და ფართო, ნათელი თვალებით შესცქეროდა.

— აპატიე, ეს ხომ შემთხვევით მოხდა, — თქვა კაცმა მშვიდად.

— რაა?!

— რომელმან აღიმაღლოს თავი თვისი, იგი დამდაბლდეს. და რომელმან დაიმდაბლოს თავი თვისი, იგი ამაღლდეს! — თქვა უცნობმა და ხელი უშვა ჭაბუკს, რომელმაც უნებლიედ დაუშვა მათრახი. კაცი გაბრუნდა. ჭაბუკმა თვალი გააყოლა კაცს. მას გრძელი უხეში სამოსი ეცვა, წელზე თოკი ჰქონდა შემოჭერილი და ხელში ასევე უხეშ ქსოვილში შეხვეული ბრტყელი ნივთი ეკავა სახოებით.

ჭაბუკმა ხაყელი შეისწორა, მათრახი ქამარში გაირჭო და კვლავ იმ კაცს გახედა.

უცნობი აღარსად ჩანდა. ბრბო ირეოდა...

* * *

ჭაბუკი სასახლის კიბეზე ადიოდა. უკან დარსლან ერისთავის მცველი მიჰყვებოდა.

დარსლან ერისთავი ვერანდაზე გამართულ ტახტზე იყო ნახევრადწამოწოლილი და უსმენდა კაცს, რომელსაც სვეტებს შორის დაჭიმულ ტყავზე ზღვის კონტური მოეხაზა. ზღვის ნაპირზე აქა-იქ ლაქები იყო დატანილი, ხოლო ზღვაში რამდენიმე ადგილას ნავებიც ჩაეხატა.

ჭაბუკი ზღურბლზე შეყოვნდა. მცველი მიუახლოვდა დარსლანს და ხმადაბლა ამცნო:

— ბექა გეახლათ, სამცხელი.

დარსლანს სიამოვნების ღიმილმა გადაურბინა სახეზე. ნელა წამოდგა:

— გამახარა შენმა დანახვამ, ჩემო ძმისწულო!

— გამარჯვება იყოს შენი თანამდევი, დარსლან ბატონო!

— გზამ დაგღალა, ალბათ. შენი ამბავი რომ ვიცი, შეუსვენებლივ გადმოირბენდი ხევებს.

— დიახაც ასეა, დარსლან ბატონო.

დარსლანმა ხელმკლავი გაუკეთა ბექას, ხავარძელთან მიიყვანა, დასვა და დანარჩენ ორს ხელით ანიშნა.

ორივე გავიდა.

— გურამის სული დახტრიალებს მზედ და მცველად თქვენს სახლეულს, ბექავ... სამძივარი როგორ მყავს, დის მაგიერი ჩემი?

— წყალობას გითვლის და მარად დასტირის გურამის ხვედრს.

დარსლანმა მძიმედ გაიქნია თავი, ამოიგმინა თითქოს.

მონა შემოვიდა.

— მზად გახლავთ, — თქვა და გავიდა უკანვე.

— წამოდი! — დარსლანი მძიმედ წამოდგა და გაუძღვა ბექას.

კიბეებზე ჩადიოდნენ და საუბრობდნენ.

— გურამის ბედს მალე გაიზიარებენ პენიოხები. მე შევფიცე და შევასრულებ კიდეც. დიდაჭარა იმ სისხლს აიღებს, სამცხელებმა რომ დაღვარეს ერთიანი იბერიისთვის. ვფიცავ მზესა და მთვარეს, რომ მალე სამუდამოდ დაბნელდება პენიოხების დღე!

აბანოში შევიდნენ. ეს იყო ყველა რომაული წესის მიხედვით აგებული სასახლის მცირე აბანო, სადაც ზაფხულის ცხელ დღეებში თავს აფარებდა დარსლან ერისთავი. მონა ქალები ორ სარეცელს დასტრიალებდნენ. ორივეს წინ ხაროვაგით სავსე დაბალი მაგიდები იდგა.

აბანოში გაგრილდნენ. სარეცელზე რომ მოკალათდა ორივე და თითო სასმისი ღვინო მოსვეს, დარსლანმა შემდეგღა იკითხა:

— ამდენ გზას და ასე სწრაფად ტყუილად არ გამოივლიდი, ბექავ.

ბექამ სასმისი დადო, სარეცელზე წამოჯდა და დაიწყო:

— შენ იცი აპოლონის ტაძარი სამცხისა, — დარსლანმა უხმოდ დაუქნია თავი, — ჩვენი მთავარი სამისნო. ისიც იცი, თუ რამდენჯერ გვიხსნა მან...

სამი დღის წინ უმისნეს სამძივარს, უმისნეს დიდად უცნაური რამ. ამიტომაც მაფრინა შენთან, — თქვა ბექამ და კიდევ მოსვა ვერცხლის სასმისიდან, — იუდეაში რა მოხდა ამ ცოტა ხნის წინ, გაგებული გექნება.

ჯვარს აცვეს ერთი პურიათაგანი და სამი დღის შემდეგ ხაფლავი ცარიელი დახვედრიათ. რაღაც სასწაულები მანამდეც მოუხდენიაო, ამბობენ. იმასაც ამბობენ, ახალ რწმენას და ღმერთებს ქადაგებსო და მგონი, ერთი-ორი კაცი დაურწმუნებია კიდეც, თავის ჭკუაზე გადაუყვანია.

— აი, მანდედან იწყება სამისნოს ამბავიც. მე ისე გეტყვი, სიტყვა-სიტყვით, როგორც სამძივარმა მითხრა: იუდეაში რომ კაცი აწამეს, გარდაცვალების შემდეგ განდიდდებაო ქვეყნად. მისი რწმენა და ღმერთი დაამხობსო ჩვენს სალოცავებს.

დარსლანი შეცბა, წამოიწია. ბექამ გააგრძელა:

— ეს კიდევ არაფერი. დანარჩენი პირდაპირ შენ გეხება და მერე სამძივარს.

დარსლანი წამოჯდა და ყურადღებით მიაჩერდა ახალგაზრდას, რომელმაც კვლავ განაგრძო:

— სულ მალე იმ წამებული კაცის სახლიდან უცნობი კაცი წამოვაო აქეთ და ზღვით მოადგებაო დიდაჭარას. აქვე გაჩერდება და ბევრ ისეთ საქმეს ჩაიდენს, შენ რომ არც გიფიქრია. ხალხსაც შეგიცვლისო. აქედან სამცხეს უნდა გადავიდესო და სოსანგეთში დაივანოს. სწორედ ამას მოჰყვებაო ყველაფრის ნგრევა...

დარსლანმა სასმისი დადო, წამოდგა. ვარდების ბუჩქს მიუახლოვდა, ყვავილი ნელა გაასწორა. შემდეგ — მეორე და მესამე. ბექა ელოდა პასუხს.

— და შენ გჯერა, ბექავ, რომ ეს მალე მოხდება?

ბექამ მხრები აიჩეჩა.

— მჯერა, შენ ხომ იცი, რომ რაც აქამდე იმისნა, ყველაფერი ახდა, ვფიცავ აპოლონს!

— ვიცი, ვიცი და მეც მაგან ჩამაფიქრა.

დარსლან ერისთავი ისევ მაგიდასთან მივიდა, სასმისი აიღო და კვლავ ბექას მიმართა:

— მაშ, ერთი კაცი უნდა მოვიდეს და დიდაჭარაში, ჩემს სამფლობელოში ყველაფერი უნდა შემიცვალოს? — მერე თავისთვის ჩაილაპარაკა — ჰმ, როგორ გინდა ამ მილეთის ხალხში მაგის მონახვა?!

— ხელის უბრალო სამოსი ეცმევაო, — უპასუხა ბექამ, — ხელში კი აუცილებლად რაღაცა უნდა ეკავოსო, — თქვა და თვალები გაუფართოვდა. მერე ნელა წარმოთქვა:

— „რომელმან დაიმდაბლოს თავი თავისი, იგი ამაღლდეს".

— რას ლაპარაკობ, ბექავ. არ მესმის!

— დარსლან! — ბექამ ნერწყვი გადაყლაპა, ისევ სარეცელზე ჩამოჯდა ნელა, — დარსლან, ეგ კაცი მე თვითონ ვნახე... დღეს!

— რაო?

— დარსლან, ეგ კაცი უკვე აქაა. შენს ქალაქში... გეუბნები, ბაზარში გადავაწყდი მე თვითონ! დარსლანმა უმალ მოიქნია ვერცხლის სასმისი, რომელიც იატაკზე წკარუნით გაგორდა და დაიღრიალა:

— მცველები!

ოთხივ მხრიდან შემოცვივდნენ შეიარაღებული მცველები. თვალები უელავდა დარსლანს.

ყოველდღე უფასო განცხადებები მხოლოდ «კავკასიონის» მკითხველთათვის. დაგვირეკეთ და განცხადება მეორე დღის ნომერში გამოქვეყნდება. ტელ.: 29-48-05.

იყიდება

- სამოთახიანი ჩეხური პროექტის ბინა ორი აივნით მე-9 სართულზე ტელეფონით, კოსმეტიკური რემონტით. საწყისი ფასი 18 000 დოლარი. ტელ.: 96-93-01.
- მიწის ნაკვეთი სოფელ გლდანში 700 კვ.მ. მრავალწლიანი ხეხილით, ყურძნის ხეივნით. სახლი ბელეტაჟზე. ტელ.: 96-93-01.
- ექვსოთახიანი ბინა ორი ტელეფონით, ორი აბაზანით, ვერაზე, პეტრიაშვილის ქუჩაზე, საუკეთესო ადგილას, საერთო ფართი 160 კვ.მ., მაღალი ბელეტაჟი. ბინა სარემონტოა. ფასი 75000 დოლარი.ტელ.: 22-71-48, 37-79-54, გუგა, ციცო.
- 4-ოთახიანი ბინა ბახტრიონზე, იპოდრომთან. არაორდინალური პროექტით, ბუხრით, სარდაფით, მანქანის გასაჩერებელი ადგილით. ფასი 60 ათასი დოლარი. ტელ.: 37-79-54.
- ერთოთახიანი იზოლირებული ბინა საბურთალოზე, დელისთან, მე-4 სართულზე. ბინა სუფთაა. ფასი 13 ათასი ლარი. ტელ.: 39-30-42, მანანა.
- არასტანდარტული, იზოლირებული, ოროთახიანი ბინა თავისი სარდაფით, ჭავჭავაძის ქ. № 30-ში (პედაგოგიური ინსტიტუტის გვერდით) პირველ სართულზე. ბინა მდებარეობს კორპუსების ეზოში, ცალკე. ფასი 8000 დოლარი. ტელ.: 36-27-07 (დარეკეთ მთელი დღის განმავლობაში, იკითხეთ დათო ან ლუდა).
- საბურთალოზე (ვეძისი) ორსართულიანი სახლი 1000 კვ.მ. ხეხილიანი ეზოთი, 4 ოთახით, აბაზანით, ტუალეტით, ლოჯიით, ტელეფონით, ავტონომიური გათბობით (ბოილერი), მანქანის დასაყენებელი ადგილით. საწყისი ფასი 80000 დოლარი. ტელ.: 37-18-99.
- საბურთალოზე (ვეძისში) ხეხილიანი ეზოიანი სახლი, ავტონომიური გათბობის (ბოილერი). ორი დიდი ოთახით და ორი პატარა ოთახით, მანქანის დასაყენებელი ადგილით. ფასი 40000 ლარი. ტელ.: 37-18-99.
- სახლი პატარა გლდანში, 2-სართულიანი, კაპიტალური კარგად გარემონტებული, საერთო ფართი 120 კვ.მ., მიწა 600 კვ.მ. 10 წლის ხეხილით. შემოღობილია რკინის ღობით. ტელ.: 39-15-11, ნებისმიერ დროს. იკითხეთ ალბერტი.
- ორი 4-ოთახიანი ბინა ერთ სართულზე. ლოჯიებით, ბუხრებით, მანსარდებით და კაპიტალური გარაჟით. შეიძლება ცალ-ცალკე გაყიდვაც. თამარაშვილის № 11. მეთერთმეტე სართული. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 23-15-97, 23-20-52.
- 2-ოთახიანი ბინა (ლვოვის პროექტი), რკინის კარით ვაზისუბნის დასახლება. მეცამეტე კორპუსი, მეხუთე სართული. ტელ.: 99-62-65, 98-95-40, 78-79-16.
- წყნეთში ორსართულიანი კორპუსის პირველ სართულზე ოთახნახევრიანი იზოლირებული ბინა. საერთო ფართი 46 კვ.მ., სასარდაფე, საბოსტნე და მანქანის სადგომი ადგილებით. ტელეფონით. ბინა ბელეტაჟზეა, კუთხის და მიშენების პერსპექტივით. ტელ.: 29-86-55, 73-78-90.
- კეთილმოწყობილი საკუთარი სახლი, ნაკვეთის საერთო ფართობი 105 კვ.მ., დამხმარე სათავსოები 30 კვ.მ., ვენახით და ხეხილის ბაღით. მეტრო სამგორის რაიონში. მისამართი: ნავთლუღის დასახლება მე-7 ქუჩა № 53 (ვაზისუბნის დასახლების ქვემოთ № 121 სკოლის პირდაპირ). დარეკეთ ნებისმიერ დროს, ტელ.: 78-90-77.
- კაპიტალური სახლი (ბელეტაჟი) გიგანტში ზოოვეტინსტიტუტის ნაკვეთებში მე-8 ქუჩაზე. მატარებლისა და სამარშრუტო მიკროავტობუსების გაჩერებასთან ახლოს. სამი ათასი კვ.მ. მიწის განაშენიანებული ნაკვეთით, კაპიტალური სამეურნეო ნაგებობებით, სარწყავი სისტემით, საქონლითა და ფრინველით, მეურნეობის ყოველთვიური შემოსავალია 1200-1300 ლარი, ფასი 11500 ლარი. ტელ.: 31-21-52. იკითხეთ თემური.
- 5-ოთახიანი გარემონტებული ბინა სარდაფით, მანქანის სადგომით, ტელეფონით, სამი აივნით (ლვოვის პროექტი), ვაზისუბანში, ფასი 20000 დოლარი. ტელ.: 78-58-39.
- 3-ოთახიანი ბინა 12 კვ.მ. ლოჯით + მიშენება (კარკასი), დიღმის მასივი, მე-4 კორპუსი, მე-18 კვ. მე-3 სართული. ბინა 24. ფასი 15 ათასი დოლარი. იკითხეთ ლამარა. ტელ.: 51-04-43.
- ოთხოთახიანი ბინა კავსაძის № 9-ში, პირველი სადარბაზო, მეორე სართული. ფართობი 140 კვ.მ., ოთახები 29, 24, 20, 16 კვ.მ., ლოჯი 16 კვ.მ. სამზარეულო 10 კვ.მ., სარდაფით, მანქანის გასაჩერებელი ადგილით, ტელეფონით. ფასი 95000 დოლარი. ტელ.: 22-23-84.
- ოროთახიან ბინას 24 კვ.მ. ფართობის ლოჯით. კოსტავას ქ.№ 74, აქვს სარდაფი, შესაძლებელია დაშენება. ტელ.: 37-55-14.
- ოროთახიანი, არასტანდარტული, მაღალჭერიანი ბინა 68 კვ.მ. ფართ. იზოლირებული სამზარეულოთი, საერთო გასასვლელით და ტუალეტით, ორსართულიანი სახლის მეორე სართულზე. ცაბაძის (ყოფ.ტელმანის) ქუჩა. საწყისი ფასი 25000 დოლარი. ტელ.: 98-22-89, დღისით, 61-58-58, საღამოს. იკითხეთ ნინო.
- 3-ოთახიანი, გარემონტებული სუფთა ბინა, 8-სართულიანი სახლის მე-6 სართულზე ლოჯით, ცხელი წყლით, ტელეფონით, კონდიციონერით. მეტრო „დელისთან", უშუალოდ ვაჟა-ფშაველას გამზირზე. საწყისი ფასი 33000 დოლარი. ტელ.: 39-18-29, 39-62-07.
- ოროთახიანი კერძო სახლი 38 კვ.მ. (20,5+17,5), შუშაბანდით, საერთო ეზოთი. სარდაფით, დამხმარე სათავსოებით, ტელეფონით. იმავე ეზოში ცალკე პირველ სართულზე ორი ოთახი (22+14), ბაღით. ყოფილი მაღაკნების ბაზართან. ფასი 20000 დოლარი. ტელ.: 51-43-28, 18 საათიდან.
- სასწრაფოდ ოთხოთახიანი ბინა ვერაზე, შანიძის ქუჩაზე (ყოფილი კალანდაძე), მესამე სართულზე. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 22-67-06.
- საირმის ქუჩაზე, წითელი პარკის თავზე 300 კვ.მ. მიწა ხეხილით. ფასი 20 ათასი ლარი. ტელ.: 38-32-06. იკითხეთ ლევანი.
- მეტრო „დელისთან" 8-სართულიანი სახლის მეექვსე სართულზე ოროთახიანი პრივატიზებული, გარემონტებული სუფთა ბინა ლოჯიით, ჩაშენებული კარადებითა და ორმაგი პარკეტით, რკინის კარებით, ტელეფონით, საკაბელო ტელევიზიით, მანქანის სადგომით. ლოჯის გაფართოება 35 კვ.მ., მშენებლობა დაუმთავრებელია. ტელ.: 39-67-98 ნებისმიერ დროს. მისამართი: ვაჟა-ფშაველას პირველი ჩიხი, მეორე სადარბაზო, მეექვსე სართული, გავაშელი.
- ჩუღურეთში ორი ოთახი: 28 კვ.მ. გარემონტებული, ხოლო 17 კვ.მ. — სარემონტო. ორივე ოთახს ლოჯი აქვს. იყიდება იაფად და სასწრაფოდ. ტელ.: 96-28-94 (8 სთ-ის შემდეგ).
- 650 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი, ინდივიდუალური ბინათმშენებლობისთვის (საბურთალოზე). გამომეხმაუროს მყიდველი (ფასი 50000 ლარი) ან ერთობლივად მშენებლობის მსურველი. ტელ.: 99-60-05.
- ორსართულიანი სახლი, კაპიტალური, საერთო ფართი 120 კვ.მ., მიწა 600 კვ.მ. 10 წლის ხეხილით. სახლი შემოღობილია რკინის ღობით. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 39-15-11.

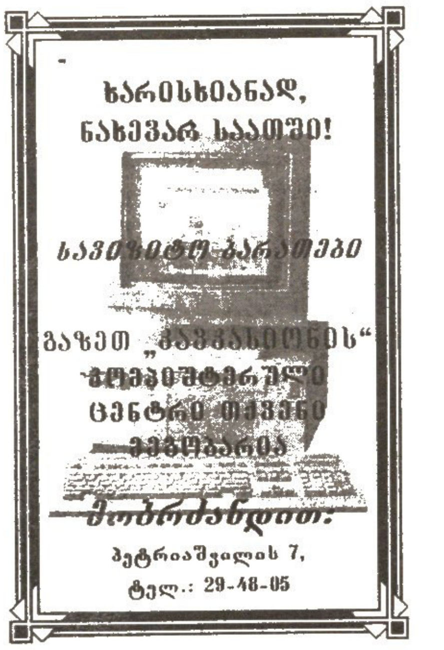

ვაქირავებ

- ვაკეში, წყნეთის ქუჩაზე, ოროთახიან იზოლირებულ, ტელეფონიან ბინას. ფასი 190 ლარი. ტელ.: 23-14-61, 22-38-90.
- ვერაზე პეტრიაშვილის ქ. №3-ში 3-ოთახიან ბინაში ერთ ოთახს. ტელ.: 22-11-65. იკითხეთ ნანა. ორ ან ერთ სტუდენტ გოგონაზე, ფასი შეთანხმებით.
- უცხოელებზე ექვსოთახიან, არასტანდარტულ კეთილმოწყობილ ბინას, იმპორტული ავეჯით, როიალით, ორი აივნით, აივნიდან ლამაზი ხედით, ორი ტუალეტით, მანქანის დასაყენებელი ადგილით. მეექვსე სართული (ლიფტი მუშაობს). სიმონ ჩიქოვანის ქუჩაზე. 1300 ლარი. ტელ.: 22-03-48, ნანა.
- ბინას ორსართულიანი საკუთარი სახლის პირველ სართულზე — ორი ოთახი. საკუთარი გარაჟით. ბინის საერთო ფართი 37 კვ.მ. ბინაში შესასვლელი ქუჩიდან. გარაჟი ეზოში. ოფისისთვის ან ფირმისთვის. ბარნოვის ქ. №24. კუპრეიშვილი გურამი.

იყიდება სასწრაფოდ „მერსედეს ბენცი-123" „102" ძრავით, ბენზინზე [illegible] საუკეთესო მდგომარეობაში ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 29-48-05, [illegible]

- ოროთახიან იზოლირებულ ბინას ტელეფონით თამარ მეფის გამზირზე. ფასი 150 ლარი. ტელ.: 99-09-61, ანი.
- 24 კვ.მ. ფართის ბინას მეტრო „ისანთან", ფასი 50 ლარი. შირაქის ქ. №34. ტელ.: 74-58-40.
- ოროთახიან ბინას ავეჯით, მისამართი: ნუცუბიძის მესამე მიკრორაიონი, მესამე კვარტალი, მე-7 კორპუსი, მე-7 სართული (ყოფილ საბურთალოს რაიკომთან). ტელ.: 36-46-47, 23-41-02.
- სამოთახიან ბინას ოფისისათვის, მეტრო რუსთაველთან, ბარნოვზე პირველი სართული, ტელ.: 98-21-08. ფასი 300 დოლარი.
- ორსართულიან სახლში ერთ ოთახს. მისამართი: საავაძის 63 ა.
- ერთ იზოლირებულ ოთახს დამხმარე სათავსოებით და ტელეფონით. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 29-39-56.
- ვაკეში 3-ოთახიან გარემონტებულ იზოლირებულ ბინას (მეორე სართული), ტელეფონით. ტელ.: 23-17-31.
- ერთოთახიან, იზოლირებულ ბინას ავეჯით, თამარაშვილის 9 ნომერში, ტელ.: 22-73-03.
- ბალანჩივაძის ქუჩაზე (დასაწყისში), მე-5 სართულზე, ერთოთახიან (გადაკეთებულია ორ ოთახიანად) სუფთა ბინას, ავეჯით და ტელეფონით. ფასი 100 დოლარი. ტელ.: 93-68-01, ქეთინო.
- ოროთახიან იზოლირებულ, არასტანდარტულ ბინას ლოჯით, ავეჯით, ტელეფონით, აღმაშენებლის გამზირზე. ტელ.: 53-49-81.
- ოროთახიან ბინას ტელეფონით, მარტყოფის ქუჩა 24 (ავლაბრის მეტროსთან). ტელ.: 74-55-26, 19 საათის შემდეგ, 99-51-39, 11-დან 17 საათამდე. ფასი 100 ლარი.
- ერთოთახიან იზოლირებულ სუფთა ბინას ტელეფონით წყლის გამაცხელებლით, აივნით, რკინის კარებით ვაჟა-ფშაველას ძეგლთან (VII კვარტალი, მე-16 კორპ. ბინა 63). ტელ.: 30-45-27 ან 29-33-29. ფასი შეთანხმებით.
- ერთოთახიან ბინას ვერაზე, ფილარმონიასთან ქალისთვის. ტელ.: 99-67-76, 22-43-50.
- ერთოთახიან იზოლირებულ, არატიპიურ ბინას, მე-3 სართულზე, ტელეფონით, პავლოვის ქ. № 18-ში, ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 38-52-04 (შალამბერიძე).
- ოროთახიან ბინას მეტრო რუსთაველთან ძმები კაკაბაძეების ქუჩაზე № 22-ში. ტელ.: 99-70-94.
- ოროთახიან იზოლირებულ ბინას ტელეფონით. მე-5 ლეგიონის ტერიტორიაზე. მეტრო „სამგორიდან" 5 წუთის სავალზე. ფასი 30 ლარი. ტელ.: 78-34-84 ან 78-88-88. იკითხეთ ზამირა ან ხათუნა.
- ოროთახიან იზოლირებულ არასტანდარტულ ბინას ლოჯით, ავეჯით, ტელეფონით. ტელ.: 93-49-81.

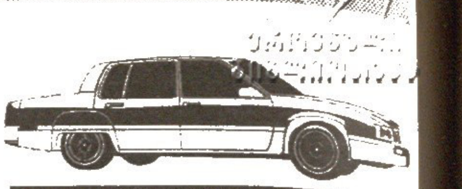

ავტობირჟა

- შევიძენთ ავტომანქანა ზაპოროჟეცს კარგ მდგომარეობაში, 700 ლარის ფარგლებში. ტელ.: 39-75-58, შალვა.
- ვყიდი ვაზ-21-07 მარკის ავტომანქანას ბეჟო ფერის. 1992 წელს გამოშვებული. ნადგომი. გავლილი აქვს 4500 კმ., საუკეთესო მდგომარეობაში პრაქტიკულად სულ ახალი. ტელ.: 37-09-52. ფასი შეთანხმებით.
- ვყიდი ა/მანქანას „ტავრია", 1991 წლის გამოშვება იდეალურ მდგომარეობაში. ფასი 1500 დოლარი. ტელ.: 93-14-65. იკითხეთ თემური.
- ვყიდი სასწრაფოდ ავტომანქანა „პეჟო 309" კარგ მდგომარეობაში, 1986 წლის. გარბენი 87000 კმ, 100 კმ-ზე ხარჯავს 5 ლ. ბენზინს. საწყისი ფასი 6500 ლარი. ტელ.: 31-21-59, 93-53-14.
- ვყიდი BMW-ს მარკის ავტომობილის ნებისმიერ ნაწილს. დაწვრილებითი ცნობებისთვის დარეკეთ ტელ.: 37-66-41.
- ვყიდი „ნისანის" მარკის ავტომანქანას. ძარა კარგ მდგომარეობაში (კომპლექსი, მოტორის გარეშე), თავის კონდიციონერით და მაგნიტოფონით, ასფალტისფერი. ტელ.: 71-73-67, 74-73-84 (სახლი).
- იყიდება სასწრაფოდ ქალაქის ცენტრში ავტოსადგომი, ავტოგასამართი ბოქსებით. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 93-23-82, თემური, 95-31-65, ავთო, საღამოს საათებში.
- ვყიდი „ნივა ვაზ-21-21"-ს, გამოშვებულია 1990 წელს, წითელი ფერის, კარგ მდგომარეობაში. ფასი შეთანხმებით, როგორც ნაღდ ანგარიშზე, ისე გადარიცხვით. ტელ.: 22-55-69.
- ვყიდი გაზ-21, 1964 წლის გამოშვება, ახალი ძრავით, ფასი 1250 ლარი. ტელ.: 22-41-06.
- იყიდება „ვაზ-05", „ვაზ-07", „ვაზ-08" მანქანის სათადარიგო ნაწილები, შეღავათიან ფასებში. მაღაზია „ნატვრისთვალი", ცოტნე დადიანის ქ. 311. ტელ.: 66-02-01.

სხვადასხვა

- ვყიდი შავი ფერის ანტიკვარულ, გერმანულ როიალს „ბეკერს" (კარგ მდგომარეობაში), ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 36-32-64, 36-52-00 (ნათელა, საღამოს საათებში).
- ვყიდი სახლის გადასახურავად მოთუთიებულ თუნუქის ფილებს („ცინკის შიფერს", ორლარიანს), ზომა 132X57 სმ, 126 ცალი. თითოეულის ფასია 7,5 ლარი; ავეჯის (ან კედლის) მოსაპირკეთებელ დეკორატიულ პლასტიკატს — „ელაპლასტს", რულონში, რულონის სიგრძეა 44 მეტრი, სიგანე 96 სმ, გრძივი მეტრის ფასია 5 ლარი; ავტომანქანის საბარგულს — კარავს (დაკეტილი საბარგულია, გაშლილი — კარავი), ფასი 250 ლარი. ტელ.: 34-86-51, ზურაბი.
- ვყიდი სახურავის თუნუქის ფილებს. 2,5 მ X 1,1 მ. 32 ცალი. დარეკეთ 6 საათის შემდეგ. ტელ.: 35-14-03, თემური.
- ვყიდი ირანულ გარდეროობს, ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 23-30-37, მარინა.
- ვყიდი მანქანას ვაზ 21011 გამოშვებულ 1975 წ. მუშა მდგომარეობაში. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 23-30-37, მარინა.
- ვყიდი 100 გრ. დაფასოებულ, იტალიურ ჰიდროსკოპიულ ბამბას, ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 93-33-30.
- ვყიდი ახალ ფაქსს „პანასონიკი KX 130". ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 22-44-96, ლალი.
- ვყიდი ქართული პურის მექანიკურ საცხობს, უბმარი დანადგარებით. ტელ.: 22-31-34, ვაჟა, 37-30-29, რამინა.
- ვყიდი იუგოსლავურ კედელს „კონსული" („უპალიროვკი", მუხა) კარგ მდგომარეობაში. ფასი 1600 ლარი. ტელ.: 30-44-44.
- ვყიდი ბენზინის კონტეინერს მრიცხველით და ყველა მოწყობილობით, მოცულობა 20000 ლიტრი ფასი 3000 ლარი. ტელ.: 22-55-69.
- ვასწავლი სალაპარაკო ენას რუსულსა და ინგლისურში. ვამზადებ მოსწავლეებსა და აბიტურიენტებს ინგლისურ ენაში. ტელ.: 96-28-94 (8 სთ-ის შემდეგ).
- შევასწავლი იტალიურ ენას ბინაზე მისვლით. ვთარგმნი ნებისმიერი სირთულის ტექსტს იტალიურიდან და პირიქით. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 61-74-37, 34-33-71, 18 საათის შემდეგ. იკითხეთ კობა.
- ვყიდი იაპონურ ფართოფორმატიან პრინტერს „STAR SG-15" თავისი დოკუმენტაციით, კარგ მდგომარეობაში. ფასი 150 დოლარი. ტელ.: 34-86-51, ლევანი.
- ვყიდი წიგნების კარადას („სერვანდი"), „სეკრეტერს" — დახურულ საწერ მაგიდას თაროებით, „ტრილიაჟს", ხელით საკერავ მანქანას „ზინგერი". ფასები შესაბამისად 350, 350, 150, 150 ლარი. ტელ.: 98-39-46, 36-07-23.

გამოიწერეთ გაზეთი «კავკასიონი»

ქ.თბილისის პრესის გავრცელების ს/ს (ყოფილი სოიუზპეჩატი) „მაცნე"

აგრძელებს ხელმოწერას ქართულ და უცხოურ ჟურნალ-გაზეთებზე. ხელმოწერა შეიძლება 1 თვით, 3 თვით, 6 თვით ხელმოწერის რაიონულ უბნებში, შემდეგ მისამართებზე:

1. გურამიშვილის გამზირი №30 ტელ: 60-50-22
2. ივ.ჯავახიშვილის (ყოფილი კალინინის) ქ.№4 ტელ: 95-57-36
3. ქეთევან წამებულის (ყოფილი შაუმიანის) გამზ. №61 ტელ: 74-14-47
4. წერეთლის გამზირი № 73 ტელ: 343-75-51
5. თაბუკაშვილის ქ.№12
6. ცენტრალურ ოფისში, გამსახურდიას გამზ. №42 ტელ: [illegible]-47-49, 37-61-68, 93-48-97

ორგანიზაციებს შეუძლიათ ჩვენი წარმომადგენლის თავისთან მიწვევა ხელმოწერის გასაფორმებლად.

„მაცნე„ გარანტია ხელმოწერისთვის ჟურნალ-გაზეთების დროული და უდანაკარგო ჩაბარების. ჩვენ კატალოგებში შეტანილ ჟურნალ-გაზეთებს საცალო ვაჭრობაში ვერ იყიდით.

ენდეთ ჩვენს ნახევარსაუკუნოვან გამოცდილებას.

გამოიწერეთ გაზეთი «კავკასიონი»

პრივატიზაცია საქართველოს მომავალი წარმატების საწინდარია

№38 სპეციალიზირებული საბარათო აუქციონის

შენიშვნა: გამარჯვებული განაცხადის შემთხვევაში განაცხადის ნომერი უნდა ემთხვეოდეს ქვითარში მითითებული განაცხადის რეგისტრაციის ნომერს და პუნქტის ნომერს

საწარმოს დასახელება	განაცხ. რეგისტ. №	პუნქტის №	გაიყიდა აქცია (ცალი)
გაგრძელება. დასაწყისი იხილეთ წინა ნომერში			
„ელექტრომექანიკოსი“	69	68	22 500
	6	01	450
	15	08	315
	6	58	45
	7	58	315
	10	58	90
	13	58	180
	15	58	135
	20	58	45
	21	58	180
	22	58	45
	23	58	45
	24	58	45
	25	58	180
	26	58	90
	32	58	135
	34	58	270
	35	58	135
	36	58	225
	39	58	180
	40	58	180
	41	58	90
	42	58	225
	44	58	270
	51	58	315
	52	58	90
	53	58	225
	54	58	90
	57	58	90
	58	58	135
	59	58	135
	60	58	135
	61	58	135
	62	58	135
	63	58	135
	64	58	90
	68	58	270
	69	58	45
	70	58	135
	71	58	180
	72	58	225
	73	58	225
	74	58	90
	75	58	135
	76	58	90
	78	58	45
	79	58	90
	80	58	135
	81	58	180
	83	58	45
	85	58	135
	86	58	180
	87	58	180
	91	58	135
	92	58	135
	93	58	135
	95	58	90
	96	58	315
	97	58	90
	98	58	225
	99	58	225
	100	58	135
	110	58	225
	112	58	45
	113	58	225
	114	58	45
	116	58	135
	117	58	315
	118	58	315
	119	58	180
	123	58	900
	124	58	90
	125	58	180
	126	58	135
	128	58	45
	130	58	90
	131	58	180
	136	58	90
	137	58	45
	138	58	225
	139	58	90
	144	58	90
	145	58	90
	146	58	180
	149	58	90
	150	58	45
	151	58	45
	152	58	90
	153	58	135
	155	58	450
	156	58	45
	158	58	270
	161	58	270
	162	58	90
	163	58	180
	164	58	45
	167	58	90
	169	58	135
	172	58	135
	174	58	135
	175	58	225
	176	58	225
	178	58	90
	179	58	270
	180	58	2 250
	182	58	90
	183	58	225
	184	58	225
	185	58	180
	186	58	990
	187	58	450
	192	58	135
	193	58	4 500
	198	58	270
	201	58	180
	204	58	135
	207	58	450
	209	58	90
	210	58	225
	211	58	45
	212	58	135
	213	58	405
	214	58	315
	215	58	90
	218	58	270
	219	58	180
	220	58	45
	221	58	225
	223	58	450

საწარმოს დასახელება	განაცხ. რეგისტ. №	პუნქტის №	გაიყიდა აქცია (ცალი)
	225	58	90
	226	58	45
	227	58	180
	230	58	180
	232	58	135
	237	58	180
	238	58	45
	255	58	45
	256	58	180
	261	58	270
	267	58	2 250
	268	58	4 500
	273	58	450
	279	58	90
	281	58	45
	282	58	90
	284	58	180
	286	58	45
	289	58	45
	290	58	45
	291	58	1 215
	292	58	180
	293	58	90
	294	58	45
	295	58	135
	297	58	270
	298	58	675
	299	58	45
	300	58	180
	301	58	90
	302	58	270
	303	58	90
	304	58	225
	310	58	45
	311	58	90
	313	58	45
	316	58	135
	2	63	90
	3	63	45
	4	63	90
„თბილაბრეშუმი“ცისარტყელა“	3	01	1 184
	8	01	37
	9	01	259
	10	01	259
	11	01	148
	12	01	111
	13	01	185
	20	01	74
	25	01	148
	30	01	111
	37	01	37
	40	01	185
	41	01	74
	44	01	37
	48	01	148
	52	01	259
	53	01	222
	54	01	37
	63	01	74
	67	01	74
	70	01	74
	71	01	370
	72	01	37
	73	01	148
	74	01	259
	78	01	148
	80	01	111
	82	01	185
	83	01	74
	84	01	925
	85	01	185
	86	01	185
	90	01	148
	110	01	111
	113	01	5 661
	114	01	37
	120	01	74
	122	01	1 850
	129	01	740
	135	01	370
	139	01	185
	142	01	37
	2	02	5 883
	1	05	32 227
	4	05	148
	6	05	148
	10	05	32 301
	11	05	74
	12	05	222
	13	05	263 810
	14	05	259 740
	114	06	370
	17	08	259
„ქუთ.საავტომ.ქ-ნა „კოლხიდა“	4	01	450
	5	01	450
	23	01	360
	27	01	180
	31	01	45
	34	01	180
	57	01	45
	91	01	270
	95	01	90
	103	01	90
	124	01	180
	125	01	90
	141	01	90
	16	08	450
	103	19	180
	1	50	180
	2	50	90
	1	54	90
	3	54	90
	4	54	270
	3	58	315
	14	58	315
	18	58	45
	19	58	135
	30	58	270
	37	58	225
	45	58	135
	46	58	180
	77	58	90
	84	58	135
	88	58	2 250
	94	58	225
	120	58	225
	122	58	900
	129	58	360
	132	58	225
	133	58	90

საწარმოს დასახელება	განაცხ. რეგისტ. №	პუნქტის №	გაიყიდა აქცია (ცალი)
	135	58	135
	173	58	270
	177	58	90
	235	58	135
	236	58	180
	240	58	180
	241	58	180
	242	58	225
	243	58	135
	246	58	315
	247	58	360
	248	58	315
	249	58	270
	251	58	90
	252	58	135
	253	58	135
	254	58	45
	259	58	270
	276	58	225
	296	58	180
	305	58	180
	317	58	225
	1	61	45
	1	62	45
	2	62	225
	4	62	135
	5	62	315
	1	63	90
	16	66	135
„ელექტროტექნიკური ქ-ნა“	1	01	44
	42	01	44
	45	01	44
	60	01	176
	105	01	15 092
	108	01	16 324
	18	08	41 580
	19	08	40 700
	20	08	41 492
	21	08	26 488
	2	48	44
„აჩინებული“	19	01	40
	21	01	8
	97	01	16
	112	01	7 560
	116	01	7 560
	117	01	7 288
	121	01	256
	7	05	88 000
	113	06	24
	115	06	80
	1	26	1 200
	2	26	80
	3	26	2 680
	4	26	40
	5	26	2 424
	3	62	24
„ქუთავტოსერვისი“	280	58	12 960
	283	58	1 350
	285	58	12 915
„ივერია“	28	58	155
	142	58	186
	239	58	8 370
	244	58	8 370
	257	58	1 147
	320	58	4 185
	1	66	31
	2	66	217
	3	66	62
	4	66	93
	5	66	310
	6	66	93
	7	66	248
	8	66	31
	9	66	217
	10	66	310
	11	66	186
	12	66	186
	13	66	31
	14	66	155
	15	66	186
	17	66	62
	18	66	124
	19	66	155
	20	66	186
	21	66	93
	22	66	155
	23	66	155
	24	66	62
	25	66	62
	26	66	62
	27	66	155
	28	66	62
	29	66	93
	30	66	341
	31	66	62
	32	66	31
	33	66	124
	34	66	93
	35	66	62
	36	66	93
	37	66	31
	38	66	31
	39	66	31
	40	66	124
	41	66	155
	42	66	31
	43	66	93
	44	66	155
	45	66	155
	46	66	93
	47	66	31

საწარმოს დასახელება	განაცხ. რეგისტ. №	პუნქტის №	გაიყიდა აქცია (ცალი)
	48	66	31
	49	66	124
	50	66	186
	51	66	155
	52	66	217
	53	66	31
	54	66	124
	55	66	31
	56	66	31
	57	66	31
	58	66	93
	59	66	155
	60	66	217
	61	66	62
	62	66	62
	63	66	155
	64	66	93
	65	66	31
	66	66	155
	67	66	31
	68	66	93
	69	66	217
	70	66	310
	71	66	31
	72	66	31
	73	66	93
	74	66	155
	76	66	124
	78	66	155
	79	66	93
	80	66	155
	83	66	186
	84	66	186
	85	66	62
	86	66	1 085
	89	66	31
	90	66	713
	91	66	124
	92	66	155

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს ბრძანება

№17 საბარათო და №41 სპეციალიზებულ საბარათო აუქციონებზე გასატან სააქციო საზოგადოებების აქციათა პაკეტების ნუსხებში ცვლილებების დამტკიცების შესახებ

საწესდებო კაპიტალების დაზუსტებასთან დაკავშირებით, ჩოხატაურის რაიონის გამგეობის 1996 წლის 23 აპრილის №32 და ქიათურის ქონების მართვის განყოფილების 1996 წლის 26 აპრილის №2583 და №2682 წერილების საფუძველზე

ვბრძანებ:

1. შეტანილ იქნას ცვლილებები №17 და №41 სპეციალიზებულ საბარათო აუქციონების ნუსხებში:

1.1. სააქციო საზოგადოება „თაიგული“ (№279) და სააქციო საზოგადოება „არომატი“ (№281) ანუ ცხრილის პოზიციები 22-დან 27-ის ჩათვლით ამოღებულ იქნან №17 საბარათო აუქციონის ნუსხიდან;

1.2. სააქციო საზოგადოება „ჭიათურსილიკატი“-ს (№860) გამოშვებული აქციების რაოდენობა ნაცვლად №41 სპეციალიზებულ საბარათო აუქციონის ნუსხაში მითითებული 64 916-სა უნდა იყოს 65 921, აუქციონზე გასაყიდი აქციების რაოდენობა ნაცვლად ნუსხაში მითიებული 60 916-სა უნდა იყოს 61 921, შესაბამისად, % საწესდებო კაპიტალთან ნაცვლად 92,7-სა უნდა იყოს 93,93, ხოლო ნომინალური ღირებულება აშშ დოლარებში ნაცვლად 60 916-სა უნდა იყოს 61 921.

1.3. სააქციო საზოგადოება „ჭიათურის ნავთობპროდუქტი“-ს (№861) გამოშვებული აქციების რაოდენობა ნაცვლად №41 სპეციალიზებულ საბარათო აუქციონის ნუსხაში მითითებული 30 647-სა უნდა იყოს 33 428, აუქციონზე გასაყიდი აქციების რაოდენობა ნაცვლად ნუსხაში მითითებული 13 047-სა უნდა იყოს 14 348, შესაბამისად, % საწესდებო კაპიტალთან ნაცვლად 42,7-სა უნდა იყოს 42,92, ხოლო ნომინალური ღირებულება აშშ დოლარებში ნაცვლად 13 047-სა უნდა იყოს 14 348.

„ზოოვეტმომარაგების“ რესპუბლიკურ ბაზას და მის ვეტერინარულ აფთიაქებს გააჩნიათ ყველა სახის მაღალეფექტური პრეპარატები. ჩვენთან ვეტპრეპარატები ყველაზე ხელმისაწვდომ ფასებშია, გარანტირებულია ხარისხი. მოგვმართეთ რაიონების ვეტერინარულ აფთიაქებში და „ზოოვეტმომარაგების“ რესპუბლიკურ ბაზაში.

მისამართი: ნავთლუღი, მატროსოვის 15, მეტრო „სამგორი“.
ტელეფონი: 74-36-62 , 74-12-16, 74-02-00

მიტოვებული მამაკაცები

გოგონებო, წარმოიდგინეთ, რომ ერთხელ კეთილი ფერია გეწვიათ. და აი, მოჯადოებული რაინდი თქვენს ხელთაა — მამაცი და ძლიერი. ვინ იცის, რამდენჯერ გიოცნებიათ მასზე ბავშვობაში. რაინდმა, სასურველმა და იდუმალებით აღსავსემ ჯინი გაათავისუფლა ბოთლიდან, შემდეგ კი მფრინავი ხალიჩით გაგაფრინათ და გიხსნათ მკაცრი მამისა და მოსაწყენი საშინაო ტაკელებისგან.

ახლა წარმოიდგინეთ, რომ თქვენს წინ ზის ბაყაყი, რომელიც კოცნის შემდეგ პრინცად უნდა გადაიქცეს. ბაყაყი ხან გაზეთს კითხულობს, ხან თქვენს ლოგინში ჩაწოლას ითხოვს. როცა კარგ გუნებაზეა, ანეგდოტებს, უმეტესად კი თავისი სამსახურის უინტერესო, გრძელ-გრძელ ამბებს გიყვებათ. ხან კი იმაზე ბუზღუნებს, კარაქის დროზე ყიდვა რატომ დაგავიწყდათ. უმეტესად დრო არა აქვს, რომ შვილი მუსიკის გაკვეთილზე წაიყვანოს, არცთუ იშვიათად კი ლუდხანაში ამოჰყოფს ხოლმე თავს. იგი ან ჭუდობს, ან ღეჭს, ავიწყდება დაბადების და ქორწინების თარიღები. თვითკრიტიკა არ ახასიათებს, კომპრომისებზე წასვლა კი მისთვის უცხო რამაა.

გადაჭარბებულია? შეიძლება. ერთი რამ კი ცხადია, თავად ეს მამაკაცები სავსებით კმაყოფილნი არიან საკუთარი თავისა. სტატისტიკური მონაცემებით განქორწინებათა 75 პროცენტი ქალების მოთხოვნით ხდება. თუმცა ყოველი ამ ქალთაგანი წარმატებებს დაჩვეული, ემანსიპირებული და მატერიალურად დამოუკიდებელი არ გეგონოთ. გაშორების მიზეზი ყოველთვის ცოლ-ქმრული ღალატი არ არის. მიზეზი უმეტესად პატარ-პატარა კრიზისებია: ყოველდღიური უყურადღებობა, მოწყენილობა. თითქოს მიზეზი დიდი არ არის, მაგრამ ყველაფერი ხომ წვრილმანებისგან შედგება.

მომღერალმა ბილი ჯოელმა განიზრახა ჩრდილში მოექცია თავისი ლამაზი მეუღლე და ამიტომაც გაექცა იგი. სილვესტერ სტალონემაც ახლახან შეიტყო, რომ მხოლოდ კუნთების თამაშით ვერ დააკავებდა ამერიკელ ენჯი ევერჰარტს.

„ლამაზი კაცი" რიჩარდ გირი მისგან სინდი კროუფორდის წასვლის შემდეგ სულიერი სიმშვიდის პოვნას ბუდისტური მედიტაციით ცდილობს. მაიკლ დუგლასიც მიატოვა თავისმა ცოლმა დაიანდრამ. ამ არისტოკრატ ქალბატონს 18 წლის ქორწინების განმავლობაში მობეზრდა მაიკლის სექსუალური გატაცებები და შემდეგ მისი თავის მართლების მოსმენა.

სინდი კოსტნერმაც თვრამეტწლიანი ქორწინების შემდეგ გადაწყვიტა კევინ კოსტნერთან გაშორება. მელანი გრიფიტს რაზანია თავი მოაბეზრა დონ ჯონსონის სასოწარკვეთილი თავგადასავლებმა და სიმთვრალეში მოწყობილმა ექსცესებმა, მან მიატოვა ქმარი და ბედი ანტონიო ბანდერასს დაუკავშირა.

თუკი სისუსტე, იმპოტენცია, უძლურება არაფერ შუაშია, განსაკუთრებით გაოცებულნი არიან მამაკაცები, რადგან მათ უმეტესობას გულუბრყვილოდ სჯერა, რომ „ზეციდან გამოეცხადა" თავის მეუღლეს. ცოლები მიდიან, ქმრები კი მერელა აღმოაჩენენ, რომ დარჩნენ თავისთავში დაურწმუნებელნი ან ტრაგიკომიკური „პლეიბოებივით" მარტოდმარტონი.

ჟურნალი „გალა" ასე მიმართავს თვითკმაყოფილ მამაკაცებს, რომლებიც მოულოდნელად მშრალზე აღმოჩნდებიან ხოლმე:

„ყურადღებით მამაკაცებო! — ასე იწყება დასასრული

გამაფრთხილებელი სიგნალები

1. ცოლი უფრო და უფრო ხშირად დადის თავისი გზით. იგი შინაგანად თავისუფლდება

2. თქვენს რომელ თვისებაზეც ადრე ნერვები ეშლებოდა, ახლა სულერთი გახდა მისთვის

3. მზარდ დისტანციას სექსუალური ლტოლვის დაკარგვა მოსდევს

რჩევები

1. ყურადღებით უსმინეთ მის წუწუნს

2. ნუ ახსნით ამას ისე, თითქოს, რომ ვერ შეგცვალათ, როგორიცა ხართ, ისეთს შეგეგუათ, ეს თავის მოტყუებაა

3. მეტად აქტიურად იზრუნეთ ურთიერთობის გამოსწორებისთვის.

მოკლედ, ყველაფერი უნდა იღონოთ, თუკი არ გსურთ, რომ ზღაპრული პრინცები კვლავ გაყაყებად იქცეთ".

მოამზადა ნათია ფანჯიკიძე

სად დაიკარგე?!

იმას არ ვტირი, არც პასუხს ვე...
სოხუმ ცხინვალში რა მოგვივიდა,
ან ჯიხურებმა როგორ იხმარეს
რაც დახმარება ჩამოგვივიდა.
ვინ გავასუქეთ ვაუჩერებით.
„რეფორმა" ვისთვის გამოგვივიდა.
თითო ნაჭამი მექრთამის სკამზე
ათი უჭმელი სხვა მოგვივიდა.
შიმშილ-სიცივე, უშუქ-უწყლობა
უკვე ყელში რომ ამოგვივიდა.
ასარჩევლების შესარჩევლი
ყველა ფათური ბრმა მოგვივიდა.
ცაო! შენ მაინც რა გემართება?!
რამდენი ცრემლი წამოგვივიდა.
საცოდაობა გატირებს ჩვენი.
რომ ერთმანეთის კვლა მოგვივიდა.
მტერთან საომარ სანგრების ნაცვლად
ჩვენი საფლავის თხრა მოგვივიდა.
და თუ ეს ასე სულაც არ არი,
თუ მე ზედმეტის თქმა მომივიდა
და გაზაფხულთან შეუსაბამო
მძიმე შაირი გამომივიდა,
მაშინ მითხარით, მაშინ მაჩვენეთ
რა სასიკეთო ძვრა მოგვივიდა
თავისუფლება რაში გავცვალეთ.
მის საფასურად რა მოგვივიდა
რა რისთვის დავთმეთ და რანაირი
პოლიტ-ბიზნესი გამოგვივიდა.
ნაქებ-ქართულო ნიჭო და აზრო,
სად დაიკარგე, რა მოგივიდა?!

რუსლან მიქაბერიძე

28/IV-96

PANGUS
GUMIABRONCS JAVÍTÓ ANYAGOK

ავტოტრანსპორტის მფლობელთა საყურადღებოდ!

გთავაზობთ ნებისმიერი ზომის და ტიპის ავტოკამერების, პირდაპირ დაზიანების ადგილზე, 5 წუთში ხელით დასაწებებელ ე.წ. ცივი ვულკანიზაციის მრავალჯერადი საშუალებების პაკეტებს, რომლებსაც არ სჭირდებათ:
— ელექტროენერგია; გაცხელება; სტაციონარული ვულკანიზაციის სადგურები; წნეხი.
დამზადებულია აშშ — უნგრეთში.

გარანტია: 100 პროცენტი. ხანმედეგობა: 2-ჯერ მეტი სტაციონარული ვულკანიზაციის სადგურების მომსახურებაზე. ღირებულება: 75-55 პროცენტით ნაკლები სტაციონარულ ვულკანიზაციის სადგურების მომსახურების ფასებზე. გამოყენების ინსტრუქცია: მოცემულია პაკეტებში რუსულ ენაზე, პროცესის დეტალური აღწერით და ნახატით.
„PANG" PF - 29 მსუბუქი ავტოკამერების 10 და მეტი ცივი ვულკანიზაციის საშუალებების პაკეტები.
„PANG" PF - 30 სატვირთო და ავტობუსების ავტოკამერების 17 და მეტი ცივი ვულკანიზაციის საშუალებების პაკეტები.
ნამდვილი ამერიკული ხარისხის პროდუქცია დაზოგავს თქვენს დროს და ფინანსებს და წარმატებით გამოიყენებთ საოჯახო დანიშნულების რეზინის ნაწარმის შეკეთებისთვისაც.
იკითხეთ პროდუქცია ადგილობრივ: ავტობაზრობებზე, ავტომაღაზიებში, ავტოგასამართ სადგურებში.

ORBI
GEORGIAN AIRWAYS

ორბი
საქართველოს საჰაერო გზები

ა.წ. 6 მაისიდან ავიაკომპანია „ორბი" იწყებს ფრენას თბილისი — ბუდაპეშტი — ბერლინის მიმართულებით. გაფრენა თბილისიდან შედგება ყოველი კვირის ორშაბათ დღეს, 16 საათზე.

ა.წ. 9 მაისიდან ავიაკომპანია შეასრულებს დამატებით რეისს თბილისი — სტამბულის მიმართულებით. გაფრენა თბილისიდან შედგება ყოველი კვირის ხუთშაბათ დღეს, 19 საათსა და 30 წუთზე.

ბილეთებისთვის მიმართეთ ავიაკომპანიის სააგენტოებს.

ღიმილვორდი

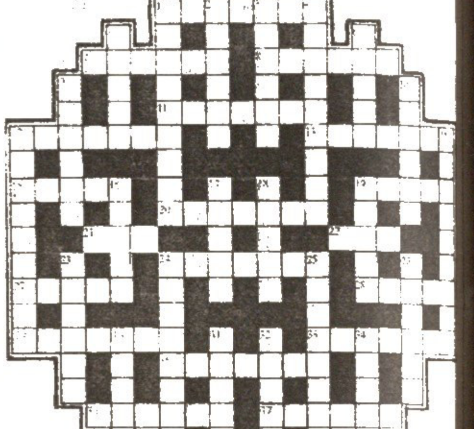

თარაზულად: 1. ბარის კაცი. 7. რას იპოვი მეგობრის თვალებში. 8. კარ-ფანჯრის დამცველი ოსი. 11. ვინ უნდა დათვალოს ლარი? 12. კაპიტანი, რომელმაც მხრები ვერ წამოწია. 13. ცხრასახელიანი მამა-მარჩენალის მესამე ყური (ლიტ.). 15. ბუდის მაგვარი ქიმიური ელემენტი. 19. თავსართი, რომელიც ესენციას ლიტერატურულად აქცევს. 20. თორმეტ ძმაში პირველი. 21. „ყვავილების ქვეყანას მღეროდა... (მარიონეტ.). 22. სად იყო კომუნიზმი კომუნისტების დროს? 24. რომელმა თევზმა დალია მფრინავი პაკრიშკინი? 27. მამაო, რომელიც ანანიას არ უყვარდა (კინ.). 28. ფრინველი, რომლის აფრენას აზრი არა აქვს. 29. გადაადგილების საშუალება მარჯვნიდან მარცხნივ. 33. ბოილის მეორე ნახევარი. 35. დიდი ერის პატარა ხინკალი. 36. არქიმედეშ იყვირა. 37. აკოფას დაქალი არაქელოვნა (თეატ.). 38. კისას მეტრიკული სახელი (ლიტ.).

შვეულად: 1. ხელსაწყო, რომლითაც ბარები იზომება. 2. რომელი ენა იცოდა ზურიკელას ბაბუამ გადასარევად, ხელ-ფეხის გამოყენებით? 3. ყველაზე ენერგიული მდინარე საქართველოში. 4. „ისე ჩაეფლო ლია საბანში, როგორც ფუტკარი...". 5. საჭმელი, რომელიც კრილოვის სამშობლოში სავინებელ ჟარგონად იქცა. 6. როგორი კომუნისტი უნდა გწამდეს ზოგადად. 9. უსაქმური კაცის იარაღი. 10. სევდიანი პოეტის დაწერილი ლექსი (ჟანრ.). 12. ღიმილის ბიჭი კოტე ანუ... 14. კეთილშობილი ნაზშირი. 16. სიყვარულის ისრებით შეიარაღებული მდინარე. 17. ერთადერთი ფრანგული სიტყვა იმერულ ლექსიკონში. 18. მცენარე, რომელსაც ყველა თავი ვერ იმსახურებს. 19. სახელობის დღე უშიშროების კომიტეტში. 23. გახარებული ბუ. 24. სახტუნაო, რომელსაც „შნო" სჭირდება (კინ.). 25. სომეხი, რომელმაც საავადმყოფო აგვიშენა. 26. ქაღალდი, რომელიც ადასტურებს, რომ შენ პური გჭირდება. 30. ინგლისურად მელანი ჰქვია, ისე კი საზამთროს ემსგავსება. 31. მიმართვა ქლიავს. 32. ბოლის მიზეზი. 34. ის, რისი უქონლობაც ლექსს ათეთრებს.

წინა ნომერში გამოქვეყნებული კროსვორდის პასუხები

თარაზულად: 1. მადრიდი. 3. მანდილა. 6. ხალთა. 8. ნამჯა. 9. დანია. 11. მზე. 12. რქა. 14. მესკია. 16. გაზელ... 18. ამალა. 19. ახული. 20. სამიზნე. 22. კომლი. 24. ნაშთი. 26. ოქტანა. 27. ორბიტა. 29. ლაქაში. 31. ლოტოქი. 34. შმაგი. 35. მწარა. 36. ოროფეშხო. 37. მდორე. 39. შმორი. 41. ისინდი. 43. იუკონი. 45. ალი. 46. ბრა. 47. აფიშა. 49. ანოდი. 50. აბუჩი. 52. ალილუია. 53. ბაკალეა.

შვეულად: 1. მთა. 2. დინგი. 4. ალაგე. 5. ანი. 6. ხეობა. 7. აფსკა. 9. დიეტა. 10. არაკი. 11. მუტრუკი. 13. აგრესია. 14. მდაბიო. 15. ათიშა. 16. გროზნო. 17. იგუანა. 20. საარაკო. 21. ემბარგო. 23. მარლა. 25. შერია. 28. მშიშარა. 29. ლიტონი. 30. იაფეტი. 31. ლაშარი. 32. ომბოხი. 33. მალვინა. 37. მაგია. 38. ეთიკა. 39. შრომა. 40. ... 42. დრაფი. 44. ურიკა. 48. ფხა. 51. ჩია.

დამფუძნებელთა საბჭოს თავმჯდომარე და მთავარი რედაქტორი ვასილ მაღლაფერიძე
მთავარი რედაქტორის მოადგილე პაატა ვეშაპიძე
გენერალური დირექტორი ვახტანგ სალია
პასუხისმგებელი რედაქტორი ზაზა ტალახაძე.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, პეტრიაშვილის №7. ტელეფონი: 29-48-05; ფაქსი: 23-52-12.

პარლამენტი

მცოცავი კვორუმის პირობებში განხილული საკითხები

პირველი გვერდიდან

ლად გამოიტანა ნინო ბურჯანაძემ. მანვე დამსწრეთ გააცნო მეორე მოსმენით კანონპროექტი „რეფერენდუმის შესახებ“. დიდი პოლემიკა გამოიწვია მუხლმა, რომელშიც ნათქვამია, რომ საქართველოს ეთნიკურად მრავალფეროვან რაიონებში, რეფერენდუმი უნდა ჩატარდეს ქართულად და მოსახლეობისთვის გასაგებ ენაზე, აფხაზეთში ქართულ და აფხაზურ ენებზე. დეპუტატთა მნიშვნელოვანი ნაწილის აზრით, რეფერენდუმი მხოლოდ ქართულ ენაზე უნდა ჩატარდეს.

გიგა ლორთქიფანიძე: „ქართული ენის ცოდნა „დიახ“ და „არას“ დონეზე მაინც უნდა მოეთხოვებოდეს საქართველოში მცხოვრებ არაქართულ მოსახლეობას, ეს ელემენტარულად, სახელმწიფოებრიობის პატივისცემის გამოხატულებაა“. იგივე აზრი განავითარა თავის გამოსვლაში ედპ-ს წევრმა პარლამენტარმა გია მჭედლიშვილმა.

პლენარული სხდომის მეორე ნახევარი, ძირითადად, კენჭისყრას და პოლემიკას დაეთმო. მიიღეს: გადაწყვეტილება საიმიგრაციო კვოტის შესახებ, კანონპროექტი ნოტარიუსის შესახებ — მესამე მოსმენით, კანონპროექტი „რეფერენდუმის შესახებ“ — რამდენიმე სადავო მუხლის გარეშე — მეორე მოსმენით.

• ცენტრალური საარჩევნო კომიტეტის შემადგენლობის შევსების შესახებ საკითხის განხილვა გაჭიანურდა. დავის მიზეზი გახლდათ კანდიდატების რაოდენობის განსაზღვრის და მათი შემადგენლობის შერჩევის საკითხი.

ვახტანგ რჩეულიშვილი: „საარჩევნო კომისიამ სამომავლოდ ქვეყნის ბედი უნდა განსაზღვროს. მოვიწვიოთ კანდიდატები, მოვისმინოთ მათი ანგარიში, გავერკვეთ, რამდენად პროფესიონალები არიან და რამდენად ღირსეულად გაართმევენ თავს დაკისრებულ მოვალეობას“. მან და ვახტანგ გოგუაძემ საკითხის გადადება მოითხოვეს. მიზეზი: შესვენების შემდეგ ხელმეორედ რეგისტრაციის შემდეგ ვახტანგ რჩეულიშვილმა განაცხადა, რომ არსებობდა შეუსაბამობა დარბაზში დამსწრეთა რაოდენობასა და მონიტორზე დაფიქსირებულ კვორუმს შორის. მისი განცხადებით, ციფრობრივად აღნუსხული 121 დეპუტატის ნაცვლად სხდომას რეალურად 107 პარლამენტარი ესწრებოდა. დავა საპროცედურო ნორმებზე ვახტანგ რჩეულიშვილს, მამუკა გიორგაძეს, გია კობახიძეს შორის თითქმის ერთი საათი გაგრძელდა. სხდომის თავმჯდომარის და მისი მოადგილის ძალისხმევის მიუხედავად, საკითხი კენჭისყრაზე არ დადგა და გადაიდო.

დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტის თავმჯდომარის ზურაბ ცქიტიშვილის მოხსენება ენერგეტიკის შესახებ გადაიდო. ორშაბათს შეიკრიბება პარლამენტის ბიურო, რომელიც განსაზღვრავს ენერგეტიკის პრობლემებისადმი მიძღვნილი საგანგებო სხდომის ჩატარების დღეს.

სხდომის დასასრულს დეპუტატმა ვახტანგ გოგუაძემ პარლამენტს გააცნო ისნის რაიონის მოსახლეობის მიმართვა. მძიმე ენერგეტიკული პირობების გამო, ამ რაიონის მობინადრენი გადამჭრელ ზომებს ითხოვენ პრეზიდენტისგან, პარლამენტისგან, მთავრობისგან.

მიმართვა

საზოგადოება „ვარკეთილის“ II ურილობის მონაწილეებისა საქართველოს პრეზიდენტის ბატონ ედუარდ შევარდნაძისადმი, საქართველოს პარლამენტისადმი

ა/წ 28 აპრილს საზოგადოება „ვარკეთილის“ II ყრილობის მონაწილეებმა განვიხილეთ რა ვარკეთილის დასახლებაში არსებული სოციალური, ეკონომიკური და კულტურის პრობლემები, მნიშვნელოვანი დრო დავუთმეთ დასახლების ელექტროენერგიით მომარაგების საკითხს.

ვარკეთილი თბილისის სხვა უბნებისგან განსხვავებით, წლების განმავლობაში განიცდის ელექტროენერგიის ისეთ ნაკლებობას, რის გამოც აქ შექმნილია საცხოვრებლად უმძიმესი, გაუსაძლისი, არაადამიანური პირობები.

ამის შესახებ ვარკეთილის მოსახლეობამ ადრეც მოგმართათ თქვენ (1995 წლის 28 აგვისტოს წერილი №02/5-3 500 ხელმოწერით), და რადგან არათუ გაუმჯობესდა მდგომარეობა, პირიქით, საქენერგოსა და თელასის მესვეურთა დამოკიდებულებამ მიიღო ჩვენი მოქალაქეობრივი, ადამიანური უფლებების სრული იგნორირების ფორმა, იძულებული ვართ, კვლავ თქვენ მოგმართოთ, რამეთუ ჩვენმა არაერთგზის მცდელობამ საკითხი მოგვეგვარებინა სხვადასხვა ინსტანციების დონეზე, შედეგი არ გამოიღო.

ამჟამად, როცა თბილისის ცენტრალურ უბნებს ელექტროენერგია შეუზღუდავად მიეწოდება, რის გამოც მძიმე ზამთრის შემდეგ ქალაქის მოსახლეობის ნაწილმა შვება იგრძნო, შეიძლება ჩაითვალოს, რომ დასახლებას პრაქტიკულად ელექტროენერგია დღესაც არ მიეწოდება. აქედან გამომდინარე, თელასის მიმართ დავალიანებაც, სხვა უბნებთან შედარებით, ყველაზე ნაკლები უნდა ჰქონდეს.

თბილისის მოსახლეობის დაყოფა კატეგორიებად, მათი დახარისხება საცხოვრებელი უბნების მიხედვით, არის ადამიანის უფლებების აშკარა შელახვა, — დიახ, იმ უფლებებისა, რომელთა დაცვასაც ჩვენი ეროვნული კონსტიტუცია 31-ე და 38-ე მუხლებით გვპირდება.

ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციის თანახმად, დედაქალაქისთვის გამოყოფილი ელექტროენერგია წლების განმავლობაში ნაწილდება არასამართლიანად, ნომენკლატურულ მუშაკთა სურვილისამებრ და ჩვენ არც ერთი შემთხვევა არ ვიცით, რომ ვინმეს პასუხი ეგოს ესოდენ დიდი უკანონობის დაკანონებისთვის.

გამოვხატავთ რა ვარკეთილის მრავალათასიანი მოსახლეობის პრინციპულ პოზიციას, მოვითხოვთ შემდეგს:

1. პარლამენტის ერთ-ერთ უახლოეს სხდომაზე განხილულ იქნას საკითხი ელექტროენერგიის განაწილებაში არსებული დარღვევის შესახებ;
2. დაუყოვნებლივ შეწყდეს მოსახლეობის დაყოფა კატეგორიებად, როგორც კონსტიტუციის 31-ე და 38-ე მუხლების უხეში დარღვევა;
3. დაევალოს საქართველოს სახალხო დამცველს, უმოკლეს ვადაში შეისწავლოს საკითხი, როგორც ადამიანთა უფლებების დარღვევის ფაქტი და მისცეს მსვლელობა კონსტიტუციის 43-ე მუხლის შესაბამისად;
4. საინფორმაციო წყაროებით (პრესა, ტელევიზია) სისტემატურად ეუწყოს მოსახლეობას თბილისისთვის გამოყოფილი ელექტროენერგიის ლიმიტის შესახებ და ჩამოყალიბდეს მისი განაწილების ზუსტი, არადიფერენცირებული გრაფიკი;
5. ქალაქის მერიის მიერ გამოცემულ იქნას სპეციალური დადგენილება, რომლითაც მკაცრი კონტროლი დაწესდება ელექტროენერგიის თანაბარ განაწილებაზე და მისი დამრღვევების მიმართ გათვალისწინებული იქნება სამართლებრივი პასუხისმგებლობა, ვინც არ უნდა იყვნენ ისინი.

ყრილობა მრავალათასიანი მოსახლეობის სახელით პრეზიდენტისგან და პარლამენტისგან 20 მაისამდე მოითხოვს ელემენტარული ადამიანური, კონსტიტუციური უფლებების უზრუნველყოფას.

იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს მიმართვას მოჰყვება ქმედითი, სახელმწიფოებრივი ღონისძიებები, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამდენი უსამართლობით და არაადამიანური ყოფით გაწამებული მოსახლეობის აღშფოთება მიიღებს პროტესტის უკიდურეს ფორმებს.

ყრილობა ავალებს პარლამენტის წევრს, ისნის რაიონში არჩეულ დეპუტატს ბატონ ვახტანგ გოგუაძეს ლიად გააცნოს მიმართვის ტექსტი ადრესატებს.

მიმართვის ასლი გაეგზავნოს: საქართველოს სახალხო დამცველს, თბილისის მერიას, საქენერგოს, თელასს, ადამიანის უფლებათა დაცვის და ეროვნებათაშორისი ურთიერთობების კომიტეტს, ისნის რაიონის გამგეობას, საქტელერადიო კორპორაციას, გაზეთის რედაქციებს.

საზოგადოება „ვარკეთილის“ II ყრილობის მონაწილეები.

დეპუტატმა რამაზ საყვარელიძემ ჟურნალისტებს თავისუფალი პრესის დღე მიულოცა. პარლამენტი შეუერთდა მის მილოცვას.

ხათუნა რეხვიაშვილი

იმედი

საქართველოში მოსალოდნელია მკვეთრი ეკონომიკური ზრდა

ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის წარმომადგენლების ცნობით, მიმდინარე წელს ეკონომიკის ზრდის ტემპებ[ი] აღმოსავლეთ ევროპაში უნდა შეადგინოს დაახლოებით 5 პროცენტ[ი].

ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მონაც[ემ]ებით, აღმოსავლეთ ევროპის ზოგიერთ რეგიონში და ბალტიისპ[ი]რეთის ქვეყნებში იგივე ფაქტორები მოქმედებს, რომლებიც უკან[ა]სკნელი 20-30 წელი უზრუნველყოფდნენ სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის ზრდის ტემპებს.

ექსპერტების განცხადებით, საქართველოსა და სომხეთში უკვ[ე]ლა პირობაა შექმნილი მკვეთრი ეკონომიკური ზრდის დასაწყება[დ]. 90-იანი წლების დასაწყისში მკვეთრი ვარდნის შემდეგ, რომელი[ც] კომუნისტური სისტემის ნგრევით იყო გამოწვეული, 1994-95 წლებ[ში] აღმოსავლეთ ევროპის და ყოფილი სსრკ-ს ზოგიერთი რესპუბლი[კა] აღმავლობის გზას დაადგა.

იპრინდა

ახალი საზღვარგარეთი

ელცინის წინასაარჩევნო ტურნე

რუსეთის პრეზიდენტმა ბორის ელცინმა ხანმოკლე შესვენების შემდეგ განაგრძო წინასაარჩევნო ვიზიტები ქვეყნის რეგიონებში. მაისში იგი შეხვდება რუსეთის 16 სხვადასხვა რაიონების მცხოვრებლებს, აპირებს ჩასვლას ჩეჩნეთშიც. გუშინ ელცინი იაროსლავლში ჩავიდა.

ალექსი მეორე სომხეთში

გუშინ ეჩმიაძინის საკათედრო ტაძარში ერთობლივი ნირვა-ლოცვა აღავლინეს რუსეთის მართლმადიდებლური და სომხეთის სამოციქულო ეკლესიების წინამძღოლებმა. მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქმა ალექსი მეორემ მოინახულა იმ რუსი მეომრების საფლავები, რომლებიც 1827 წელს ეჩმიაძინის დაცვის დროს დაიღუპნენ. შუადღისას გაიმართა რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესიისთვის ანდრეი პირველწოდებულის მახვილის გადაცემის ცერემონიალი. გუშინ საღამოსვე ალექსი მეორე მოსკოვში გაფრინდა.

ვიზიტი შვეციაში გრძელდება

რუსეთის პრემიერმინისტრი ვიქტორ ჩერნომირდინი ოფიციალური ვიზიტით იმყოფება შვეციაში. გუშინ დილით მას შეხვედრა ჰქონდა კომპანია „ერიქსონის“ ხელმძღვანელობასთან, რომლებიც რუსეთში 40 მილიონი დოლარის ღირებულების კავშირგაბმულობის საშუალებების დამონტაჟებას აპირებენ. კუნძულ გოტლანდზე კი გაიმართა ბალტიის ზღვის ქვეყნების მთავრობათა მეთაურების კონფერენცია. დღის წესრიგში იყო რეგიონალური კონფლიქტების, ეკოლოგიისა და ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხები. მოსალოდნელი იყო, რომ შეხვედრაზე რუსეთის მხარე ბალტიის ქვეყნებში რუსულენოვანი მოსახლეობის მდგომარეობის პრობლემასაც დააყენებდა.

რუსებს გვატემალაშიც ერჩიან

გვატემალაში უცნობი პირები თავს დაესხნენ ამ ქვეყანაში რუსეთის საელჩოს მეორე მდივნის იური ტრუშკინის ავტომანქანას, რომელშიც რუსი დიპლომატის გარდა, მისი მეუღლეც იმყოფებოდა. ტრუშკინი მძიმედ დაიჭრა თავის არეში, მეუღლე არ დაშავებულა. გვატემალის პოლიციის ვარაუდით, თავდასხმა გაძარცვის მიზნით მოხდა.

ფოთის საზღვაო-სავაჭრო ნავსადგურის პრესსამსახურის ცნობით, გემმისადგომებთან დგას შემდეგი გემები:

1. „სინიორ-მ“ — ეგვიპტე — შაქარი 3000 ტ. — ტრანზიტი აზერბაიჯანისთვის;
2. „ამატ-1“ — ბელიზი — თევზი 86 ტ. ქათამი 88 ტ. — იმპორტი საქართველოსთვის;
3. „რუზა-3“ — რუსეთი — კონტეინერმზიდი — ექსპორტი;

უნდა შემოვიდეს:

1. „სანრაის“ — კუბა — შაქრის ნედლეული — 14000 ტ. — საქართველოსთვის;
2. „ახორა“ — ისრაელი — ნავთობსაბურღი მოწყობილობანი — 835 ტ. — საქართველოსთვის;
3. „სორმოვსკი-5“ — რუსეთი — ხორბალი — 2800 ტ. — სომხეთისთვის.

ჩეჩნეთი

დაძაბულობა არ ცხრება

ჩეჩნეთში დაძაბულობა არა და არ ცხრება. შალიში გამაგრებული ჩეჩენი მებრძოლები კვლავ უგულებელყოფენ ფედერალური ხელმძღვანელობის ულტიმატუმის პირობას — დაყარონ იარაღი და გავიდნენ დასახლებიდან. ულტიმატუმის ვადა ამოიწურა 2 მაისის საღამოს. გუშინ კი რუსმა სამხედროებმა კიდევ ორი დღით გაგრძელეს მისი ვადა. თუმცა არავ[ინ] იცის, ასეთი კომპრომისი გამოიღებს თუ არა კონკრეტულ შედეგს. ჩეჩნების შეიარაღებულ ფორმირებათა შტაბის უფროსმა ასლან მასხადოვმა მოითხოვა, შალიში ექსპერიმენტის სახ[ით] აღდგეს საზედამხედველო კომისიის მუშაობა, რაც, მისი აზრით, შესაძლებელს გახდის ფართომასშტაბიანი ოპერაციის თავიდან აცილებას. რუსების ერთ-ერთი სამხედრო დაჯგუფების ხელმძღვანელი ვლადიმერ შამანოვი კი, ულტიმატუმის პირობის შეუსრულებლობის შემთხვევაში, აპირებს ჩეჩენი მებრძოლების განადგურების ოპერაციის ჩატარებას. [...] ჩეჩნებთან მოლაპარაკების შემდეგ გადაწყდა, რომ პარასკევიდან, ე.ი. გუშინდლიდან შალიში მუშაობას დაიწყებდნენ ზავგაევის პრორუსული მთავრობის ორგანოები — სასამართლო, პროკურატურა, მილიცია. ამის შესახებ იტარ-ტასს შეატყობინა შალის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა, რომელიც ამ პოსტზე ზავგაევის მთავრობამ დანიშნა.

ამჟამად შალიში 15 ათასი მოსახლეა. მათმა ნაწილმა უკვე დაიწყო ქალაქის დატოვება. რამდენიმეხნისწინანდელი სროლების დროს ბევრი მათგანი დაიჭრა და მოთავს[და] ურუს-მარტანის რაიონულ საავადმყოფოში. თუმცა იქაურ ექიმებს უჭირთ მათი მომსახურება, რადგან არა აქვთ ადგილები, საჭირო მედიკამენტები.

გუშინ გაათავისუფლეს ჩეჩნების მიერ ხასავიურტში დატყვევებული შვიდი დაღესტნელი მილიციელი. ერთდღიანი მოლაპარაკებების შემდეგ, დაღესტნის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ დააკმაყოფილა მათი მოთხოვნა და გაათავისუფლა იარაღის უკანონო ტარებისთვის დაპატიმრებული ჩეჩენი.

გუშინვე, გროზნოს ლენინის რაიონის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ტერიტორიაზე აღმოაჩინეს ასაფეთქებელი მოწყობილობა. მიმდინარეობდა მ[ისი] გაუვნებელყოფის სამუშაოები.

გენერალ აბაშიძის ომი და მშვიდობა

[illegible] დღეების ნომერ [illegible] კვლავ რჩება [illegible] კრიზისის მოგვარება [illegible]ქტის ზონაში [illegible] ძალების ყოფნის [illegible] საკუთარ აზრს [illegible] ყველა – ის, ვისაც [illegible] არსი და ისიც, [illegible] პრობლემაზე ზედაპირული [illegible] აქვს. დღეს ადგილს [illegible] ადამიანს, რომელიც 9 [illegible] განმავლობაში მეთაურობდა [illegible] სამშვიდობო ძალებს [illegible] რეგიონში, ერთი წლის [illegible]ლობაში კი – [illegible]-აფხაზური კონფლიქტის [illegible] ქართველ ოფიცერთა [illegible] კონტინგენტს [illegible]. ვფიქრობთ, [illegible]ლისთვის საყურადღებო [illegible] რეალურ ვითარებაში [illegible] გარკვეული კაცის, [illegible] პროფესიონალის, [illegible] – სამშვიდობო [illegible] შესახებ.

[illegible] აბაშიძის ბიოგრაფია სახასიათო მაგალი[illegible] თუ როგორ შეიძლება იქცეს პროფესიონალი [illegible] კონფლიქტების მშვიდობიანი გადაჭრისთვის [illegible] მებრძოლად. თავად მას მიაჩნია, რომ [illegible] ავღანეთმა მისცა, სადაც შიდასახელმწი[illegible] პრობლემების ომით მოგვარების სრული [illegible] გამოჩნდა.

[illegible] ავღანეთში 1979 წელს, სამოქალაქო [illegible] დაწყებისთანავე მოხვდა. ჯერ პაკისტანის საზღვა[illegible] პოლკის სამხედრო მრჩევლად მსახურობ[illegible] წლის შემდეგ კი — ირანის საზღვარზე სამხე[illegible]-პოლიტიკურ საკითხებში ბრიგადის მეთაურის სა[illegible] მრჩევლად.

[illegible] დასაწყისში მართლაც მრჩეველთა [illegible] ვასრულებდით, მაგრამ საბჭოთა [illegible] შემდეგ ავღანურ ჯარში [illegible] მმართველობა ჩვენს ხელში გა[illegible], — **იხსენებს იგი.**

[illegible], ავღანელები სულაც არ არი[illegible] მეომრები, როგორც ამას [illegible]. თუმცა, ქართველებთან შე[illegible], ისინი გაცილებით ნაკლებიმპულ[illegible] არიან და ვითარებას უფრო ცივი გო[illegible]. სამოქალაქო ომიც კი სპეციფი[illegible] ხშირი იყო შემთხვევები, [illegible] მოჯაჰედინებთან ერთად იბრ[illegible] კი აპრილის რევოლუციის [illegible] სამთავრობო ნაწილებში. ამი[illegible]ნაირად ცდილობდნენ, ერთმანე[illegible] არ ესროლათ. ხშირად ბრძანების [illegible]ზე უარს ამბობდნენ — „ეს თქვენ [illegible] და არა ჩვენ, ავღანელებს". ძირი[illegible] უფროს ოფიცრებსა და ჩვენზე [illegible] მრჩევლებზე ნადირობდნენ.

[illegible] წელიწადზე მეტი ხნის განმავლობაში გენერა[illegible] დიდი საბრძოლო გამოცდილება შეიძინა. [illegible] ადამიანი კი, მშვიდობას უფრო აფასებს. [illegible] ამიტომ, როდესაც საქართველოს აქამდე უცხო [illegible] ადამიანები — მშვიდობის დამცველები დას[illegible] თავად ითხოვა ცხინვალის რეგიონში მივლინება.

1992 წლის ნოემბერი ის პერიოდი იყო, როდესაც [illegible] ქართულსა და არც ოსურ მხარეებს არანაირი სამ[illegible] გამოცდილება არ გააჩნდათ. მეტიც, ძალიან [illegible] არ ჰქონდა საამისო სურვილიც კი და აქტიურად [illegible] ხელს შერიგების პროცესს.

[illegible]ცილებლად მინდა აღვნიშნო ერთი [illegible], — იხსენებს გენერალი, — ოსებს [illegible] უფრო ექსტრემისტული პოზი[illegible]. მთელი პასუხისმგებლობით ვამ[illegible] — კონფლიქტის უმძიმესი შედეგების [illegible] იქ არ მინახავს არც ერთი ქართ[illegible], რომელსაც შერიგების აუცილებლობა [illegible] და არ სურდა, ოსებში კი ასეთები [illegible] იყვნენ.

[illegible] სამშვიდობო ძალების დღეს მოქმედი სამმხრივი [illegible] ე. შევარდნაძეს მაშინ ერთმა ქართველმა გლეხმა [illegible] თამარაშენში თუ ქურთაში. სქემა მარტივი [illegible] რაც მთავარია, ეფექტური იყო — ქართულ სოფ[illegible] ქართველები იცავდნენ, ოსურს — ოსები, რუსები [illegible] შუაში იდგნენ და სატრანსპორტო კომუნიკაციებს [illegible]ტროლებდნენ. შედეგი მოულოდნელად კარგი [illegible] — დაძაბულობამ დღითიდღე კლება იწყო.

[illegible] რაც შეეხება კონფლიქტის სათავეს, გენერალი [illegible] მიიჩნევს, რომ მისი დაწყება მაშინვე აშკარა [illegible] იყო — დამოუკიდებლობა ყოფილ საბჭოთა [illegible] ბევრმა ავტონომიამ გამოაცხადა, მაგრამ ცე[illegible]ლურმა მთავრობებმა ან საერთოდ დახუჭეს თვა[illegible] ან პრობლემა მოლაპარაკების მაგიდასთან გადაჭრეს. [illegible] მოლდოველები და ქართველები წამოვეგეთ [illegible] შედეგად დაკარგული ტერიტორიები მივიღეთ.

[illegible] რუსული სამშვიდობო ნაწილის ბაზა[illegible] და ოსებსაც კვირის განსაზღვრულ [illegible] სასროლეთი გამოგვეყო. ოსებმა [illegible] და პრაქტიკულად ყველა ად-

ცენტრში: გენერალ-მაიორი დ.აბაშიძე; მარცხნიდან მეორე: რუსეთის სამშვიდობო ძალების სარდალი ცხინვალის რეგიონში გენერალი სემიონოვი; მარჯვნიდან პირველი: ოსური მხარის სარდალი ფრიევი; შუაში: ეუთო-ს დამკვირვებლები.

გილობრივ მაცხოვრებელ მამაკაცს შეასწავლეს იარაღის ფლობის ელემენტარული წესები. საბაბად ის გამოიყენეს, რომ ოსურ სამშვიდობო ბატალიონში სამსახურის გასავლელად ჩრდილო ოსეთიდან არავინ ჩამოვიდა (როგორც ეს ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული) და მათი ადგილი ისევ ადგილობრივებმა დაიკავეს.

— ასე მოხდა აფხაზეთშიც. ქართველებმა ჯერ ჭკუაში წავაგეთ, შემდეგ კი ბრძოლის ველზე. ამის ნაყოფს დღესაც ვიმკით და იძულებულნი ვართ, აქაც შევეგუოთ სამშვიდობო ძალების ყოფნას, თუმცა, გაცილებით უფრო წამგებიანი ფორმით.

დაბაშიძე აფხაზეთში, ისევე როგორც ცხინვალის რეგიონში, საკუთარი სურვილით წავიდა. მაგრამ იქაური პრობლემები გაცილებით უფრო ძნელი გადასაწყვეტი აღმოჩნდა. პირველ რიგში ეს თავად ქართულ სამშვიდობო კონტინგენტს ეხება. ცხინვალის ბატალიონისგან განსხვავებით ჩვენი სამხედრო ძალები აქ მხოლოდ ოფიცერთა ერთი ასეულით იყო წარმოდგენილი. ამას გარდა, აუცილებლად გასათვალისწინებელია ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მთელი სიმძიმე. შესაბამისად — არსებული დიდი უნდობლობა და არაკეთილმოსურნეობა მხარეებს შორის. ამიტომ არ არის გასაკვირი, რომ აქ მშვიდობისმყოფელთა მოღვაწეობამ ისეთივე სწრაფი შედეგი ვერ გამოიღო, როგორც ცხინვალში.

— თუმცა ჩვენ, ქართველ დამკვირვებლებს, რეალური წინსვლის მისაღწევად ცდა არ დაგვიკლია. ჩვენი ინიციატივით დაინერგა რეგულარული ოთხმხრივი შეხვედრები, რომლებიც კვირაში ერთხელ იმართება ზუგდიდსა და გალში. ქართულ, აფხაზურ, რუსულ მხარეებსა და გაეროს დამკვირვებელთა მონაწილეობით. ამ შეხვედრებმა გამოავლინა მთავარი დაბრკოლება — აფხაზთა სრულებით შეურიგებელი პოზიცია. ძირითადად ვწყვეტდით ოპერატიულ საკითხებს — ცალკეულ დევნილთა გადასვლა გალის რაიონში, მიტოვებული სახლებიდან ნივთების გამოტანა, ტყვეთა გაცვლა, მიცვალებულთა გადმოსვენება და ა.შ.

ფოთის აკვატორიიდან გატაცებული გემისა და მისი ცხრა მეთევზის დაბრუნების საკითხი სწორედ გენერალ დაბაშიძის უშუალო ჩარევით გადაწყდა. თავისი წვლილი ამაში გაეროს სამხედრო დამკვირვებლებმაც შეიტანეს. მათი როლი აფხაზეთის პრობლემის მოგვარებაში დღეს საქართველოში ძლიერ ეჭვს იწვევს. დულა აბაშიძეს მშვენივრად ესმის თავისი უცხოელი კოლეგებისა — სამხედრო ყველგან სამხედროა და ისინიც იმას ასრულებენ, რაც საერთაშორისო მანდატით მოეთხოვებათ, არც მეტს და არც ნაკლებს. ხოლო თუ საქართველოს სამშვიდობო პროცესის მკვდარი წერტილიდან დაძვრა სურს, რუსული ქვედანაყოფების ფუნქციების შეცვლასთან ერთად, გაეროს სამხედრო დამკვირვებლების მანდატის გაფართოებისთვისაც უნდა იბრძოლოს.

— პრობლემის მოგვარების საქმეში სამშვიდობო ძალები რაიმე ხელშესახები შედეგით ვერ დაიკვეხნიან, ეს ცალსახად ასეა, — ამბობს გენერალი, მაგრამ შექმნილი პირობების გათვალისწინებით, სხვა არც არაფერი იყო მოსალოდნელი. ძირითადი, რისი გაკეთებაც შეიძლებოდა, გაკეთდა — ერთმანეთისგან განცალკევდა ორი მტრული ძალა, რითაც მრავალი შეტაკება და სისხლისღვრა ავიცილეთ თავიდან, მხოლოდ ჩემი იქ ყოფნის ერთი წლის მანძილზე 1994 წლის სექტემბრიდან 1995 წლის სექტემბრამდე გალის რაიონში (ქალაქ გალის გარდა) დაბრუნდა ადგილობრივი ქართული მოსახლეობის 60 პროცენტი.

რუსული ბატალიონების ყოფნა რეგიონში ჩვენ ჯერ ბოლომდე არ გამოგვიყენებია. აღარაფერს ვამბობ ახალი ფუნქციების მინიჭებასა და საქართველოს იურისდიქციის აღსადგენად მათ გამოყენებაზე — ეს უფრო პოლიტიკოსების გადასაწყვეტი საკითხია. ჩვენ კი დღეს რეალურად გვაქვს საშუალება, რომ რუსულ პოსტებზე მდგომი ქართველი ოფიცრების (რომელთა დიდ ნაწილს მხოლოდ უმაღლესი სასწავლებლის სამხედრო კათედრის განათლება აქვს) ცოდნა ავამაღლოთ: ყოველ ასეთ პოსტზე დგას ტანკი, ჯავშანმანქანა, ქვემეხი, არის თანამედროვე ცეცხლსასროლი იარაღი. ორი წლის განმავლობაში იქ საერთო ჯამში ორასამდე ქართველი ოფიცერი გამოიცვალა. მათ ჰქონდათ და კი-

გენერალ-მაიორ დულა აბაშიძეს დამთავრებული აქვს ბაქოს უმაღლესი საერთო-საჯარისო სამეთაურო სასწავლებელი და მოსკოვის სამხედრო-პოლიტიკური აკადემია. სხვადასხვა დროს მსახურობდა უნგრეთში, ბელორუსიაში, უზბეკეთში, ყაზახეთში, აზერბაიჯანში, ავღანეთსა და ყირიმში, სადაც 1990 წლის 9 აპრილს შექმნა საბჭოთა კავშირში ერთ-ერთი პირველი ქართული თემი და სათავეში ჩაუდგა მას. 1991-1992 წლებში იყო საქართველოს სამოქალაქო თავდაცვის შტაბის უფროსის მოადგილე, 1992 წელს — თავდაცვის სამინისტროს კადრების სამმართველოს უფროსი, შემდეგ — სახელმწიფოს მეთაურის მთავარი სამხედრო მრჩევლის კონსულტანტი.

1993 წლის ოქტომბერში დაინიშნა საქართველოს სახმელეთო ჯარების სარდლის მოადგილედ, 1994 წლის სექტემბერში კი — ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში ქართველ სამხედრო დამკვირვებელთა სარდლად.

დევ ექნებათ მთელ ამ შეიარაღების შესწავლის საშუალება და, მერწმუნეთ, ეს მათთვის დიდი სკოლა იქნება, რაც შემდგომი მოღვაწეობისას აუცილებლად გამოადგებათ.

გენერალი დაბაშიძე არ უარყოფს, რომ სამშვიდობო ძალებმა რეგიონში მრავალი პრობლემაც შემოიტანეს, მაგრამ ქართველი ოფიცრები, მისი თქმით, მეტნაკლებად უშლიან ხელს სამშვიდობო ძალების მონაწილეობას ციტრუსების, თხილის გატანაში, სხვა უკანონობაში, ცდილობენ, კონკრეტულად გამოიკვლიონ ადგილობრივი მოსახლეობის პრეტენზიები რუსი სამხედრო მოსამსახურეებისადმი.

— მაგრამ, ყველაფერ ამის მიუხედავად, სამშვიდობო ძალები ჩვენი ერთადერთი გამოსავალი იყო, — დასძენს იგი. სხვაგვარად ჩვენშიც და აფხაზებშიც აუცილებლად გამოჩნდებოდნენ ძალები, რომლებიც მორიგ ტრიუმფალურ სვლას მოაწყობდნენ. ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ თანდათან მოგვარდება ჩვენს შორის არსებული წინააღმდეგობები, მთავარია, არ მოვინდომოთ მოვლენათა ხელოვნური დაჩქარება. აბსურდია ომის განახლებაზე საუბარი იმ ქვეყანაში, რომელსაც მისი წარმოების ძალა არ გააჩნია, რომლის ჯარიც ჯერ ბოლომდე ჩამოყალიბებული არ არის.

დაბაშიძეს სამშვიდობო ძალების უფრო ეფექტური ამოქმედების საკუთარი გეგმაც აქვს. მას მიაჩნია, რომ, როგორც ალტერნატიული ვარიანტი, შეგვიძლია გამოვიყენოთ ცხინვალის უკვე აპრობირებული სქემა. პირველი ეტაპი დაიწყოს გალის რაიონში, სადაც ოფიცერთა ასეულის ნაცვლად სრულად დაკომპლექტებულ ქვედანაყოფს შევიყვანთ. იგივე უნდა გააკეთონ აფხაზებმაც. როგორც შედეგი, დევნილთა დაბრუნებისა და მოწყობის მთელი სიმძიმე რუსულ ბატალიონებზე არ გადაივლის და, გენერლის აზრით, მასზე სამივე მხარე ვიქნებით პასუხისმგებელი, მეტი გვექნება კონტროლისა და გავლენის მექანიზმები.

ის ფაქტი, რომ დღეს დადგა მომენტი, როდესაც ქართველები და ოსები მშვიდობიანი თანაარსებობისკენ რეალურ ნაბიჯებს დგამენ, კვლავ ამტკიცებს სამშვიდობო ძალების ქმედითუნარიანობას. საჭიროა, უბრალოდ, მივაღწიოთ მათი სტატუსისა და ამოცანების შეცვლას, რათა შევძლოთ მაქსიმალური შედეგის მიღწევა.

თენგიზ გოგოტიშვილი

თავდაცვის სამინისტროს პრესსამსახური

მსოფლიო

კონსერვატორების კრახი

ბრიტანეთის მმართველმა კონსერვატორულმა პარტიამ ინგლისში ჩატარებულ ადგილობრივ არჩევნებში დიდი მარცხი განიცადა. ამომრჩეველთა ხმების მხოლოდ 27 პროცენტის მიღებით, მათ 600-ზე მეტი ადგილი დაკარგეს ადგილობრივ საბჭოებში. ოპოზიციურმა ლეიბორისტულმა პარტიამ თავის მიერ მიღებული ხმების 43 პროცენტი შეაფასა, როგორც საკმაოდ კარგი შედეგი. ლეიბორისტთა ლიდერს ტონი ბლეარს ეჭვი არ ეპარება, რომ მათი წარმატება ეროვნულ პოლიტიკაში ლიდერობის მომასწავებელია: „ხალხის უმრავლესობა ხედავს, რომ ბრიტანელებს ჩვენს მიერ შეთავაზებული ცვლილებები ესაჭიროება".

პრემიერმინისტრის მოადგილემ მაიკლ ჰესალტონმა უარყო რაიმე კავშირის არსებობა ადგილობრივ არჩევნებში განცდილ მარცხსა და კონსერვატორებში მიმდინარე კონფლიქტს შორის (როგორც ვიუწყებოდით, კონსერვატიული პარტია ორ ნაწილად გაიყო ევროპული ორიენტირების საკითხში დაპირისპირების გამო).

ასეა თუ ისე, რეალობა ასეთია: კონსერვატორებმა ადგილობრივ საბჭოებში ადგილთა რაოდენობის ნახევარზე მეტი დაკარგეს, რაც, ალბათ, გაამწვავებს პოლიტიკურ კრიზისს ქვეყნის შიგნით.

ევროპას „უჭირს"

საფრანგეთს 60 მილიარდი ფრანკი ესაჭიროება, რათა მოაგვაროს საბიუჯეტო დეფიციტი და დააკმაყოფილოს ევროპის სავალუტო კავშირის მოთხოვნები. საფრანგეთის პრემიერმინისტრმა ალან ჟუპემ განაცხადა, რომ საბიუჯეტო დანახარჯების შემცირების ერთადერთი გზა საგადასახადო სისტემის შეცვლაა, რაც, თავის მხრივ, ეკონომიკურ მაჩვენებლებსაც დაატყობს კვალს და ალბათ, ახალ სამუშაო ადგილთა შექმნაზეც იმოქმედებს გარკვეულწილად.

საბიუჯეტო ცვლილებებზე მხოლოდ საფრანგეთს არ უწევს ზრუნვა. იგივე პრობლემის წინაშე დგანან ბელგია და გერმანიაც. ბელგიაში მუშახელის დასაქმების საკითხი საკმაოდ გამწვავებულია — ქვეყნის პრეზიდენტმა პენსიაზე ადრე გასვლის აუცილებლობასა და ბიზნესის გაძლიერებაზე გააკეთა აქცენტი.

არაფატი გაეროში

პალესტინის ადმინისტრაციის ლიდერი იასირ არაფატი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბბინას ესტუმრა. ნიუ-იორკში არაფატის ჩასვლის მიზანია, მოუწოდოს მსოფლიო საზოგადოებას, გააორმაგონ ძალისხმევა ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარებისთვის. გაეროს გენერალურ მდივანთან ბუტროს ღალისთან შეხვედრის შემდეგ არაფატმა განაცხადა, რომ კონფლიქტების მოგვარებაში დიდია გაეროს როლი.

ჟურნალისტების შეკითხვაზე, თუ რას იტყოდა იგი ისრაელში განხორციელებული ტერაქტების შესახებ, პალესტინის ხელმძღვანელმა უპასუხა: „პალესტინელები კატეგორიულად ილაშქრებენ სამშვიდობო პროცესის ჩაშლის ნებისმიერი მცდელობის წინააღმდეგ".

ლტოლვილთა დაბრუნება ფერხდება

გერმანიაში მყოფ ბოსნიელ ლტოლვილთა წარმომადგენლობითმა ჯგუფებმა ამ ქვეყნის მთავრობას მიმართეს თხოვნით, გადადოს რეპატრიაციის გეგმის განხორციელება. მოთხოვნას მხარი დაუჭირა გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, რომელმაც განაცხადა, რომ სიტუაცია ბოსნიაში არასტაბილურია და ლტოლვილთა დაბრუნება სამშობლოში რისკთანაა დაკავშირებული. ამიტომ ფართომასშტაბიანი შესვლა მშობლიურ ტერიტორიებზე ჯერჯერობით ვერ მოხერხდება.

გერმანიაში დაახლოებით 320 ათასი ბოსნიელი ლტოლვილია. გერმანიის მთავრობა 1 ივლისიდან აპირებს მათ თანდათანობით გაგზავნას სახლებში. როგორც არაერთხელ ვიუწყებოდით, დეიტონის შეთანხმების თანახმად, ლტოლვილები უპრობლემოდ უნდა შეუშვან მათ ტერიტორიაზე, თუმცა, ჩვენ უკვე გაგაცანით შიდაკონფლიქტური სიტუაციები, როდესაც სხვადასხვა ეთნიკური ჯგუფები წინააღმდეგობას უწევენ ერთმანეთის სახლებში დაბრუნებას. გერმანიაში არსებულ ჰუმანიტარულ ორგანიზაციებს სურთ სპეციალური კონფერენციის მოწვევა, რომელზეც ეს საკითხი განიხილება.

გამოსავალი — მეცნიერებისა და წარმოების ინტეგრაცია

საქართველოში ეკონომიკური რეფორმები შეუქცევადი გახდა. დღევანდელობა, სახელმწიფოში მიმდინარე პროცესები, სულ უფრო და უფრო გვარწმუნებს, რომ მთელი სისტემა ძირეულად იცვლება. ვფიქრობთ, ასევე ძირეულად უნდა შეიცვალოს სახელმწიფოს მიერ ეკონომიკის მართვა-მომსახურება, თორემ რესპუბლიკის სრული ეკონომიკური სუვერენიტეტის მიღწევა შეუძლებელი იქნება დეფიციტური ეკონომიკის პირობებში.

დღეს ამ ცვლილებების გზაზე პირველი ნაბიჯები გადადგმულია, ახლა ჩვენ შევდივართ ამ პროცესის უფრო კრიტიკულად გააზრების საზღვრებში, ცივილიზებულ საბაზრო ურთიერთობებს შესაბამისი ორგანიზაციული და მეთოდური ნანამძღვრები უნდა შევუქმნათ. საჭიროა სახალხო მეურნეობის განვითარების სტრატეგიის ფორმირება, ხანგრძლივვადიანი პროგნოზების და მიზნობრივი პროგრამების დამუშავება, ეკონომიკური რეფორმის სხვა ელემენტების რეალიზაცია, ეკონომიკის ამოქმედება.

აღნიშნულის გადაწყვეტაში მნიშვნელოვანი როლი მეცნიერულ-ტექნიკურმა პროგრესმა უნდა შეასრულოს, რაც უნდა განვიხილოთ, როგორც ეკონომიკური პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულება. ეკონომიკაში მიმდინარე ცვლილებების შესატყვისი უნდა იყოს მეცნიერების ორგანიზაციისა და მართვის ფორმა, სტრუქტურა, ქვეყნის ეკონომიკის ინტერესების გათვალისწინებით პრიორიტეტების განსაზღვრა და სხვა.

აქედან გამომდინარე, სამეცნიერო ორგანიზაციების საქმიანობა საბაზრო ეკონომიკის პირობებში არის სამეურნეო მექანიზმში საერთო ცვლილებების ერთ-ერთი ასპექტთაგანი, რომელიც გამოწვეულია მისი ორიენტაციის შეცვლით ფულად-სასაქონლო ურთიერთობების განვითარებაზე. თავად ფაქტი სამეცნიერო პროდუქციის აღიარებისა საქონლად, ხოლო სამეცნიერო ორგანიზაციებისა — საქონლის მწარმოებლად, საქმიანობის ამ სფეროს სახალხო სამეურნეო კომპლექსში რეალურად ჩართვის საფუძველია. ამასთან, მეცნიერებასა და წარმოებას შორის სამეურნეო ანგარიშზე რეალური ურთიერთობების დადგენისთვის აუცილებელია არა მხოლოდ სამეცნიერო საქმიანობის მართვის ბალანსირებული ეკონომიკური ბერკეტების დამუშავება, არამედ მათი ფორმირების ორგანიზაციული საფუძვლების ცვლილებებიც, რაც გამოიხატება მეცნიერებისა და წარმოების ურთიერთობის ახალი სისტემით, ბაზრის პირობებში მათი გაერთიანებით ერთიან სამეცნიერო-საწარმოო კომპლექსში.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მეურნეობრიობის თანამედროვე პირობები მოითხოვს ცვლილებებს მთელი ციკლის — „კვლევა-დამუშავება-წარმოება" — ჩამოყალიბებულ ორგანიზაციულ სისტემაში. იცვლება არა მხოლოდ სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო ორგანიზაციების შემადგენლობა, სტრუქტურა და ქსელის პროპორციები, არამედ ახლის შემქმნელსა და მომხმარებელს შორის ურთიერთდამოკიდებულების სისტემაც. თანამედროვე სამეცნიერო-ტექნიკური პოლიტიკის საფუძველი უნდა იყოს ინოვაციის პროცესებისადმი დიფერენცირებული მიდგომა, რომელიც ითვალისწინებს სპეციფიკური საორგანიზაციო პირობების აუცილებლობას, ეკონომიკურ წანამძღვრებს სხვადასხვაგვარი სიახლის რეალიზაციისთვის. უნდა დაფინანსდეს არა ორგანიზაცია, არამედ შესრულებული სამუშაო, თემა, ინოვაციის ციკლი. ამდენად, სამეცნიერო ორგანიზაციების საქმიანობა საბაზრო ეკონომიკის პირობებში, მეცნიერების უშუალო მწარმოებელ ძალად გადაქცევა და მეცნიერებისა და წარმოების დაახლოების აუცილებლობა მწვავედ აყენებს საკითხს სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის ეკონომიკური მართვის ტაქტიკისა და სტრატეგიის შესახებ. დარგობრივი მეცნიერებისა და წარმოების მუშაკთა საქმიანობის ეკონომიკური შედეგები არ შეიძლება განისაზღვროს ერთობლივი საქმიანობის საერთო შედეგების გარეშე. ისინი შეიძლება გამოიხატოს მხოლოდ მატერიალური წარმოების პროდუქტში, რომლის შექმნაშიც მონაწილეობს მეცნიერება და რომელიც წარმოადგენს რეალურ ბაზას სამეცნიერო-საკონსტრუქტორო სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯების ასანაზღაურებლად. აქედან გამომდინარე, დარგობრივი მეცნიერების ფუნქციონირება იწარმოებს არა თავისი განსაკუთრებული პროდუქტის ხარჯზე, არამედ მატერიალურ წარმოებაში რეალურად შექმნილი პროდუქტის ხარჯზე, რომლის ნაწილიც იქცევა ერთობლივი განვითარების ფონდის წყაროდ.

აუცილებელია გათვალისწინებულ იქნას ის გარემოებაც, რომ დარგობრივი მეცნიერების სამეურნეო ანგარიშზე გადასვლა და მისი საქმიანობა საბაზრო ეკონომიკის პირობებში სამრეწველო საწარმოების ახალ პრინციპებზე გადასვლასთან ერთდროულად ხორციელდება. ამ პირობებში საწარმოების ეკონომიკური ინტერესები შეიძლება არ ემთხვეოდეს სამეცნიერო ორგანიზაციების ინტერესებს, რომელთა საქმიანობის შედეგებზე მოქმედებს მთელი რიგი სპეციფიკური ფაქტორები: პირველ რიგში კვლევებისა და დამუშავების ხანგრძლივი ციკლი, რომელიც საშუალოდ შეადგენს, მაგალითად მანქანათმშენებლობაში — ორსამ წელს, მაშინ როდესაც ამ პროფილის საწარმოებში საწარმოო ციკლის ხანგრძლივობა განისაზღვრება დღეებით, უკიდურეს შემთხვევაში — თვეებით. ამდენად, სამეურნეო ანგარიშის პრინციპების პირდაპირი გადატანა მრეწველობიდან მეცნიერებაში კვლევებისა და დამუშავებების ხანგრძლივი ციკლის გათვალისწინების გარეშე, მიუღებელია.

ისიც უნდა იქნეს გათვალისწინებული, რომ სამეურნეო ანგარიშზე გადავიდა და საბაზრო ეკონომიკის პირობებში მუშაობს არა მხოლოდ დარგობრივი მეცნიერება, არამედ მათი პოტენციური დამკვეთებიც. ეს ორი სამეურნეო ანგარიში გარკვეულად უპირისპირდება ერთმანეთს. რამდენადაც არ უნდა გააქტიურდეს მეცნიერება, საბოლოო წარმატება მაინც ვერ მიიღწევა, თუ მის პროდუქციაზე წარმოებას არ ექნება მოთხოვნა. გულუბრყვილოა იმის გაფიქრება, რომ სამრეწველო საწარმო სიახლეებს მოეკიდება დიდი ინტერესით, როგორც აქამდე იყო, თუკი მას ამისთვის მხოლოდ გადახდა მოუხდება. საქონელმწარმოებელთა შორის კონკურენციის უქონლობა, მომხმარებელზე მწარმოებლის დიქტატი მკვეთრად ამცირებენ ან მთლიანად სპობენ მოთხოვნას მეცნიერების შედეგებზე. საბაზრო ეკონომიკის პირობებში მხოლოდ პროდუქციის მაღალ სამეცნიერო-ტექნიკურ დონეს შეუძლია უზრუნველყოს მისი კონკურენტუნარიანობა. მოგება გამოდის სამეცნიერო ორგანიზაციების საქმიანობის საანგარიშწორებო შედეგების განმაზოგადოებელ მაჩვენებლად და მათი სამეცნიერო-ტექნიკური და სოციალური განვითარების ძირითად წყაროდ.

დღეს ხშირად გვესმის, რომ ქვეყანა განიცდის მწვავე ეკონომიკურ კრიზისს და კატასტროფის ზღვარზეა. მაგრამ ეს არ არის კატასტროფა და მისი თავიდან აცილების გზაც არის, თუ დროულად მოვაწესრიგებთ ეკონომიკურ მექანიზმს და დავძლევთ ეკონომიკურ დეფორმაციებს, აქტიურად განვახორციელებთ მის სტრუქტურულ რეფორმას და ავამაღლებთ სამამულო წარმოების პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას, მივაღწევთ საქართველოს ეკონომიკისა და მსოფლიო ეკონომიკის ინტეგრაციული პროცესების განვითარებას, მსოფლიო და რეგიონულ ბაზრებში შეღწევას და იქ დამკვიდრებას და სხვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში გვემუქრება ჰიპერინფლაცია, რომლის დროსაც საქონლის წარმოებისა და რეალიზაციის მოტივაცია აღარ იარსებებს.

აღნიშნული მნიშვნელოვანწილადაა დამოკიდებული სამეცნიერო-ტექნიკურ პროგრესზე, მეცნიერებისა და მრეწველობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა სწორად განსაზღვრასა და დროულად განხორციელებაზე. წავიდა ის დრო, როდესაც მეცნიერების მიზნებს წარმოების საბოლოო შედეგებისგან მოწყვეტით განიხილავდნენ. დღეს რესპუბლიკაში მიმდინარე სოციალურ-ეკონომიკური პროცესები ცალსახად ადასტურებს, რომ ქვეყანა შეუქცევადად დაადგა ეკონომიკაში საბაზრო ურთიერთობათა დამკვიდრების გზას, რისთვისაც, როგორც არასდროს, აუცილებელია მეცნიერებისა და წარმოების კავშირის განმტკიცება, მათი ინტერესების გაერთიანება თანამედროვე მოთხოვნილებათა შესაბამისად. უნდა შეიქმნას მეცნიერებისა და წარმოების ინტეგრაციის ისეთი ფორმები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მეცნიერულ-კონსტრუქტორული იდეების შეუფერხებელ და სწრაფ ხორცშესხმას მათი ჩასახვიდან პრაქტიკულ გამოყენებამდე, სამეცნიერო დაწესებულებების პასუხისმგებლობის ზრდას გამოკვლევებისა და ნამუშევრების მაღალი დონისთვის, მისი ყველაზე სრული გამოყენებისთვის.

ყოველივე აღნიშნულზე მიუდგომელი პასუხები საშუალებას მოგვცემს, ჩამოვაყალიბოთ დარგობრივი მეცნიერებისა და მრეწველობის სახელმწიფო პოლიტიკის რეალისტური მიზანი ამ ეტაპზე, განვახორციელოთ იგი კონკრეტული ამოცანების სისტემაში, შევცვალოთ ეს ამოცანები დროის მიხედვით ურთიერთდაკავშირებულ ღონისძიებათა შეთანხმებულ კომპლექსში. ახლა, როგორც არასდროს, საჭიროა ძველი სტერეოტიპების გავლენიდან დროულად გამოსვლა, არატრადიციული მიდგომები, არასტანდარტული გადაწყვეტილებების მიღება. დადგა დრო" უარი ვთქვათ ამ მიმართებით მომქმედ მართვის სტრუქტურებზე. საკითხის ასე დასმის საფუძველს იძლევა ის, რომ გვინდა თუ არა, უნდა ჩავერთოთ მსოფლიო ცივილიზაციაში, თანაც, დაჩქარებული ტემპით. დღეს ჩვენი ეკონომიკის აღორძინება უფრო მეტად ჩვენზეა დამოკიდებული. „შენს თავს შენვე მოუარე. ეს კანონი — ისტორიული კანონია...", უთქვამს ილია ჭავჭავაძეს.

ქვემოთ მოცემულია ჩვენი ზოგიერთი მოსაზრება და წინადადებები საბაზრო ეკონომიკის პირობებში დარგობრივი მეცნიერებისა და წარმოების მართვის პირველი რიგის ღონისძიებათა შესახებ, რომელთაც არ გააჩნიათ არავითარი პრეტენზია, გარდა სურვილისა, როგორმე დაეხმაროს ჩვენს ქვეყანას ამ მდგომარეობიდან გამოყვანის საქმეში. ამ გარდამავალ ეტაპზე ეს ღონისძიებებია:

დარგობრივი მეცნიერების და წარმოების, როგორც „ვერტიკალური" (ორგანიზაცია-საწარმოები, რომელთაც აერთიანებთ ერთიანი საწარმოო პროცესი), ასევე „ჰორიზონტალური" (ერთი ან რამდენიმე დარგის ორგანიზაცია-საწარმოები, რომლებიც ერთი ბაზრისთვის მუშაობენ) შერწყმა-გაერთიანება (სამეცნიერო ორგანიზაციებს, რომლებიც შედიან მეცნიერებათა აკადემიაში, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიაში და სხვ. თავად ეს აკადემიები ხელმძღვანელობენ);

სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება (სსგ), რისიც საკმაოდ მდიდარი გამოცდილება არსებობს, არის ერთობლივი საქმიანობისთვის ცალკეული დარგების დამოუკიდებელი საწარმოების, სამეცნიერო ცენტრების, ინსტიტუტების, საკონსტრუქტორო ბიუროების და სხვ. გაერთიანება, რომლებიც დაკავშირებულია ერთმანეთთან სპეციალიზაციით, საერთო ინტერესებით, დაფინანსებით, საწარმოო თანამშრომლობით, საპატენტო-სალიცენზიო შეთანხმებებით და სხვ. ისინი რჩებიან იურიდიულ პირებად სააქციო საზოგადოებების, ან სხვ. გარკვეული ფორმით, აქვთ სამეურნეო საქმიანობის დამოუკიდებლობა და სხვ.

სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება (სსგ) აერთიანებს საწარმოო პროცესის ყველა რგოლს, უზრუნველყოფს პროდუქციის განახლებას, პატენტების კონცენტრაციას, წარმოების კომბინირებას, დივერსიფიკაციისა და ვენჩურული წარმოების საკითხებს და სხვ., ამ პროცესებისა და საქმიანობების თანამედროვე დონეზე მართვას. სსგ-ს შექმნა, როგორც წესი, განპირობებულია საქმიანობის უფრო მჭიდრო კოოპერირებისა და ინტეგრაციის, ცენტრალიზებული კონტროლისა და ოპერატიული ხელმძღვანელობის მიზნით და სხვ.

აღნიშნულ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებათა ბაზაზე (სხვა შესაძლო წარმოება-ორგანიზაციებთან ერთად) „საქართველოს მეცნიერებისა და წარმოების (სამრეწველო პოლიტიკის) სახელმწიფო-ჰოლდინგური, (ვინაიდან მასში გაერთიანებული იქნება როგორც სახელმწიფო, ასევე აქციონირებული ორგანიზაციები) გაერთიანების" (ასოციაციის, კორპორაციის) შექმნა, რომელშიც გარდა სსგ-სა შევა თავისი სავაჭრო, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციები, სპეციალურად შექმნილი ბანკები, სადაზღვევო ფონდები და სხვ. რა თქმა უნდა, მომავალში თავად ბაზარი, საბაზრო ეკონომიკა განსაზღვრავს, ჩამოაყალიბებს და სრულყოფს მართვის სტრუქტურასა და ფორმას.

ყოველივე აღნიშნულის რაციონალურად მართვისა და ხელმძღვანელობისთვის პირველ რიგში აუცილებლად ...
— დარგობრივი მეცნიერე...
სა და სამრეწველო სახელმწ...
პოლიტიკის შემუშავება, სახე...
წიფო პოლიტიკიდან გამომდ...
რე დარგობრივი მეცნიერებ...
და მრეწველობის სტრუქტუ...
ლი გარდაქმნა და ინფრასტრ...
ტურის სრულყოფა; დარგობრ...
მეცნიერებისა და მრეწველო...
სამართლებრივი ბაზისა და ...
ფორმაციული სამსახურის ს...
ლყოფა; მარკეტინგული და ი...
ნირინგის სამსახურის შექმნა; ...
ლმძღვანელი კადრების გადამ...
დება; დარგობრივი მეცნიერ...
პრიორიტეტულ მიმართულებ...
განსაზღვრა და პროგრამების ...
მუშავება; მრეწველობის დარ...
ბრივი პროგრამების შემუშავ...
სამეცნიერო საწარმოო ორგა...
ზაციების პასპორტის შემუშ...
ბა; დარგობრივი მეცნიერებ...
და მრეწველობის განვითარ...
ბანკისა და სადაზღვევო ფონ...
შექმნა; საინოვაციო ფონდის, ...
მეცნიერო-სამრეწველო ბირ...
და პარკების შექმნა; მეცნიერ...
ტექნოლოგიური და მრეწვე...
ბის განვითარების ინდიკატ...
გეგმის შემუშავება; მცირე ს...
რმოთა, მცირე ბიზნესის, მც...
პრივატიზაციის მხარდაჭერ...
ღონისძიებათა და ოპტიმალ...
პროტექციონიზმის პოლიტ...
შემუშავება; ინვესტიციების ...
ორიტეტების განსაზღვრა ...
პროგრამების შემუშავება; ინ...
ლექტუალური ინვესტიცი...
პროგრამის შემუშავება; სამე...
ერო ორგანიზაციების განსაზ...
რა, რომლებიც უხელმძღვანე...
ბენ დარგის განვითარებას; ...
რსპექტივო დარგობრივი სამ...
ნიერო-საკონსტრუქტორო ორ...
ნიზაციების განსაზღვრა და ...
ნადადებების შემუშავება მ...
რეორგანიზაციის ან ლიკვიდა...
ის შესახებ; დარგობრივი ...
დარგთაშორისი სამეცნიერ...
კვლევითი და საცდელ-საკონ...
რუქტორო სამუშაოების დაფ...
ნსებისთვის მიზნობრივი დან...
ნულების არასაბიუჯეტო ფონ...
ბის შექმნა; პირდაპირი ხელშ...
რულებებით და დროებითი სა...
ნტრაქტო კოლექტივებით სა...
ანობის პირობების სრულყ...
აქციონირებულ და პრივატ...
ბულ საწარმოებთან და ორგა...
ზაციებთან ურთიერთობის მ...
ნიზმის შემუშავება; არაეფექ...
ანი საწარმოების თანდათანო...
შეკვეცა და მათი რაციონალ...
რეორგანიზაციის წინადადებ...
შემუშავება.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რ...
ვერასოდეს მივაღწევთ სასურ...
შედეგს, თუ სათანადო ყურად...
ბა არ მიექცა და უცილობ...
არ განხორციელდა დასახ...
ღონისძიებები, არ შესრულდა ...
ცნიერების, ტექნოლოგიებისა ...
მათი განვითარების შესახებ ...
მიღებული დადგენილება, ბრძ...
ბულება თუ კანონი, რომე...
ბევრი მუხლი და დავალება ...
სდღეობით, სამწუხაროდ, ...
სრულდება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულ...
სხვა აუცილებელ ღონისძიე...
თან ერთად, გარკვეულად ...
უშველოს და დაეხმაროს დარ...
გობრივ მეცნიერებასა და მ...
წველობას, მათ განვითარე...
და ფუნქციონირებას საბაზ...
ეკონომიკის პირობებში. ...
შეაჩეროს ეკონომიკური დე...
რმაციები. უნდა მოგვცეს ინ...
ლექტუალური პოტენცია...
უფრო ეფექტურად გამოყენ...
გარანტია.

შოთა ჭალაგანი...
სააქციო საზოგადოება ...
სოფლო-სამეურნეო მანქანა...
მშენებლობის სამეცნიე...
კვლევითი და საკონსტრუქ...
რო-ტექნოლოგიური ინსტი...
ტის „საქაგრომანქანის" გ...
რალური დირექტორი, საინ...
ნრო და სოფლის მეურნეო...
მეცნიერებათა აკადემი...
წევრ-კორესპონდენტი, ტე...
კის მეცნიერებათა დოქტო...
პროფესორი

«კავკასიონის» ლიტერატურული გაზეთი

არილი

4 მაისი, 1996 წ.

„აბსურდულია, სამუელ ბეკეტის თეატრი აბსურდის თეატრად მიიჩნიო...“

პიტერ ბრუკი

1996 წელი.. აპრილი

II

პოეზია

გიორგი ლობჟანიძე

ნაგავსაყრელი

მე უდაბური ადგილი ვარ,
სოფლის კიდე ვარ,
დიდი ქალაქის
ბილწი ვნების შემომრაგავი,
სადაც ყოველდღე
კი მოდიან,
მაგრამ იმიტომ,
რომ მხოლოდ გულზე დამაცალონ
ქვეყნის ნაგავი.
შემხედავთ,
უხმოდ გამეცლებით,
ცერად მიყურებთ,
ვარ საუცხოოდ პირმოკრული
სიმყრალის ზორტით,
თუმცა, პირთამდე მავსებს ჭუჭყი,
მე შემიძლია,
ჩემივ თავიდან
ამოვხეთქო
ალუბლის ყლორტი.
აყვავდება და
გაზაფხულზე
მის სინათლესთან,
დღეს რომ ბრჭყვიალებთ,
მერე, იქნებ,
ჩანდეთ რუხები,
თქვენს ზიზღ-სიძულვილს
მე –
ბინძური ნაგავსაყრელი –
გაგიჟებული ალუბლებით
ვეპასუხები!...

III

ბესო სოლომნიშვილი

პროზა

მოთხრობები

IV V

ახალი წიგნები

თომას მანი

რიჰარდ ვაგნერი

VII

აკაკი ბაქრაძე

რაკურსი

საბუთები გრიგოლ რობაქიძის შესახებ

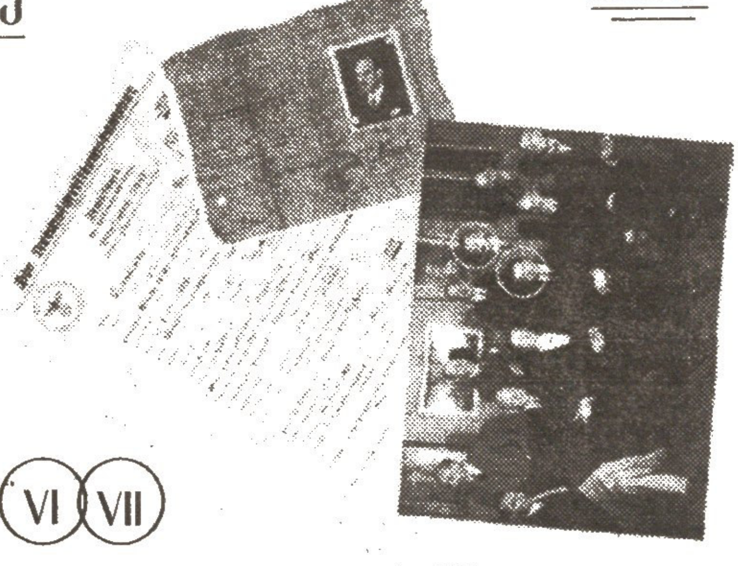

VI VII

საკვირაო საკითხავი

ჯეკ რიჩი

მცირე დეტექტივი

სხვა არაფერი შემეძლო. ამიტომ ახალი პასიანსის გასაშლელად კარტი ავჭერი.

პალალი, პენკს რომ ეძახდნენ, კუშტად მისჩერებოდა ფანჯარას. ფრედი — ჯმუხი და დაკუნთული — პორტატული რადიომიმღებით ადგილობრივი ახალი ამბების დაჭერას ცდილობდა.

წვრილულვაშა ახალგაზრდა კაცი, რომელიც, როგორც ჩანს, მათი მეთაური იყო, მაგიდასთან იჯდა და ჩემს საქმიანობას თვალს ადევნებდა.

— რას აკეთებ ამ სოროში? — მკითხა.

მე ხელმეორედ დავიწყე კარტის აჭრა.

— ცოტას ვნადირობ, ხაფანგებს ვაგებ, ხანდახან ვთევზაობ, როცა საჭიროა ბოსტანს ვუვლი.

ბოსს წვრილი ულვაში და მუქი ყავისფერი თვალები ჰქონდა, სახე მუდამ ოდნავშესამჩნევად უღიმოდა.

— შენ საკმაოდ მშვიდად შეხვდი ამ ამბავს.

მე მხრები ავიჩეჩე.

— ჯერჯერობით აღელვების საბაბი არა მაქვს.

ბოსმა ჩაიცინა.

— სწორედ რეაგირებ, თუ ჭკვიანად იქნები, შენ თითს არავინ დაგაკარებს.

შუადღისას ეს სამნი პისტოლეტებით ხელში თავდაჯერებულად შემოვიდნენ ჩემს სახლში. ჩემთან არაფერი ესაქმებოდათ, უბრალოდ, სწორედ იქ გადაწყვიტეს გაჩერება, სადაც მე ვცხოვრობდი.

ფრედმა რადიომიმღებს ხმა დაუწია.

— მე საკმაოდ მოვშივდა.

— საკუჭნაოში ირმის ხორცია, — ვუთხარი, — ჩამოჭერი, რამდენიც მოგესურვოს. მხოლოდ ფარანი წაიღე თან. იქ არც ფანჯრებია და არც შუქი.

ფრედმა ყუთიდან დანა ამოიღო, გავიდა და სამიოდე გირვანქა ხორცი შემოიტანა. ხორცი მაგიდაზე დადო და მითხრა:

— დანარჩენი შენ იცი, მისტერ...

მე სამზარეულოს ბაკთან მივედი და ბიფშტექსისათვის ხორცის დაჭრას შევუდექი. ბოსმა რადიომიმღებს ხმა აუწია. უკვე ექვსი საათი იყო და ახალი ამბების გადმოცემა დაიწყეს.

გადაცემა რომ დამთავრდა, კაუჭიდან ტაფა ჩამოვიღე.

— შესანიშნავად აღწერეს ყოველი თქვენგანის გარეგნობა, ეტყობა, სულ არ ჩქარობდით.

— შენ ეგ ნუ გადარდებს!

— მითხრა ფრედმა.

სიგარეტი გავაბოლე:

— მე მგონი, თქვენ სიმშვიდემ გიღალატათ. ჯიმ ტერნერი ყოვლად უწყინარი კაცი იყო, არაფერს დაგიშავებდათ.

ფრედი ზურგით სკამს მიაწვა.

— ეს თქვენი ბანკი მუყაოს ყუთივით ადვილად იღება, დიქტორის თქმით, იგი შარშანაც გაუძარცვავთ.

მე დასტურის ნიშნად თავი დავუქნიე.

— ოლქში ამბობენ, ამ საქმეში ვილ სტივენსის ხელიც ერიაო; ბანკის გატეხვის შემდეგ ვილი აღარავის უნახავს.

პენკმა რადიო გამორთო.

— ახლა უკვე ჩიკაგოში ვიქნებოდით, იმ ოხერ მანქანას რომ არ ემტყუნა.

მე პაპიროსის ნამწვი იატაკზე დავაგდე:

— მე მგონი, ის მანქანა თქვენდა ბედად გაფუჭდა. გზა რომ გაგეგრძელებინათ, უეჭველად პატრულს გადაეყრებოდით. თქვენ გგონიათ, აქ ადვილია ყაჩაღობა, რაკი სახლები ერთმანეთისგან შორიშორს დგანან? ოლქში რადიოფიცირებული საპატრულო მანქანები გვყავს.

ფრედმა ჩაიცინა.

მე მხრები ავიჩეჩე.

— ვილი აქაურია. ისეთი გზები იცის, რუკაზე საერთოდ აღნიშნულიც არ არის.

მე ღუმელში შეშა შევყარე.

— ალბათ, მანქანა იქ მიატოვეთ, სადაც გაგიფუჭდათ!

ბოსმა გაიღიმა.

— ქალაქელებსაც გვადგას თავი მხრებზე. მანქანას ვერავინ იპოვის ჩვენ წასვლამდე.

პენკმა გახსნა ჩანთა, რომელიც თან მოიტანეს და ფული მაგიდაზე გადმოაპირქვავა. სახეზე სრული კმაყოფილება ეწერა.

— თვრამეტი ათასია.

მე ბოსტნეულის რამდენიმე კონსერვი გავხსენი და ყავის მოდუღებას შევუდექი.

— ექვს-ექვს ათასი გერგებათ, თუ, რასაკვირველია, თანაბრად და ძმურად გაყოფთ.

ბოსმა მზერა მესროლა.

— ეს უკვე ჩვენი საქმეა!

ჩავიცინე.

— იმის თქმა მინდოდა, ექვსი ათასი კაი დიდი ფულია-მეთქი. სწორედ იმდენია, რამდენსაც რიგიანი მეწყალსადენე ერთი წლის განმავლობაში მიიღებს, რა თქმა უნდა, თუ ცოტა ზედმეტიც წაიმუშავა, — ვთქვი და ბიფშტექსის გადაბრუნება დავიწყე.

— სასაცილო ისაა, რომ თქვენ და მეწყალსადენე ერთ

VIII

XX საუკუნის ევროპული ლიტერატურის ზოგადი მიმოხილვისას თუ მისი კონკრეტული ნიმუშების დახასიათებისას, ხშირად საუბრობენ ე.წ. "ენის რევოლუციის" შესახებ, რის მიზეზადაც ბევრს შემოქმედთა კოსმოპოლიტიზმი და ტრანსნაციონალიზმი, ბევრს კი კულტურული მეტყველების ნორმების მიმართ მათი "უცნაური" დამოკიდებულება მიაჩნია. თუ პირველი აზრის გასამყარებლად პაუნდის, ნაბოკოვისა და ბროდსკის მაგალითი გამოდგება, მეორის საილუსტრაციოდ კიდევ ერთი "უსახლკარო პოეტის", სამუელ ბეკეტის (1906-1989) შემოქმედება იქნება საკმარისი.

მისი პიესის ("ენდშპილი" – 1957) ერთ-ერთი პერსონაჟი ასეთ ანეკდოტს ჰყვება: ინგლისელმა საშობაოდ შარვლის შეკერვა გადაწყვიტა, მივიდა მკერავთან, აალებინა ზომები და, როგორც შეთანხმდნენ, ოთხი დღის შემდეგ მიაკითხა ოსტატს. შარვალი მზად არ იყო, მკერავმა ინგლისელი ერთი კვირის შემდეგ დაიბარა, მაგრამ შარვლის დამთავრებას არც ერთი კვირა ეყო და არც ორი. უკვე სააღდგომოდ კი, აღშფოთებულმა ინგლისელმა უსაყვედურა მკერავს: ღმერთმა ექვს დღეში – არც მეტი, არც ნაკლები – სამყარო შექმნა, თქვენ კი სამი თვის მანძილზე ერთი შარვლის შეკერვა ვერ მოახერხეთო. მკერავმა უპასუხა: ბატონო ჩემო, შეადარეთ, რაოდენ დიდი სხვაობაა ამ (საშინელ) სამყაროსა და აი ამ (მშვენიერ) შარვალს შორისო. ამგვარ გარემოში (ამავე პიესის პერსონაჟის სიტყვებით რომ ვთქვათ) "ბუნება არ არსებობს", ადამიანი მხოლოდ საკუთარი ნაზელავით ტკბება და რაც უფრო ამძიმებს იგი დედამიწას ამ საგნებით, მით უფრო აუტანელია მათთან არსებობა, უფრო ძნელია მათში საკუთარი თავის ამოცნობა. ცილა კაცი საგანთა მსხვერპლი ხდება.

თუმცა, მიუხედავად ტრაგიკული ელფერისა, ბეკეტის პიესებს ხშირად საცირკო სანახაობებს ადარებენ (თავად ბეკეტს არაერთხელ აღუნიშნავს, რომ მის შემოქმედებაზე დიდი გავლენა მოახდინა დუბლინის მიუზიკ-ჰოლმა და ქალაქის მოედანზე გამართულმა ბალაგანებმა), ქვემოთ წარმოდგენილ მიმოსშიც აშკარაა მსგავსება, როგორც ანტიკურ მიმოსთან, ასევე თანამედროვე კლოუნადასთან. საგნები, რომლებიც ხან ჩნდებიან და ხან ქრებიან, ადამიანს მოქმედებისკენ უბიძგებენ, მაგრამ ლასოთი, კუბებითა და სხვა ატრიბუტებით აღჭურვილი "კლოუნი" მაინც ვერ იმორჩილებს მათ. ტრადიციული ცირკისგან განსხვავებით, აქ საგნები ათამაშებენ თავის ჭკუაზე ადამიანებს. გმირი უახლოვდება დაკიდებულ გრაფინს, თითქოს წვდება მას, მაგრამ გრაფინი უჩინარდება,

რადგან "მცირე მანძილი ჯერ კიდევ არაა სიახლოვე" და რადგან ბოლო არ უჩანს თამაშს.

მთარგმნელისაგან

სამუელ ბეკეტი

სცენა უსიტყვოდ I

მიმოსი ერთი მსახიობისთვის

ჯონ ბეკეტის მუსიკის თანხლებით

უდაბნო. თვალისმომჭრელი სინათლე.

მარჯვენა კულისიდან სცენაზე გამოაგდებენ ადამიანს. იგი ეცემა, მაგრამ მყისვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, მიმოიხედავს, დაფიქრდება.

სასტვენის ხმა მარჯვენა კულისის მხრიდან.

ცოტაოდენი ფიქრის შემდეგ ადამიანი მარჯვნივ მიემართება.

მას მყისვე უკანვე, სცენაზე მოისვრიან, იგი ეცემა, მაგრამ მაშინვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, მიმოიხედავს, დაფიქრდება.

სასტვენის ხმა მარცხენა კულისის მხრიდან.

ცოტაოდენი ფიქრის შემდეგ ადამიანი მარცხნივ მიემართება.

მას მყისვე უკანვე, სცენაზე მოისვრიან, იგი ეცემა, მაგრამ მაშინვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, მიმოიხედავს, დაფიქრდება.

სასტვენის ხმა მარცხენა კულისიდან.

ცოტაოდენი ფიქრის შემდეგ ადამიანი მარცხენა კულისისკენ მიემართება, ანელებს ნაბიჯს, კარგად დაფიქრდება, ჩერდება, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

ზემოდან სცენაზე ეშვება ხე. მასზე ერთადერთი რტოა, ძირიდან დაახლოებით სამი იარდის სიმაღლეზე, კენწეროზე კი — პალმის ფოთლების თხელი გვირგვინი, რომელიც მრგვალ ჩრდილს ფენს იმ ადგილს.

ადამიანი აგრძელებს ფიქრს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი მობრუნდება, ამჩნევს ხეს, დაფიქრდება, უახლოვდება მას, ჯდება ჩრდილში და საკუთარი ხელის მტევნებს ათვალიერებს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი ზემოთ იხედება, ამჩნევს მაკრატელს, იღებს და ფრჩხილების ჭრას იწყებს.

პალმის ფოთლები ქოლგასავით დაიკეცება და ჩრდილი ქრება.

ადამიანი ძირს აგდებს მაკრატელს, დაფიქრდება.

ზემოდან ეშვება პატარა გრაფინი, რომელსაც უზარმაზარი იარლიყი აქვს მიკრული, წარწერით წყალი. გრაფინი სამი იარდის სიმაღლეზე ჩერდება.

ადამიანი აგრძელებს ფიქრს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი ზემოთ იხედება, ამჩნევს გრაფინს, დაფიქრდება, წამოდგება, მიდის და ჩერდება გრაფინის ქვეშ, ამაოდ ცდილობს მიწვდეს, მერე თავს ანებებს, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

ზემოდან სცენაზე ეშვება დიდი კუბი.

ადამიანი აგრძელებს ფიქრს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი მობრუნდება, ამჩნევს კუბს, უყურებს ერთხანს, შემდეგ გრაფინს ათვალიერებს, დაფიქრდება, მიდის კუბთან, იღებს და ზუსტად გრაფინის ქვეშ დგამს, ამოწმებს მის სიმყარეს, დგება კუბზე, ამაოდ ცდილობს მიწვდეს გრაფინს, თავს ანებებს წვალებას, ჩამოდის, კუბი თავის ადგილზე მიაქვს, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

ზემოდან სცენაზე ეშვება მეორე კუბი, შედარებით მცირე ზომისა.

ადამიანი ფიქრს განაგრძობს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი მობრუნდება, ამჩნევს მეორე კუბს, უყურებს მას, შემდეგ გრაფინს ათვალიერებს, მიდის მეორე კუბთან, იღებს და ზუსტად გრაფინის ქვეშ დგამს, ამოწმებს მის სიმყარეს, დგება მასზე, ამაოდ ცდილობს მიწვდეს გრაფინს, თავს ანებებს, ჩამოდის, იღებს მეორე კუბს და უნდა თავის ადგილზე დააბრუნოს, მაგრამ აყოვნებს, საფუძვლიანად დაფიქრდება, დგამს მცირე ზომის კუბს, მიდის დიდ კუბთან, იღებს და დგამს მცირე ზომის კუბზე, ამოწმებს მათ სიმყარეს, აძვრება კუბებზე, ნაგებობა იშლება, ადამიანი ეცემა, მაგრამ მყისვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, ფიქრობს.

ადამიანი იღებს მცირე ზომის კუბს, დგამს დიდზე, ამოწმებს მათ სიმყარეს, აძვრება კუბებზე და თითქმის წვდება გრაფინს, მაგრამ გრაფინი სწრაფად იწევს ცოტათი ზემოთ და შეუწვდომელ სიმაღლეზე ჩერდება.

ადამიანი ჩამოდის, დაფიქრდება, მიაქვს კუბები თავის ადგილას, დგამს ერთმანეთის გვერდით, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

ზემოდან სცენაზე ეშვება მესამე კუბი, ყველაზე პატარა.

ადამიანი აგრძელებს ფიქრს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი მობრუნდება, ამჩნევს მესამე კუბს, უყურებს. დაფიქრდება, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

მესამე კუბი სწრაფად ადის ზემოთ და ქრება.

ზემოდან, გრაფინის გვერდით თოკი ეშვება, თოკზე ნასკვებია, რომელიც ასვლას აადვილებს.

ადამიანი აგრძელებს ფიქრს.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი მობრუნდება, ამჩნევს თოკს, დაფიქრდება, მიდის თოკთან, აცოცდება და თითქმის წვდება გრაფინს, მაგრამ თოკი მოეშვება და ადამიანი მიწაზე ეცემა.

ადამიანი ფიქრობს, მიმოიხედავს, ეძებს მაკრატელს, ამჩნევს, მიდის მაკრატელთან, იღებს, ბრუნდება თოკთან. თოკის გადაჭრა უნდა.

თოკი სწრაფად ადის ზემოთ და ადამიანსაც თან აიყოლებს, იგი სცენის თავზე კიდია, ბოლოს გადაჭრის თოკს, დაეცემა, მაგრამ მყისვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, ფიქრობს.

თოკი სწრაფად მიიწევს ზემოთ და ქრება.

ადამიანი მიმოიხედავს, ფიქრობს.

დარჩენილი თოკისგან ადამიანი ლასოს აკეთებს და ამ ლასოთი ცდილობს გრაფინის ხელში ჩაგდებას.

გრაფინი გამალებით მიიწევს ზემოთ და ქრება.

ადამიანი მიმოიხედავს, ფიქრობს.

ლასოთი ხელში ხესთან მიდის, რტოს მიჩერებია, მობრუნდება, უყურებს კუბებს, შემდეგ კვლავ რტოს, ძირს აგდებს ლასოს, მიდის კუბებთან, იღებს მცირე ზომის კუბს და დგამს ზუსტად რტოს ქვეშ, ბრუნდება დიდ კუბთან, იღებს და მცირე ზომის კუბზე მისი დადგმა სურს, აყოვნებს, საფუძვლიანად დაფიქრდება, დგამს კუბს, იღებს მცირე ზომის კუბს დაადგამს დიდს, ამოწმებს მათ სიმყარეს, მიმოიხედავს, იხრება, იღებს ლასოს.

რტო ჯაყვასავით იშლება და ხის ჩამოსწვრივ დაეკიდება.

ადამიანი წელში გაიმართება, ხელში ლასო უჭირავს, მობრუნდება და შეამჩნევს, რაც მოხდა.

ხელს უშვებს ლასოს, მიმოიხედავს, დაფიქრდება.

ადამიანს კუბები თავის ადგილზე მიაქვს, დგამს ერთმანეთის გვერდით, ბრუნდება ლასოს ასაღებად, მიაქვს კუბებთან, ახვევს და აკურატულად დებს მცირე ზომის კუბზე.

ადამიანი მიმოიხედავს, ფიქრობს.

სასტვენის ხმა მარჯვენა კულისიდან.

მცირეოდენი და ფიქრების შემდეგ ადამიანი მარჯვნივ მიემართება.

მას მყისვე უკანვე, სცენაზე გადმოისვრიან, იგი ეცემა, მაგრამ მყისვე წამოდგება, ჩამოიბერტყავს მტვერს, მიმოიხედავს, ფიქრობს.

სასტვენის ხმა მარცხენა კულისიდან.

ადამიანი უძრავია.

იგი საკუთარი ხელის მტევნებს ათვალიერებს, მიმოიხედავს, ეძებს მაკრატელს, ამჩნევს, მიდის, იღებს და ფრჩხილების ჭრას იწყებს, თავს ანებებს, დაფიქრდება, თითს უსვამს მაკრატლის პირს, მიდის და მაკრატელს მცირე ზომის კუბზე დადებს, მიმოიხედავს, იხსნის საყელოს, მოიშიშვლებს კისერს, ხელით მოისინჯავს.

მცირე ზომის კუბი გამალებით ზემოთ მიიწევს და ქრება თოკთან და მაკრატელთან ერთად.

ადამიანი მობრუნდება, მაკრატლის აღება სურს, მაგრამ ხედავს, რაც მოხდა.

იგი მიმოიხედავს, ფიქრობს.

მიდის დიდ კუბთან და მასზე ჩამოჯდება.

დიდი კუბი ადამიანს გამოეცლება, იგი ეცემა.

დიდი კუბი გამალებით ზემოთ მიიწევს და ქრება.

ადამიანი წევს, მისი სახე დარბაზისკენაა მიქცეული.

ზემოდან გრაფინი ეშვება და ადამიანის ზემოთ, რამდენიმე ფუტის სიმაღლეზე ჩერდება.

ადამიანი არ იძვრის.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი არ იძვრის.

გრაფინი კიდევ უფრო ქვემოთ იწევს, ზედ სახის პირდაპირ იწყებს რწევას.

ადამიანი არ იძვრის.

გრაფინი სწრაფად მიიწევს ზემოთ და ქრება.

რტო ჰორიზონტალურ მდგომარეობას უბრუნდება, პალმის ფოთლები იშლება, ჩნდება ჩრდილი.

სასტვენის ხმა ზემოდან.

ადამიანი არ იძვრის.

ხე გამალებით მიიწევს ზემოთ და ქრება.

ადამიანი საკუთარი ხელის მტევნებს ათვალიერებს.

ფარდა.

თარგმნა

მალხაზ ხარბედია

4 მაისი, 1996 წ.

გიორგი ლობჟანიძე

დაიბადა 1974 წლის 20 თებერვალს ხაშურის რაიონის სოფელ ნაბახტევში. დაამთავრა ხაშურის I საშუალო სკოლა. სწავლობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის V კურსზე. გამოცემული აქვს ლექსების ერთი („ობლის კვერი“, 1991) და თარგმანების ერთი (ჯალალედინ რუმი, „ყაზალები“, 1995) კრებული.

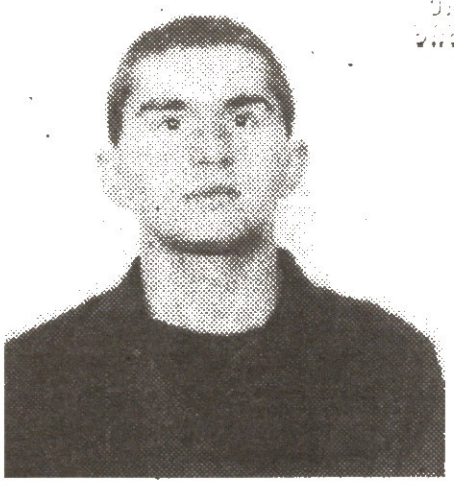

ჭინჭარი

...ვეი ...
...ში ზეცა
...ში ცივი წყვეელით გაშავდა,
...ა ცოდვა მედო თავს ასეთი,
...ა ნახინჯარი,
...ან დამაწყევლა,
...ში ყოფის ციხის ნაშალთან
...ომ საკუთარი თავი ეგლიჯო,
...როგორც ჭინჭარი.
...ინჭარო,
...მავ ნანგრევების
...ელი ბოლმიდან
...კუბებული ბალღამივით
...წვანედ იხაპვი,
...უმცა, ხასხასებ,
...ელი ხარ და
...მოყვრო ხარ,
...არ უცხო, ბლანტი მარტოობის
...ივი ნილაბი.
...ა თუ ხანდახან
...ურდში მაინც ამოგიდგება
...ენი მოყვასი,
...ნ მნამს ტკივილს
...ენსას
ეგ ეყოს,
...ადგან ისიც კი
...ოლოდ მიტომ
...სულა შენთან,
...ომ ყამითყამზე
...უხიანი ხელით შეგეხოს.
...როზე მოასწარ,
...ღერე და აციაგდი,
...დაიხადე მზესთან
...ენი ბოლო ქორწილი,
...ერემ, ვინ იცის,
...არე იქნებ,
...ოს გვიანი,
...ც... მოპირული ნამგალივით
...ან მოგწივი...

ვაითუ შენსკენ...

...აქრეთ შუქი...
...ნატრებამ იყურის, იქნებ,
...მთარი მოდგა —
...დამინის ქათქათა რიდე,
...ც მსურდა მეთქვა,
...ულაფერი გითხარი უკვე,
...ვის შემდეგ კი
...არ ვიცი,
... გითხრა კიდევ...
...რაზეთ კარი...
...არავის დანახვა არ მსურს,
... მსურს,
...ცოცხლეს ვებლაუჭო
...ინარჩებით,
...ყვარულს თოვლის ფიფქებივით,
...ვატან ნარსულს,
...ომ ათასფერად
...გიხატონ
...ზმრის ფანჯრები.
...გელეიძება, ვიცი, შეშლილს,
...მოხვალ ჩემსკენ,
...ომ მითხრა,
...ველივ
...ულაფერი როგორ დანაზდა,
... ანაზდად
...ულზე თუ გვისხლტება ფეხი,
... თვითმკვლელი თუ
...ის ყულფთან
...ა დანასთან.
... დამიძახებ,
...ლერთია,
...რაფერს შეცვლი,
...ლატის კვამლი,
... იქედნე,
... მიდის გრეხვით...
...ეს ეგ ძახილი
...ულივით იქნება ცივი,
...თუ შენსკენ
...აბედად...
...მისხლტეს ფეხი...

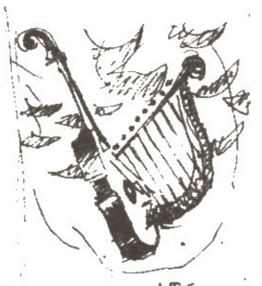

სარკე

ის გზა, რომელიც შენსკენ არ მოდის,
დაფენილია ხმელი ეკლებით,
ცივი სარკე ვარ და ამ სარკეში
ყოველი მხრიდან შენ ირეკლები.
პო, ეს შენა ხარ —
აი, თვალები,
ნიკაპი,
ცხვირი,
თმები,
ტუჩები...
დაბრუნდი, რადგან ვერც შენ გაძელი
იქ, სიცივეში, დიდხანს, უჩემოდ...
— მეგობარი ხარ შენ თუ სარკე ხარ?
ან გზა მიჩვენე შენსკენ ან კარი,
შენში რომ ვჩანვარ, ის მე არა ვარ! —
თქვი და ქვას დასწვდი ხელისკანკალით.
ჩამოვიფშვენი გლუვი ზრიალით,
შენ ცახცახებდი ტანზე ეკლამდი,
რადგან ჟიუტად მე ისევ ისე
ყველა ნატეხში შენ გირეკლავდი...
და სწორედ მაშინ,
შენს ფეხთან დაყრილ
და გულუბრყვილოდ მბრწყინავ სარკეთა
შემომაგებეს ღალატის ცეცხლი
თუ უშენობის სასოწარკვეთა.
დღეს დაბრუნდი და როგორ დაგტოვო
კვლავ მარტოობის მსუსხავ ალებთან,
ქვას კი მესროდი, მაგრამ ვხედავდი —
ხელები... როგორ გიკანკალებდა...
მე გრუქნი თვალებს
მე გრუქნი ჩემს თბილ, თაფლისფერ თვალებს —
დღეს სულერთია ჩემთვის,
ვინა ხარ,
მე თვალებს გრუქნი,
ეს იმას ნიშნავს,
რომ თვალს აახელ
და დამინახავ...
რადგან ვხედავდი,
მთელი ქვეყანა
მუდმივად კვალში მედგა მუქარით,
მე თვალებს გრუქნი,
ნუ გიხარია —
შეჩვენებაა ეს საჩუქარი!
თვალებში მთელი სამყარო მოჩანს.
და ის გეყოფა ფიქრად თუ დარდად,
გქონდეს თვალები
და ამ თვალებით
ყველას ხედავდე, იმ ერთის გარდა.
მე გრუქნი კეთილ, ნაღვლიან თვალებს,
ვით იის ანდა ენძელის კონას,
შენ ჯერ ვერ ხედავ,
რომ ამ თვალთაგან
უკანასკნელი ცრემლები ჟონავს.
დიდი და უხვი სინათლის ნაცვლად
დამრჩება ორი ბნელი ფუღურო...
ნუ გიხარია! —
შენ ამ თვალებით
ხვალ ბრმა ქვეყანას უნდა უყურო...

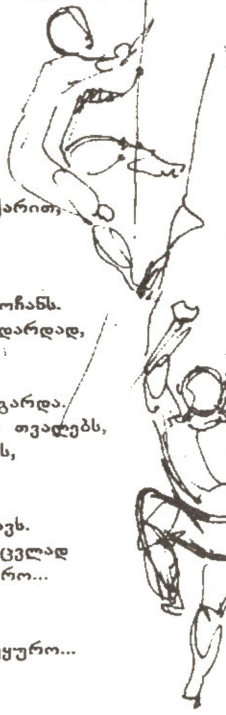

პარაშუტი

ნახვედი...
ჩემთან შენს მაგივრად
ნისლი მოვიდა —
გულამღვრეული
ზვავიანი მთების ნნეხებით,
ნისლი, რომელიც
ტანზე ისე თბილად მეხვევა,
თითქოს, შენს ტუჩებს,
ანდა შენს მხრებს
ხელით ვეხები;
თითქოს, არსადაც არ წასულხარ,
აქვე ხარ ახლოს —
კვლავ უცნაურად საყვარელი,
თბილიც და კუშტიც...
და საჰაერო კალათივით
მიფრინავს სახლი,
თავზე უბია სიყვარული,
ვით საპნის ბუშტი;
რომელიც მაღლა,
სიხარულით მიმაფრენს ცაში,
მიაქვს კალათი,
რათა ვიგრძნო
ცახცახის გემო,
რა პატარა ჩანს ეს ქვეყანა,
როცა სიყვარულს
ფრთამოხატული ბუმბულივით
მიჰყავხარ ზემოთ...
— როდემდე გასძლებს
საპნის ბუშტი?! —
ფართხალებს გული;
დინჯი გონება დაამშვიდებს: —
კარგო, ნუ ტირი! —
და სანყალს,
რომ არ მომერიოს
მუხთალი შიში,
ხელში მაჩენებს
ღალატს მხსნელი პარაშუტივით.

სწრაფად მთავრდება
ფრენა,
როგორც დილის სიზმარი
და რადგან მეც არ გამოვდექი
ისე მშიშარა,
უცებ გადმოვხტი,
რაწამს გასკდა ფერადი ბუშტი,
მაგრამ...
წყეული პარაშუტი
არ გაიშალა...

ყოფის გრამატიკა

ზვიად რატიანს

მზეა უცნაურად ცაზე გახიდული,
შეპარვით ეშვება წვიმა-მარებელი,
ბალახებს ედება,
არ აინტერესებს,
ხვალ რომ გამოცდა მაქვს ჩასაბარებელი.
კენწეროს მოსწყდება ეული ფოთოლი,
წვეთებო, თქვენ ისევ ჩუმი კამათი გაქვთ,
წიგნს უხმოდ დავხურავ,
ფანჯარას გავაღებ
და ჩემში შემოვა ყოფის გრამატიკა.
მე მიყვარს ცხოვრება, ბატონო პროფესორო,
ვით ქალის სხეული ან ღამის კაბარე,
რადგან აქ ყოველდღე,
ყოველდღე კი არა,
ყოველწამს
ურთულეს გამოცდას ვაბარებ.
არ ვიცი, რად ჰქვია სიცოცხლეს ,,მიშველე!'' —
წინადადებაა მოკლე და პატარა,
აქაც ზმნა —
ჩალიჩი —
ისრუტავს ყველაფერს,
რომ მერე საკუთარ ნებაზე ატაროს.
საგნები უცნაურ მიმწუხრში ჰკიდიან,
ერთმანეთს ეხლება სარკე და კამოდი,
და აჰა,
ცხოვრების ირიბი ობიექტი —
პოეტი —
ნაწვიმარ ქუჩაში გამოდის.
პოეტო, წვიმაა,
ფრაკი მოიხურე
და თბილად ჩაიცვი,
პოეტო, ქარია!
წინ სიყვარულია —
უბრალო დამატება —
რომ ყოფის დავარცხნილი სინტაქსი არიოს...
წყალნი რომ წავლენ და ქვიშანი დარჩება,
ვიკითხოთ, დარჩენად თუ ღირს ის ქვიშანიც,
მე ვიცი, ცხოვრებას რომ ჰქვია ,,მიშველე'',
მაგრამ მავიწყდება ძახილის ნიშანი.
წინადადებაში მთავარი ზმნა არი,
ის დედოძაფია ზღაპრული ხალიჩის,
აქ კი, ბნელი ყოფის ურთულეს სინტაქსში,
ვიცი, რომ მთავარი ზმნა არის —
ჩალიჩი;
არ ვარ მეოცნებე მე სწორედ ამიტომ
და ცაზე აკრული არ ვარ ხამი წერო,
ხომ ხედავთ, პროფესორო,
რამდენი რამ ვიცი,
სჯობს, დროზე გამიშვათ,
ნიშანი დამიწეროთ!...

ბესო სოლომნიშვილი

პორტრეტი №2 (ლუსია)

Სამხატვრო აკადემიის ერთ აუდიტორიაში გოგონები და ბიჭები, ფანჯარაში, სწავლის კურსით განსაზღვრულ მორიგ დავალებას ხატავენ.

ოთახის ერთ მხარეს სტუდენტებს გაუწყვიათ თავისი დაფები, ტუმბოები. ზოგი ზის — ისე ხატავს, ზოგი დგას. ოთახის მეორე მხარეს, ამაღლებულზე, სკამი დგას. სკამზე ქალი ზის. ამ ქალს ნატურას ეძახიან. ქალს ლუსია ჰქვია. ლუსია უკვე ხანში შესული, სახე გასიებულ-გაწითლებული ქალია, რაც მისი ცხოვრების არც ისე ნორმალურ წესზე მეტყველებს. მოშვებული და კარგად შესუქებული სხეული დაუხვავებია სკამზე. მუცელზე, მკერდზე, ფეხებზე, ხელებზე, საჯდომზე უამრავი ნაკეცი გასჩენია, მაგრამ დაკვირვებული თვალი მაინც შეამჩნევს რაღაც ისეთს, რაც გაფიქრებინებს, რომ ლუსია ერთ დროს, ძალიან დიდი ხნის წინათ, შეიძლება ლამაზი ქალიც ყოფილიყო.

კიდევ ხუთი წუთი დარჩათ სტუდენტებს — ხატვისა და მენატურე ქალს — გაქვავებული ჯდომისა. ეს ხუთი წუთი ლუსიასთვის იწელება, სტუდენტებისათვის — მალე გადის.

— ლუსია, საინტერესო სახატი ხარ, რატომ აღარ ჯდები ხშირად? — ეკითხება მუხლებამდე დაშვებულ, სქლად ნაქსოვ, ლურჯ ჯემპრში გამოწყობილი, მოკლედ თმაშეჭრილი გოგო და დაფიდან ჭიკარტებს აძრობს ნახატის მოსახსნელად, გრაფიტით გათხვრილი ხელებით.

— სტარეიუ, უჟე ნე მაგუ. გენაცვალე, ბალნა, — ამბობს მშვიდად ლუსია, იღებს ძირს დაგდებულ ხალათს, იხურავს ზურგზე. მერე დგება და ოთახის კუთხეში დადგმულ სკამთან მიდის, სადაც მისი ნივთებია მოგროვილი. ჩანთიდან სიგარეტს იღებს, უკიდებს, სკამზე ჯდება და ღრმა ნაფაზს ურტყამს.

აუდიტორიაში შუახნის, დაბალი, ჭაღარა კაცი იხედება, ლამაზი ჯემპრი აცვია, რაღაც ოქროსფერი გერბით ზედ — ლუსია, აუდიტორიაში მოწევა რომ არ შეიძლება?

— დღია მენია მოჟნა, გენაცვალე — ისევ მშვიდად ამბობს ლუსია და ისევ ღრმა ნაფაზს ურტყამს, შეუკრავი ხალათი მუხლებზე შემოუკეცია და მოშვებული, ჩამოწეწილი, დამჭკნარი, არაბუნებრივად ყვითელი. მოშიშვლებული მკერდი მოუჩანს.

სიგარეტს იქვე, ტუმბოს კედელზე აჭყლიტავს და ხელის მოსაკიდებლად გაკეთებულ ჭრილში აგდებს, როცა ყველა სტუდენტი უკვე გასულია, დინჯად იწყებს გვარიანად გახუნებული მწვანე ქვედაკაბის, თვლებგაქცეული ქალის წინდების, დიდნახვრეტებიანი ჯემპრის, გაქუცული წითელი ფეხსაცმელებისა და უკვე კაიხნის, ვარდისფერი პალტოს ჩაცმას, რომელსაც ერთ დროს ბეწვის საყელოც კი ჰქონდა. ბოლოს წითლად შე-

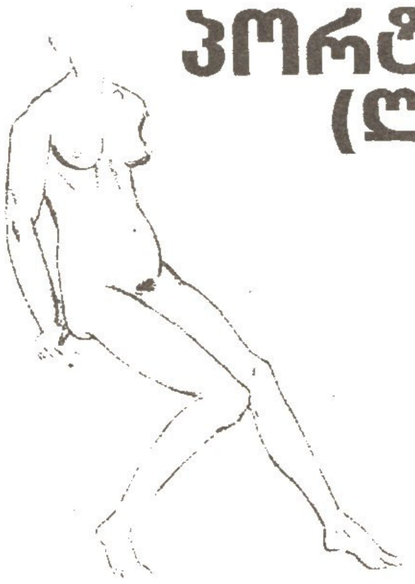

ღებილ თმაზე ისვამს ხელს, თმა ძირებში ჭაღარადაა წამოსული.

ლუსია აივანზე გამოდის, რომელიც ეზოში გაიყვანს და ისევ სიგარეტს უკიდებს. აივნის პირდაპირ ფანჯარა ღიაა, რადგან ზამთრის მზიანი ამინდია და იქიდან რეი ჩარლზის ხმაჩახლეჩილი „ამერიკა" ისმის. ორი ექსტრავაგანტურად გამოწყობილი გოგო მოადგა ფანჯარას. იდაყვებით რაფას დაეყრდნენ, ორივე შავგვრემანი და ორივეს წვრილად აქვს თმები დახვეული, თან მუსიკის ხმაზე ირხევიან, ერთი ღიღინებს კიდევაც: „ამერიკა, ამერიკა..." — მერე უცებ წყვეტს ღიღინს და თავის მეგობარს ეკითხება: — ვა! როდის აქეთია ლუსია ეწევა?

— რავი მე, ახლა ეგ მადევნინე — ამბობს გულგრილად მეორე და უმატებს — მაგას ხომ ის ლოთი ქმარი მოუკვდა, მგონი და ახლა ის აგრძელებს ღიღინს: „ამერიკ.., ამერიკა..."

სამი-ოთხი დღის შემდეგ აღმაშენებლის პროსპექტზე მოვხვდი. ტუფლზე ზონარი გამიწყდა და იქვე ტუფლების მწმენდავს მივაკითხე — პატარა თეთრ ჯიხურში რომ ზის. მწმენდავი ერთი გამხდარი, უშველებელ საყელოიანი, ვარდებით მოჩითულ პერანგში ჩაცმული კაცია, რომ მივედი, ვიღაც კბილჩატეხილ, სქელ კაცს ელაპარაკებოდა.

— ყავისფერი მინდა — ვუთხარი ზონარზე მწმენდავს.

— კარეჩნი? — მკითხა და მომაწოდა — მანეთი — დააყოლა.

ჯიხურის გვერდით დავდექი და ზონარის გამოცვლა დავიწყე.

— ძველები არ გადააგდო, გამომადგება — მითხრა მწმენდავმა.

უცებ ლუსიამ ჩაგვიარა, სამივემ შევხედეთ, მწმენდავმა ლუსიას ხმამაღლა დაუძახა: — ლუსია, მოდი, გოგო.

ქალმა ყურადღება არ მიაქცია.

— მოდი, ქალო — გაიმეორა მწმენდავმა.

ლუსიამ მოიხედა, ისედაც წითელი სახე წამოუწითლდა და ხმის ამოუღებლად გააგრძელა გზა.

მწმენდავმა კბილჩატეხილს სიცილით უთხრა — როგორი სტაჟიანი ბოზია? მაგან დააკაცა უბნის ბიჭები.

მე ფული მივეცი მწმენდავს და ქუჩას გავუყევი. იქვე პატარა კაფეა და ყავის დასალევად ჩავედი, ლუსია ჩემს წინ ჩადიოდა: — ზდრავსტვუი, გენაცვალე — უთხრა თეთრ ხალათში გამოწყობილ ქალს — ადნო კოფე, გენაცვალე, ზინა, დვაინოი, — და იქვე, კედლის ძირას დადგმულ მაგიდას მიუჯდა. მე დახლთან დაველოდე ჩემ წილ ყავას და მეც მაგიდას მივუჯექი. მაგიდებს შორის სქელ გავიანი, საშინლად მყვირალა წითელი პომადით ტუჩებშეღებილი დამლაგებელი დადიოდა და ნასუფრალს ალაგებდა, ამ დამლაგებელმა ლუსიას ყავა დაუდგა, ლუსიამ მანეთიანი მიაწოდა.

— არ გინდა, ლუსია, არა — უთხრა დამლაგებელმა.

— იესტ უჟე, გენაცვალე... უპასუხა ლუსიამ და მანეთი ... ჯიბეში ჩაუდო. წინსაფარი ... ცელოფანის იყო და ზედ ... „Fanta" ეწერა.

ჩემს გვერდით მაგიდაზე ორი ... ნის კაცი იჯდა, ძველი ქალაქური ... მავლობა ეტყობოდათ, ერთი ლუსი... ესალმა ოდნავ შესამჩნევი ღიმილით ... ორეს ეტყობა გაუკვირდა მეგობრის ... თი ნაცნობობა და ღიმილით შეეკითხა...

— ვინ არისო?

— იცი, ერთ დროს რა ქალი იყო ... ვიღაც ჩეკისტმა დაისვა საყვარლად, მე... ის დაიჭირეს და ეგე... — დააკმაყოფილა მეგობრის ცნობისმოყვარეობა.

ლუსია სიგარეტს ეწეოდა და ყა... წრუპავდა. ცალკე გამოყოფილი კუპე... ორი ბიჭი გამოვიდა, ქოჩორი ჰქონდა... გადაყოფილი და ყველაფერი გამოხა... შული ჯინსებისა ეცვათ. ლუსიას შე... დეს, ერთმანეთს გადაკრეს მზერა და ... ლაც თქვეს სიცილით. ლუსიამ შეამჩ... და თვალში სინანულის მაგვარი გაუკრ...

კაფეში გოგო და ბიჭი ჩამოვიდა. ბი... ჩვეულებრივი იყო, არაფერი განსაკუთ... რებული, გოგოც ჩვეულებრივი, არც ... ჰქონდა რაიმე განსაკუთრებული. ხელ... ორი კონა ყოჩივარდა ეკავა. ბიჭმა რაღ... კითხა, გოგონამ რაღაც უპასუხა და ლუ... სიას წინ, თავისუფალ მაგიდას მიუჯ... ყოჩივარდები მაგიდაზე დადო.

ბიჭსა და გოგოს დიდი სითბო ჰქონ... დათ. ლაპარაკობდნენ ჩუმად, ჩურჩუ... ლით, თითქოს რაღაც იდუმალს ანდობ... ნენ ერთიმეორეს..

დალიეს ყავა და მიაყოლეს წყ... ადგნენ და გავიდნენ. ბიჭს ხელი გად... ვია გოგოსათვის, მაგიდაზე კი ორი ყ... ჭიქა, ორი ჭიქა წვენისთვის და ორიც ... ყოჩივარდების კონა დარჩათ.

თეთრხალათიანმა გამყიდველმა ... ლი გააყოლა წყვილს, თვალი გააყ... ლუსიამაც.

კაიხნის მერე ლუსია წამოდგა, მ... და მაგიდასთან, რომელზედაც ყოჩივარ... დები დარჩენოდათ, აიღო ყვავილები ... ლში და გასასვლელისკენ წავიდა. ... დამლაგებელს გაუარა, მერე თეთრხა... თიან გამყიდველს. „ფიალკი, გენაცვა..." — თქვა ყოჩივარდებზე და გავიდა.

კაფეში სევდიანი „Не сыпь ... оль на рану..." — ისმოდა.

სქელგავიანი დამლაგებელი ისევ ... გიდებს შორის დადიოდა და ნასუფრ... ალაგებდა.

პორტრეტი №3

Მაღალი იყო და ვაჟკაცური გარეგნობის, პირველად ტელეფონით გავიცანი. ხომ იცი თექვსმეტი-ჩვიდმეტი წლის ტუტუცი გოგო, ხან სად ვრეკავდი და ხან სად, სულ შემთხვევით, ჰაი-ჰარად აკრეფილ ნომერზე დავრეკე და ის შემხვდა, შენ იმიტომ მიყვარხარ, პირველად შენი სახელით გავეცანი, რომ მითხარი ნანა მქვიაო — ტელეფონით პირველი საუბარი გამახსენდა იმასთან. მაშინ ისეთი კი არ ვიყავი, ეხლა რომ ვარ — გამხდარი და გამოფიტული,აი, ჩემი მკერდი ნახე, როგორი გამომშრალი მაქვს, მოკიდე ხელი, მოიცადე, გავიხსნა... მოკიდე... შენ, ეტყობა არ გჯერა, მოიცა, სურათს გიჩვენებ, ეს სურათი სპეციალურად გადამაღებინა იმან, შეხედე, როგორ ლამაზად გამოვიყურები, მაშინ თვალებიც უფრო ლამაზი მქონდა, ეხლა ჩავარდნილი და ჩამუქებული მაქვს. ფეხებიც რას მიგავს, იცი? იმის სურათები თითქმის აღარ მაქვს. საფეთქლებთან ჰქონდა თმა შეჭაღარავებული. დიდი ქარხნის დირექტორი იყო, ძალიან ჭკვიანი, მე სულ მეუბნებოდა, რა სულელი ხარ, ლექსების მეტი არაფერი იციო, თან ხელის მტევნის ზურგს გადამისვამდა ხოლმე ლოყაზე, ეხლაც ვგრძნობ მისი ხელის ბუსუსებს. მე რომ პირველად დავრეკე, მომდევნო დღეს დაბადების დღე ჰქონოდა; ორმოცი წლის ხდებოდა, ადგა და დამპატიჟა. მეც რესტორანში არ ვყოფილიყავ მანამდე და... აბა, როგორ უნდა ვყოფილიყავი, მამაჩემი ისეთი მკაცრი კაცია... მაგრამ, რა ვიცი, მსახიობობა რომ ვუხსენე, პირიქით, მეხმარებოდა, მე კი პირველად მეშინოდა კიდეც რომ მეთქვა. მამაჩემის გაბრაზებისა მაშინ ძალიან მეშინოდა, ეხლა... ეხლა არა... ჰოდა, ჩემს მეგობარს ვუთხარი და გავიპარეთ, სახლში რაღაც მოვატყუე — აღარ მახსოვს. მასთან ურთიერთობის ამბავი რომ გაიგო მამაჩემმა, საშინლად გამლახა, მაშინ ძალიან კარგი თმები მქონდა და სულ მემუქრებოდა — შეგაჭრიო. მერე ისიც გაიგო საიდანღაც, ოცდაორი წლით უფროსი რომ იყო ჩემზე და კიდევ გამლახა, თვრამეტი წლის ვიყავი უკვე, სამსახიობოზე ვსწავლობდი... ძალიან მეწყინა და მეტკინა და მასთან წავედი, კი არ წავედი, გავიპარე და პირველად მაშინ მაკოცა, რომ მოვყევი და რომ ვიტირე, ჯერ თვალებში მაკოცა, მერე ტუჩებში... ისეთი

კოცნა იცოდა, ეხლაც გული მეწურება... ხო, მაკოცა და ცოლად გამომყევიო — მითხრა. ერთ თვეში მოვაწერეთ ხელი, მამაჩემი ძალიან წინააღმდეგი იყო. მოკვლითაც კი ემუქრებოდა მას, დედაჩემიც წინააღმდეგი იყო, მაგრამ არაფერს ამბობდა, დედაჩემი ბევრად პატარაა მამაზე და უიმისოდ ხმას ვერ იღებს.

თაფლობისთვე ზღვაზე გავატარეთ, იმის სულს გეფიცები, მანამდე არ გამკარებოდა, მარტო იმ ერთხელ ჰქონდა ... კოცნი... ზღვაზე გატარებული იმ ... თვის გახსენება არც მინდა, ისე ლ... იყო, იმიტომ არ მინდა, რომ ერთ... თავის მოკვლაც კი მაფიქრებინა იმის ... ხსენებამ...

ზღვიდან რომ ჩამოვედით, თვე... ვრის შემდეგ ავარიაში მოხვდა და ... ლუპა, ხომ გითხარი ძალიან ჭკვიანი ... იყო-მეთქი, ბევრი მტერი ჰყავდა და ... უწყვეს. მე კომაში ჩავვარდნილვარ ... ჯერ, პირველად მახსოვს, მეორედ ... არა... მამაჩემი ამის შემდეგ დამელაპ... მხოლოდ, გოგო გამიუბედურაო — ... აბრალებდა, უკვე მიცვალებულს. ... ვიცი, როგორ დაკრძალეს, ძალიან ... დად ვყოფილვარ. მამაჩემს ყველაფ... უპოვნია, სადაც ის იყო და სადაც ე... ვიყავით, დაუწვია ყველა, რომ გამ... რთელდი, მერე მითხრა ეს ამბავი ... მე გამახსენდა, რომ სადღაც წიგნში ... ნდა ფოტო შენახული, მართლაც ვ... ორი ცალი. ერთი უბრალოდ პასპ... ფოტო იყო, მეორეში მთელი ტანი... გადაღებული. მაშინ სიზმრებში მო... და ხოლმე ყოველთვის, იცი. სიზმ...

...ვას ვგრძნობდი, რაც მასთან განმი-... შენ ვერ გაიგებ... კაცის სიყვა-... უნდა გქონდეს გამოცდილი... ერ-... სიზმარში მითხრა — დამხატეო, ... არ ვიცი-მეთქი. იციო. იმ დღეს ... მეორე დღეს, მესამე დღეს ის ... სურათი ავილე და ერთ ჩემს ... მხატვარ გოგოსთან წაველი, ფუნ-... ტილოები ვთხოვე, მოკლედ, რაც ... იყო, მოვათრიე სახლში ყველაფე-... ჩემს ოთახში ჩავიკეტე, მართლა ... გამიკვირდა, ხატვა რომ შევძელი. მამაჩემმა როგორღაც მაინც ნახა ეს პასპო-... ფოტო და ისიც დახია. ნახატს კი ... და ხელი არ ახლო. მე ხომ მანამდე ... ჭერაც" არ ვიცოდი და ეტყობა, ... გაუკვირდა, ფუნჯებით რომ დამი-ნახა. მეორე ფოტო კი, სადაც მთელი ტანით იყო, აი, ნახე, ოთხად მოკეცილს ვინახავ და აქ, პიჯაკის საყელოში მაქვს ჩაკერებული. ხომ ხედავ, როგორი გაცვეთილია, ეს პიჯაკი ზღვაზე რომ ვიყავით, მაშინ მიყიდა და ძალიან ვუფრთხილდები, ისე, ცოტა კი შე-ილახა, ექვსი წელია მაცვია. ახლა მამაჩემი აღარც წამართმევს; აღარ მივცემ ამის უფ-ლებას, მაგრამ მაინც აქ ვინახავ. ამის მერე დავიწყე და დავიწყე ხატვა, ჯერ ტილოებ-ზე ვხატავდი, მერე კიდე, აი, შენც ხომ ნახე გამოფენაზე, უბრალო რიყის ქვაზე დავი-წყე ხატვა. ის ლექსები რომ არის ნახატებ-ზე მიწერილი, ჩემს ამბავს ყვება, ლექსებს ადრეც ვწერდი... მერე ეს მოხატული რი-ყის ქვები ბევრი დამიგროვდა და რკინის ჯვრებზე მოვიფიქრე შეკვრა, აგე, როგორც გამოფენაზეა გამოტანილი. შენ წარმოიდ-გინე, მამაჩემმა გამიკეთა ეს რკინის ჯვრე-ბი... მამაჩემი?.. მამაჩემი ეხლა ჩემთვის ისეა — ვიცი რომ მამაჩემია და მეტი არაფერი, არც მძულს და არც მიყვარს. მე ხომ ვიცი, ეხლა ზოგს გიჟი ვგონივარ, არა? არა კი, არა. იცი, იმ როლზე რატომ ვთქვი უარი? დამი-წყეს შეკითხვები — რატომ, რისთვისო. ძნელია, ყველას აუხსნა — მეც ვუთხარი, მე მეორე ქალის როლი მინდოდა-მეთქი. მართლა კი არ მინდოდა ის როლი, უბრა-ლოდ, რომელიც მომცეს იმ ქალსაც ხომ ძალიან უყვარს და... შემეშინდა... იმიტომ ვთქვი უარი, დათომ კი გაიცინა და მაგის გამო წამოვუვლე ხკამს ხელი. შეიძლება ცუდად გამომივიდა, მაგრამ არ უნდა გა-ცინოს, როცა არაფერი იცის. ხანდახან მა-... ...ვარ — უცნაური. ...ჩემი ნახატებიც ხომ რაღაც უცნაურიაო — ... მე ძალიან ჩვეულებრივი მგონია... შეიძლება იმიტომაც მოეწონა იმ იაპონელ ... არ ვიცი, როდის და სად ნახა, ეტყობა ...დაჩემმა თუ აჩვენა ვინმეს ჩემ-გან დაუკითხავად და... ის იაპონელი ბევრ ფულს მიხდიდა, ძალიან უნდოდა ყიდვა, მაგებს ...დი?.. ფულზე ვერ გავყიდი. ისე, ძალიან მიხარია, რომ მოსწონთ... მეტი არაფერი არ მინდა მე... მე სხვა სიყვარული ვერ წარმოიდგენია, ხანდახან ყველა კაცი მეზიზღება, იმის სულს გეფიცები, არ ვიპ-რანჭები, ეტყობა, ამას რომ ხვდება, სიზმა-რში იმიტომ მოდის და მადლობას მიხდით, არ მაკლებს თავის თავს.

«გოდორი»

დიდი ხნით ადრე, სანამ დავიბადებოდი, ბიძაჩემებიდან ყველაზე უფროსი კას-... მცხეთამდე ცურვით ჩაყვა მტკვარს, ... ბიძაჩემებიდან ყველაზე უმცროსი, სა-... დღის დამხრჩვალი ძმა ეპოვა. უცურია, ... მცხეთასთან მართლაც უპოვია, ამო-... მდინარიდან და რომ დაუხედავს ...ან გადაგლესილი ძმის სახისთვის, და-... და თეთრი ქაფი წამოსვლია პირი-დან. მერე ერთხელ კიდევ დამართნია ასე, მერე კიდევ და კიდევ. სოფლელ ქალებს: ...ო — უთქვამთ. ამ თავისმა შეძრულმა ...მა გადაიყოლა ბიძაჩემი — დაახლოებით ...ნ, მე რომ სამი თუ ოთხი წლის ვიყავი. ...მდე კი ყოველ შემოდგომას ჩემი საგვარე-... თავს იყრიდა დიდ ქართლურ სახლში და ... მასპინძლობდა, სახლში, რომელიც ...დან კირით შებათქაშებული იყო და ერთ ...ზე ჩამოცვენოდა შენალესი. იქიდან კი ... იყურებოდა ჯერ მარჯვნივ, დახრით ...ბული რიყის ქვა, მერე სიბრტყით და-...ბული, მერე ისე დახრილი — ოღონდ ... მარცხნივ და სულ მეგონა, რომ სახ-... იყო დაწნული, როგორც უშვე-... მსხვილი წნელით დაწნული გო-დორი, რომელშიც ჩამსვამდა ხოლმე ბიძა-ჩემი ყველაზე უფროსი და ყველაზე ლო-... ბიძაჩემებიდან და აქეთ-იქით დამარ-ბენინებდა და რადგან გოდრის კედლები ჩემზე მაღალი იყო, მე ქვეყნიერებას წნე-ლებს შორის ღრეჩოებიდან გავყურებდი. ვხედავდი, როგორ იცილებდა მამაჩემი ...ზარ ბუზანკალს, ბიძაჩემის დაძარღვულ ...რს. თეთრი პერანგის გადმობრუნებულ საყელოს, რომელზედაც იარლიყი ეკერა წითელი, წაგრძელებული წარწერით. შო-რიდან კი დედაჩემის სიცილნარევი ძახილი ისმოდა: „დასვი, დასვი, თეთრი გაცვია, და-გესვრება" — და ეს ხმა ყოველთვის მაგო-ნებდა გაზაფხულზე ახლად გამოყლორტი-ლი ფოთლების ფერს, ბაღში დამწვარი წა-ლმის გამჭვირვალე კვამლის იქით რომ ჩა-ნან ხოლმე. ზუსტად ოცდაერთი წლის შე-მდეგ მამაჩემის ძველმანებით სავსე სკივ-რის ქექვისას ის წარგძელებული წარწერა ამოვაჩინე — თეთრი პერანგის საყელოს თეთრ იარლიყზე ირიბად წითელი ასოებით რუსულად ეწერა: „Дружба".

იმ რთველზე, ან იქნებ შემდეგზე, შეიძ-ლება ცოტა უფრო ადრეც, ბიძაჩემებიდან ყველაზე უფროსი ძველი ქართლური სახ-ლის ერთი ოთახის თეთრი კარების უკან მი-მალეს, ამ კარებს დიდი შეშინებული თვა-ლებით შევხედეთ მე და ჩემმა ბიძაშვილებმა და ალბათ, ისიც შევამჩნიეთ, რომ მასში გა-კეთებული ცერის სიმსხო ნახვრეტი დაკუ-ჭული გაზეთით ამოეტენათ. მერე დიდი ხანი

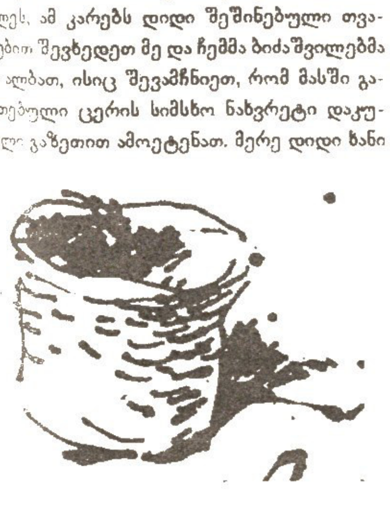

აღარ ჩავუყვანივართ სოფელში და ჩემს ქართლურ პასტორალსაც კაიხნით არ ეწე-რა გამეორება.

ზემელზე, მელიქ კაზარიანცის სახლს ფილაქნით მოკირწყლული ქუჩა მიუყვება, ეს ქუჩა ცნობილია რესტორან „ყაზბეგით", მე რომ ახლა „გადიუშნიკს" ვეძახი, საიდა-ნაც იშვიათად გაიგებდი ქართულს, ერთი უცნობილესი ქაქიჭამია ბოლშევიკის თავ-შესაქცევი სიკვდილის ისტორიით, და რა თქმა უნდა, იმ სახლით, სადაც მიხეილ ჯავა-ხიშვილი ცხოვრობდა, ამ სახლში ჩემები ვერის უბნიდან გადმოვიდნენ. მაშინ ჯერ კიდევ მესამე სართულზე იყო თურმე ჩვე-ნი ბინა, მერე ქუჩა გადაუკეთ-გადმოუკე-თებიათ და მე უკვე ის დრო მახსოვს, რო-დესაც სახლში ათი მრუმე საფეხურით პი-რდაპირ და მერე ცხრა საფეხურით მარც-ხნივ ჩავდიოდით. კიბეს მუდამ მორყეული მოაჯირი ჰქონდა და მბჟუტავი ნათურა (რო-მელზედაც ობობის ქსელი ციმციმებდა ყოველთვის) ძლივ-ძლივობით ანათებდა, ამიტომ მთვრალი ბიძაჩემი კედელს მიუყ-ვებოდა ხოლმე და ტანსაცმელიც თუ თე-თრი ეცვა, გაშავებული მოჰქონდა, თუ შავი ეცვა — პირიქით, გათეთრებული, სახლამ-დე მშვიდად, უმარცხოდ მოსულს.

კარების პირდაპირ ოთახი იყო, დიდი ანტიკვარული კამოდი გვედგა, კუთხეში კი ტახტი და სამშობიაროდან გამოყვანილი ჩემი ძმაც პირველად ამ ტახტზე დააწვინა დედამ, წინა მარცხენა კუთხეში და ტახტის მწვანე გადასაფარებელზე ბავშვის წითელი და თე-თრი გადასაფარებელი გადაშალა. ფანჯრიდან შუქი შემოდიოდა და ფანჯარაზე მდგომი რა-ლაც მინის ჭურჭელზე ირეკლებოდა ბრდღვიალით. ჩემი ძმა საოცრად უყვარდა ბნელი, ლაბირინთივით დერეფნის იქით სამ უშველებელ ოთახში მცხოვრებ მეზობელ „ბარისოვნას". კაი ხნის მერე, როცა უკვე გაზრდილი მერქვა, მაშინ მივხვდი, რომ „ბა-რისოვნა" ცხოვრების წესის აღმნიშვნელი სახელი კი არ იყო, არამედ ბორისის ასულს ვეძახდით რუსულის მიხედვით. მანამდე კი, თუ სადმე „კარაკულის" გაქუცული ქურ-ქით ვინმეს დავინახავდი, ყველა ბარისოვნა მეგონა. ბარისოვნას სამივე ოთახი ანტიკვა-რებით, შარდისა და კატების სუნით იყო გაჯერებული. ყველა ოთახს თავისი აღმნი-შვნელი ნივთი ჰქონდა. პირველში, მაგალი-თად, ზღვის ტალღებიანი, ნახევრად დამწ-ვარ ჩარჩოზე ზემოდან ჰიკარტებით დაკ-რული ნახატი ეკიდა კედელზე, აივაზოვს-კის ორიგინალიაო — ამბობდნენ. მე ეხ-ლაც ვიცი, რომ ის ნახატი მართლაც აივა-ზოვსკის ორიგინალი იყო. მეორე ოთახში კარაკულის დიდი, გაქუცული ქურქი ეგდო. უძვირფასესი იქნებოდა თავის დროზეო — ამბობდა ბებიაჩემი. მესამე ოთახი რაღაც ძალიან დიდი საიდუმლოებით მოცული იყო, იქ ეძინა „ბარისოვნას". შიგნით იდგა დიდი სარკე, კედელზე ვიღაც ოფიცრის ძველებური ფოტო და ფუშფუშელებიანი, ყვითელლაქებიანი ლოგინი იდგა, სულ კა-ტის ბეწვებით სავსე. „ბარისოვნა" ორგან დადიოდა — ერთი ჩვენთან და გვეკითხე-ბოდა: „კიპიატოკ იმეეტსა" და მეორე თა-ვის აივანზე, სადაც გაჰქონდა სამი დღის ნაგროვები, სიბინძურით სავსე ღამის ქოთა-ნი და პირდაპირ ქვემოთ უშვებდა, ქვემოთ კი ყველაფერი „კულაკის" სახლის სახუ-რავს ესხმოდა და მუდამ საშინლად ყარდა ეს ყავისფრად შეღებილი თუნუქის სახუ-რავი. „კულაკი" კი ამ სახლის ბინადარს იმიტომ ერქვა, რომ მისი ეზოს მესერი დროდადრო საერთო ეზოში მიიწევდა. აი ისე, საღამოს აქეთ იყო, უცებ, დილით, ეზო ერთი მეტრით წინ წაწეული აღმოჩნდებო-და ხოლმე. „კულაკი" სულ იგინებოდა „ბა-რისოვნას" გამო, თვითონ კი ყოველთვის ღამის პიჟამო ეცვა — ყავისფერი და ყვი-თელზოლიანი. შავი ვილვეტის ქუსლჩაკე-ცილი ფეხსაცმელები და ხანდახან გაბრა-ზებულ გულზე ჩვენი ეზოდან მის ეზოში გადავარდნილ ბურთსაც არ გვაძლევდა, თუ, რა თქმა უნდა, ამ ბურთს არლუნიკა ბაბოსგან დაჭრა ასცდებოდა. არლუნიკა სო-მეხი, სქელი, ჟღალთმიანი ქალი იყო და ხალათზე ...ი თეთრი ღილები ეკერა. სი-ძე კანადელი სომეხი ჰყავდა, ამ სიძეს ყუ-რებში თმები ჰქონდა და დაგრეხილი ფე-ხები, თანაც, ფართოზოლებიანი კოსტუმი ეცვა. მერე მან მთელი ოჯახი კანადაში წა-იყვანა ძველი რუხი ფერის „ვოლგით", არ-ლუნიკა ბაბო მანქანაში ჩაჯდომის წინ დიდი ხანი ეხვეოდა აგლაძეების ვერა ბებიას, ნა-მტირალევი თვალებით გამოგვემშვიდობა და წასვლის წინ ეზოს ბავშვებს ბურთი გვაჩუქა.

ცოტა ხნით ადრე კი, მე ერთ ღამეს დიდი შავი დოგი გამომეკიდა სიზმარში და ჩემი სახლის ჩასასვლელ კიბეებზე ძლივს ჩავას-წარი, ეს დოგი მერე რამდენიმე წელი დამ-დევდა და საშინლად შეშინებული ვილვიძე-ბდი ოფლში გაწურული.

ჩვენი სახლის გვერდზე სეილანოვებს გადასაჯრელად ცუდი, მაგრამ უკვე გამოუ-სადეგარი სამზარეულოს საკუჭნაო ჰქონდათ და თავისი შვილების სათამაშოებს ინახავდნენ, ისრაელიდან თუ ამერიკიდან რომ უგზავნი-დნენ ნათესავები. ეხლა შვილები დიდები იყვნენ უკვე და მე სულ მაინტერესებდა, რა იყო იმ საკუჭნაოში, ერთხელ, მართლაც, ძა-ლიან ლამაზი სათამაშო ავტომატი მაჩუქა, რომელსაც ყვითლად რაღაც ეწერა და რომ გააქნევდი, რაღაც ჩატეხილი ნაწილი ბრაკუ-ნობდა შიგნით და მე ჩემი აივნიდან მეზობელ სახლში მცხოვრებ ვიღაც უცნობ ბიჭს დავა-ნახე — აი, რა მაქ-მეთქი. ის სახლში შებრუნდა და ცოტა ხნის შემდეგ რაღაც გამოიტანა და მაჩვენა, მეც შევვარდი სახლში და პაპაჩემის ფრონტის მედლები მივიბნიე და ვაჩვენე, იმან კიდევ რაღაც მაჩვენა, მეც ვაჩვენე რაღაც, მერე ის გამოვიდა და ინდიელებს რომ აცვიათ კინოებში, ისეთი ყვითელი, ფოჩებიანი ლურ-ჯი შარვალი გადმოფინა. შარვალს ნიავმა და-უბერა და ფოჩები შურის აღმძვრელად აფ-რიალა. მერე დედა გამოვიდა აივანზე, ხელი მომკიდა. შემიყვანა, სასწრაფოდ ჩამაცვა და რამდენიმე საათში უკვე სოფელში ვიყავი. ძალიან დიდი, დიდი ხნის მერე მე ისევ სოფე-ლში ვიყავი. კედელს უფრო მეტად ჩამოცვე-ნოდა ბათქაში და რიყის ქვების — ხან მარც-ხნივ, ხან მარჯვნივ დახრილი ზოლები ისევ წნავდა სახლს, თეთრი კარები უკვე გაღლთ და ცერის სიმსხო ნახვრეტში ჩაკუჭული გა-ზეთიც გადაგლესილიყო შავი ჭუჭყით. მე ... დიდი გოდორი დავინახე. მივედი და ... ჩავძვერი. გოდორზე მაღალი ვიყავი ... ფსკერზე ჩავჯექი ფეხმორთხმით. გო-დრის ... ღრეჩოებიდან ჩანდა ვენახის ... მიმავალი ბილიკი, ბილიკის გვერ-დ... ფოთლების გროვას ეკიდა ცე-ცხლ... ბოლოდან მამაჩემი მოდიო-და, ვ... დი მხოლოდ მის ფეხებს და ხელის მტევ... ყვითელი ბალახების კოცონს შემოუ... ომიახლოვდა, ჩამოიხედა გო-დორში ... ა, როგორ შეიძლება, შე მამაძა-ღლო ... მითხრა, ამომიყვანა, მოიკიდა გოდ... წაიღო.

4 აპრილი, 1996წ.